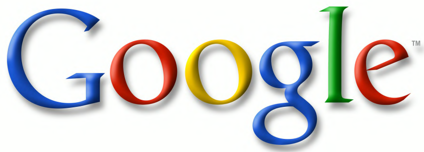
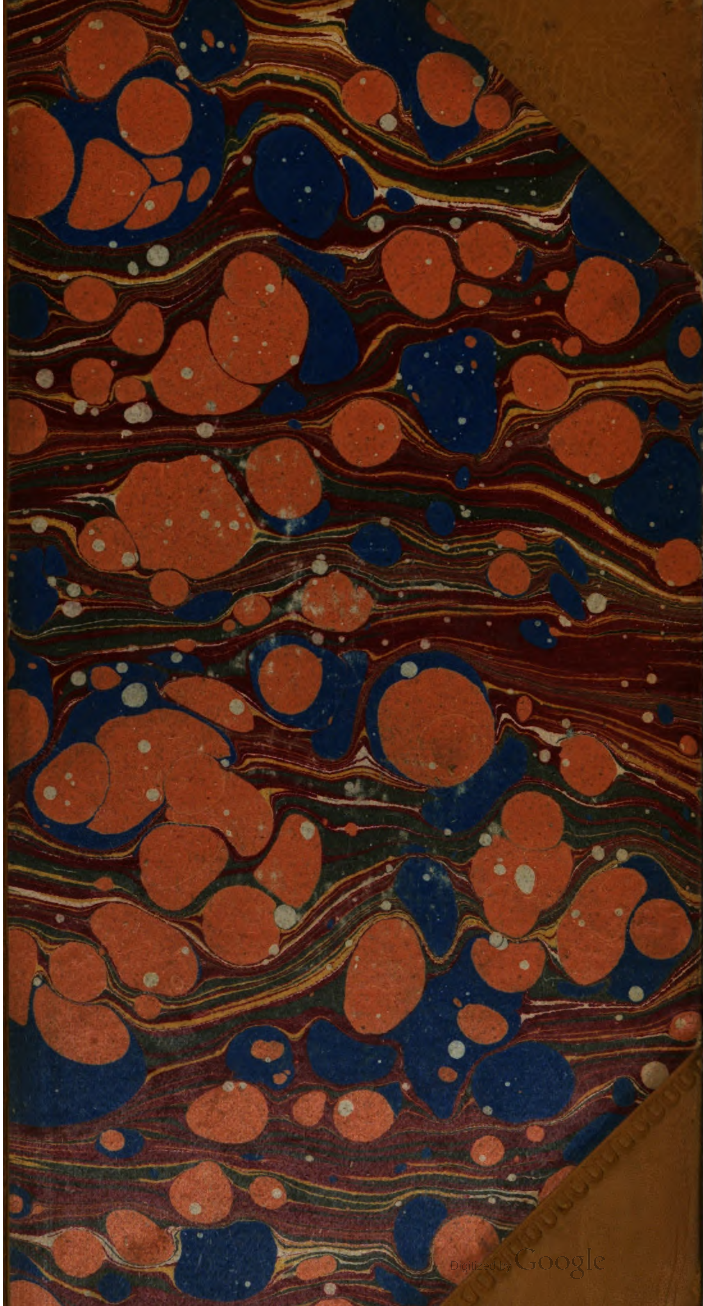
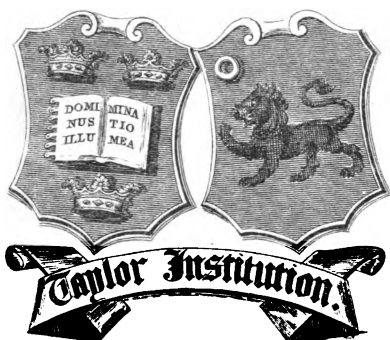

Digitized by Google

DOMI MINA
NUS TIO
ILLU MEA
Taylor Institution.

BELLMAN, SAMLADE SKRIFTER.

III.

SAMLADE SKRIFTER

AF

CARL MICHAEL BELLMAN.

ILLUSTRERAD GODTKÖPSUPPLAGA.

TREDJE DELEN:

FREDMANS TESTAMENTE.

STOCKHOLM.
ADOLF BONNIER,
Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS ISAAC MARCUS, 1870.

FREDMANS

TESTAMENTE

AF

CARL MICHAEL BELLMAN.

STOCKHOLM.
ADOLF BONNIER,
Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

FREDMANS

TESTAMENTE.

LÄSARE!

Här ser du en skugga af en Bacchi hjelte, en matt rök efter en utblåst krogdank. Hvem är det — menar du? Jo, det är urmakaren Fredman, han, som i lifstiden varit äfven så allmänt känd för sin skicklighet att dela tidens lopp uti timmar och minuter som för sin behändighet att göra tiden till intet uti ett litet grönt timglas med finkel. Då han ännu dvaldes här i den torstiga och torftiga skröpligheten, raglade han, midt under de svåraste förföljelser af ett oblidt öde, likafullt uti en benmogen lycksalighet ur Bacchi sköte in i Fröjas öppna armar och genom ölfatet samma väg tillbaka igen. Bränvinstumlaren var hans förträffligaste böxsäcks-ur och det prober-ur, hvarpå han säkrast kunde lita. Under brist på lyckans håfvor träffade han dagligen sitt öfverflöd uti Bacchi gårdar och sitt fuktiga Sans Souci uti Djurgårdens fröjderika palatser.

Men betrakta honom nu, mine läsare, på den elyseiska *Djurgården vid Stygiska viken, som plöjes af inga andra roddarbåtar än Karons gamla färja, full med lik och benknotor. Det är här vi få se hans utsvultna och hoptorkade vålnad försmäkta under nykterhetens betryck. På detta stället föraktar han lyckan — men här finnes ock ej den enda lycka han sökt. Här höras inga valdthorn, här bakas inga strufvor, här finnes intet hoglands uti pokaler med pimpinella, etc.; och de Clorisar, som i hans sällskap anlände, hafva*

ingen lust att bjuda opp. Och — hvad värst är — som urverk i evigheten icke behöfvas, så är ock den konst, hvaruppå han lärt, honom här en onyttig börda.

Ofvan jord spelar han desto större rol. Bacchus är denne hjelten för mycket skyldig att låta dess minne begrafvas med dess aska. Han framhåller honom dagligen som ett exempel för sina barn och uppmuntrar dem med dessa orden: Träden i Fredmans fotspår, mine älskelige, så skolen j en gång vinna Fredmans ära, och edert namn skall liksom hans blifva fästadt på stoderna i mitt tempel!

C. M. Bellman

N:o 1.

Fredmans Testamente.

Hvad Behagas?

I.

Somnia plus vigili quam dormienti nocent.

OWENIUS.

Jo, jo, ackurat så är sammanhanget, mine läsare... Jag, som till karakteren är afskedad tullförvaltare i Nådendal och på tredje året enkling, men nu en kort tid härstädes vistande, boende uti hörnhuset n:o 19 på Malmskilnadsgatan ... mig hände för några qvällar sedan att, bäst jag vände mig åt väggen och snarkade i min söta sömn så hes och rödblommig som trots någon af mina förnäma gynnare på Reiners eller Dufvan .... mig hände, säger jag, något besynnerligt. Klockan var ungefärligen full middag: det vet jag deraf att hon slog precist 12 i Johannis, då jag hängde mina blå schaggbyxor på sängstolpen och karpusen på spegeln. Just i detsamma hörde jag en röst ... på min ära, precist i sjelfva rummet, der jag med amman och barnet låg... något sakta i början, men sedermera i tilltagande. Ändtligen ropade den mig i namn med en ton som den grofvaste orgpipan i Storkyrkan, och det trenne gånger å rad: »Petter... Petter... Petter Bredström, du blir inte gammal.» Jag mumlade under lakanet och svarade: *Hvad behagas?*... Puff — och

si dörren flög i detsamma på vid gafvel. Ett susande sken uppfyllde hela rummet, emellan hvars spräckliga och brokiga flammor en sväfvande skugga utan uppehåll vandrade fram och tillbaka, som till slut mer och mer uppdagade för mig min aflidna saliga hustrus bild, och syntes hon skenbarligen liksom i ett långt sveplakan, med en uppsatt mössa och en svart och hvit solfjäder, hvarmed hon stundom fläktade öfver amman och barnet. Hjelp, himmel... O, Sankt Antonius Kortmålare... Uff, uff, uff... Hör på! Amman, som satt på en pall och nickade vid en grön tallrik med några skifvor stekt palt och en kruka färsk-öl, gaf till ett rop vid denna syn och trillade som en tjäderhöna för skottet. Det ena barnet qved i dunbädden, det andra fick hjertsprång i fållbänken. Vaggmeden knarkade. Hundarne bjebbade. Amman slog ihop båda händerna. Brandvakten ropade: »Tolf slagen!» Upsala-posten rullade förbi och stötte i posthornet. Tornväktarn tutade. Luren vrålade från garfveriet. En lykttändare, som halkat ner af stegen, låg med sitt afbrutna ben i snödrifvan och jemrade sig. Patrullerna ropade: »Wer da?». Kattorna jamade, ett parti i bakporten och det andra sällskapet på taket. Mössena knaprade på smörbyttan under skänkskåpet och sinselerade på tullspecialen vid väggen. Värdinnans hund var instängd i mangelboden, och (till öfverflöd) vid det smattrande urvädret om natten bultade vindsluckan med ett beständigt knirrknarr mot takfoten. Svinen grymtade i stian. Hönsen kacklade på hövinden. Tuppen gol i vindsgluggen. Blompottorna föllo ned från sängkransen, och vedtrafven ramlade ner i vedbo'n... Uff, uff, uff! Var jag inte då väl i mina affärer? *Hvad behagas?*

Sådan, min läsare, var min belägenhet, då jag ändtligen lyfte upp hufvudet och tittade fram, inte annorlunda i fysionomien än som en feg rekryt för några prygel, än en hanrej, som tittar efter hatten och käppen, eller som en from besökare efter ett slag på truten... Hvad gjorde jag, arme man? Jo, jag blundade, slog eld, tände på pipan, blef modig i mitt förvirrade tillstånd och drog på mig byxorna. Kring kapprocken band jag strumpebandet om lifvet, satte hatten ofvanpå nattmössan och skuttade så barfota från min salig hustru och hela hushållet bort i granskapet till källaren Lilla Viktoria. Jag sprang så sulorna hoppade undan tofflorna och klacklapparna flögo i kapp med snöbollarna: håret fläktade utåt ryggen som på den flygande Merkurius, gnistorna glimmade kring piphufvudet, mjelten högg och hjertat klappade i språnget tick-tack, tick-tack, tick-tack! Ändtligen hann jag fram och durkade inom porten bums genom en dörr som en pil in i lilla blå kammarn på Viktoria... Men hvad såg jag då under all min andtrutenhet och förskräckelse? Jo, jag råkade derstädes ideliga goda vänner och kärngubbar. Efter vanligheten fann jag der sällskapet *Pro Vino*, sittande vid sina glittrande päronglas, med långa holländska pipor och förnumstiga peruker, immerfort resonerande om stadens bästa, om engelska kolonierna, general Washington, priset på hö, penningbristen och dylika historier. Men med hvad oändlig glädje träffade jag ej min gamle bekante gode vän Christian Wingmark från Arboga — som jag icke på trettio år sett, alltsedan han tjente som boddräng på Hötorget — hofrådet, skutskepparen Sjögren, kommissarien Öhlbäck, pukslagaren Pittmeyer, konterfejaren, poeten och spelmannen, några ostronhandlare med flere, som alltid pläga uppehålla sig derstädes dyg-

net om, alla med sina ifyllda glas... Men nå — hvad jag var välkommen, det tviflar väl ingen på... *Hvad behagas?* Jo, just som jag steg in med pipan i mun och nattmössan på ena örat, så ropade alla, alla med full hals och utslagna armar: »Si, god morgon!»

»Ska jag tro mina ögon?» sade Öhlbäcken. »God morgon, god morgon, bror tullförvaltare!»

»Sein diener!» sa' Wingmarken och dunkade glasbotten i bordet så bitarne klingade kring öronen.

»*Hvad behagas* för sort?» hviskade kyparn.

Behagar bror pontak?» skrek hofrådet.

»Sapperment, ge oss hvar sin sup!» ropade kommissarien, som satt och dreglade vid fönsterposten.

»Moslervin?» skrek madam och skrattade.

»Så för tusan,» ropade ostronhandlaren, »konterfejarn damp i golfvet... der ligger peruken... Bon, han är redan uppe och står på två fötter... Sätt då'n peruken!»

»Hvad i Blåkulla,» tänkte jag, »det vill, på min ära, säga annat än sveplakan, barnskrål, kattmusik och urväder!» Jag stoppade min pipa som en herre och drog mina rökar, under det de andre med halföppna ögon och rossliga stämmor klingade och sjöngo:

»Drickom om af hvad som vankar —
»Skälm, som icke gör besked!»

Vips i detsamma kom kyparn skuttande, liksom en ann Ganymedes vid gudarnes taffel, med en stor, stor floribus moslervin. Nå, jag drack och svettades, och sjelfva löjet tittade fram mellan mungiporna. Jag drack så snön smälte bort på kapprocken och nattmössan stod styf som en borste... Men — med förlof, om så *behagas* — för att göra läsaren mera bekant med sällskapet, så sutto de vid min ankomst

kring ett ovalt brunmåladt bord i följande ordning, nemligen:

Gubben Wingmark i en kanelfärgad klädning, med stor yfvig hvit peruk, askfärgade byxor, med öfver knäna uppvecklade gula regarnsstrumpor, tvära skor med små messingsspännen, näsan utsirad med ett par stora gröna glasögon, och på fingret hvälfde sig en signetring med en svart sten och valspråket *Vanitas*, som skulle låss alludera på namnet, ständigt hållande händerna i kors och hvilande på en masurkrycka bredvid sin på stolen alltid sittande gula Moppe, som gerna gäspade, hvar gång husbonden fattade i glaset. Gubben, som hör illa, lyfter ständigt på peruken, skjuter fram venstra örat och vid hvart ord frågar: *Hvad behagas?* Det är nu så hans manér. För öfrigt är han en artig umgängesman och en glad gubbe, som också, efter hans egen utsago, bevistat akademien i de yngre åren, läst sin Plato och Terentius, skrifver äfvenledes vers på sina gamla dagar och sjunger visor.

Midt emot, utåt gårdssidan, sutto ett par ostronhandlare i svarta läderkapprockar, med skälskinnskarpuser, och pimplade gammalt franskt med hofrådet, som satt och läspa, klädd i en röd scharlakansrock med hvitt foder, koefferad med fem etager lockar på en möglig pungperuk, fingererade en liten spatservärja med porslins-kafle och brukade blå regarnsstrumpor, stora pumpskor och små pinsbacksspännen.

Dernäst satt skeppar Sjögren från Uddevalla i en brun levantsrock, med en blårandig näsduk kring hufvudet och en stor vårta på ögonlocket. Skepparn släppte glaset knaps i backen, när jag skuttade in genom dörren. Af kommissarien Öhlbäck och pukslagarn, som nickade och snarkade bredvid hvarandra, hade perukerna redan fallit i vrån, och den tre-

kantiga silfvergalonerade hatten med gula sultan syntes mot de dunkla ljusen och den rökande lampan i taket, der han låg och simmade i den utslagna pontaken, inte olik en påfågel, en japansk kråka eller någon annan okänd varelse. Konterfejarn, som nu stod med båda händerna i sidan, drack brorskål med spelmannen, och båda pratade, med piporna i mun, så högt att det hördes ut i förstugan, der madam eller värdinnan stod i skafferiet, i en liten svart salopp och hvit kjortel, med röda girandoller i öronen och en rutig silkesduk kring axlarna, för att tillreda frukosten.

Dock till saken igen!

Sedan vi så der in bona caritate druckit om och sjungit vår visa, så trumlade trumslagarn klockan 4. Genast proponerades en butelj långkork, då, under det vi drucko, gubben Wingmark hviskade mig i örat ett och annat i litteraturen, om de utgående dagbladen, vitterhetens tillstånd, om böcker, ströskrifter, författare, poeter, m. m.; och som han satt, drog han upp ett papper ur fickan, fästade glasögonen vid tinningen och förtrodde mig ett utkast eller början till en skrift, innehållande blandade roliga ämnen, utan någon viss ordning eller tvång, dem han tänkte framdeles till allmänhetens tidsfördrif vissa dagar i veckan utgifva. »Desamma» — sade han, under det han höll handen på mig i rockknappen — »komma inte att innehålla andra saker än sådana som otvunget kunna förenas med ärbarhet och goda seder. Det hjelper inte», tillade han, »om jag nu, för besväret, af någon melankolisk anda eller en trumpen och ovänlig kritikus blir begabbad och att af Ovidius målningen lämpas på mig, der det heter:

Cantator cygnus funeris ipse sui.»

Jag förenade min lust och nit med den värde gubben, hvarpå vi stego ifrån bordet. Gubben hvislade åt sin Moppe, och jag tog långkorksbuteljen i handen, frågande lite efter hustru mins spådom, hvarpå vi togo hvarandra under armen och smögo oss in den blå kammarn, som har utsigten inåt trädgården, och lemnade så våra medbröder snarkande med armarna under kindbenet och glasen kullstjelpta. Vår vackra värdinna, som vi lemnade i skafferiet för en fjerdedels timma, kom nu in och neg, satte fram ett mahognybord, öfverdraget med en fin holländsk drälls-servett, ställde fram en kall hjerpe, med ett saltser rödbetor, en kräm och några anjovis. Jag ställde långkorksbuteljen midt på bordet. Min gubbe och jag blefvo så muntra som hade vi njutit den ordentligaste hvila i verlden, hvarpå, sedan vi ätit med god aptit och druckit ett och annat glas, vi gåfvo hvarandra handen att här, på detta stället, och tills öppet vatten blir åt Arboga eller Nådendal, meddela hvarandra våra tankar och dem på papperet författa samt efter vår förmåga söka göra oss värdiga allmänhetens blida omdöme och välvilja. Vi kommo också öfverens med ett starkt handslag att aldrig besvara, men väl i tysthet ställa oss till efterrättelse och uppmuntran de kritiker och erinringar, oss kunna öfvergå. Men möter oss någon med förakt eller förtal, klandrar vårt oskyldiga uppsåt, — bon, magnifikt — då dricka vi vårt glas och sjunga vår visa. Vår täcka värdinna slog än i ett glas af det röda vinet; och vi tyckte huru vinet ännu förökade skönheten, när hon makade sina rosenröda läppar mot den räfflade kristallens glittrande bräddar. Hvad hon såg täck ut i sin ljusblå mössa med gullgramaner och ett litet kors på bröstet! Sedan hon druckit, neg hon och försvann. Gubben satte glasögonen på

sig och under det han intog länstolen och hans Moppe lade sig att sofva, uppläste han följande:

Det säges att Moralen en gång fallit på den tanken att kläda sig i samma paryr, som hennes medtäflarinna Flyktigheten. Efter allt utseende måtte sådant skett i förtreten. Hon visste alltför väl att hon i sin vanliga drägt var föga välkommen hos de dödliga. Hon satte sig till den ändan vid sin toilett. Bandrosor, smink, muscher, gaser, blonder, frivoliteter — ingenting sparades. En af gracernas sändebud, som nyss kommit från Paris, drog försorg om hennes koeffyr. En lysande bonnet à la victoire hemtades ifrån mamsell Pauli. Briljanter köptes ifrån assistanskontoret, och för hushållningens skull låntes panascher och en ljusgul fotsid pelis af en operadansös. I denna nymodiga atttiralj begifver sig gudinnan till fots ifrån sina rum, som hon hade hyrt i Storkyrkobrinken, och promenerar med långsamma steg uppåt Bollhuset, hvarest hon den dagen par hasard hade en loge på second-troisième. Ehuru vägen var ganska kort, så var den dock icke utan sina äfventyr. Hon ådrog sig genast allas uppmärksamhet. Knappt hade hon intagit sitt rum i logen, förrän alla lorgnetter kommo i rörelse. De unge kavaljererna sade henne tusende hjertnupna grannlåter på långt håll. De gamle herrarne hostade i tysthet fram sina matta begär. De vackra fruntimren berömde till någon del hennes fägring; de fula åter sågo snedt på henne. Jupiter och Neptunus kommo af sig i sina kärleksdeklarationer till Thetis och adresserade dem upp till den nykomna skönheten på troisième, och hela den feminina baletten gjorde i distraktion nio gånger å rad pas-de-bourée i stället för ronde-jambe. Gudinnan var emellertid en tyst åskådare af alla dessa rörelser, då hastligen ett par

ordensbröder af sällskapet *Ubi sunt gaudia*, två äkta Fröjas elever, trädde upp i logen. De hade inifrån parterren betraktat denna sällsynta skönheten och togo henne för någon ung debutant vid operan. Konversationen öppnades straxt utan många förberedelser. Gudinnan, som hade sina vyer, svarade till allting småleende. Det behöfdes icke mera. Emellertid slutas spektaklet. Man föreslår sans façon att supera tillsammans. Gudinnan föres ner af de raske bröderna, en hyrvagn är tillreds, man enleverar henne, och inom en qvart befinner hon sig i gula kammarn på Clas på Hörnet, hvarest första ordet blef: »Ah ça, min raritet, jag må inte tro att hon vill göra sig till här på stället?»

»Åh nej!»

»Nå, det är beskedligt... Det är, ta mig tusan ett godt barn i sin genre!»

»Ja, du har rätt — men hon har något allvarsamt i sina ögon, som vid första påseendet icke lofvar så särdeles mycken benägenhet.»

Hittills hade gudinnan haft ett stort hvitt flor för ansigtet, som döljde hennes majestätliga anletsdrag. Man bad henne lägga detsamma utaf sig.

»Nej», svarade hon, i det hon låddes försvara sig, »det tillåter jag inte!»

»Jo, min själ, skall det inte bort!» Sagdt och gjordt i samma ögonblick. Men ifrån den stunden som de ryckte ifrån gudinnan denna främmande prydnad, kunde ingenting hålla tillbaka hennes helsosamma stränghet, utan de bägge förföriske gossarne, som blott tänkte på att roa sig, funno under denna behagsjuka flickans drägt Moralen, som de alldeles inte sökte.

Denna allegori, som gubben Wingmark läst i någon tysk roman, kan tjena som inledning till alla

slags arbeten, hvars uppsåt är att roa — och det blir också vårt ändamål.

Hoc opus, hoc studium parvi properemus et ampli,
Si patriæ volumus, si nobis vivere cari!

Horat.

II.

Utkast

till ett Biografiskt Manual-Lexikon
öfver
Namnkunnige Krögare i Stockholm.

Första Delen.

Gubben Wingmarks Förberedelse.

Då min vän brodren Petter Bredström företog sig detta kosteliga verk, var han sinnad att på en gång lemna det färdigt i allmänhetens händer. Jag har öfvertalat honom att nu till en början blott gifva ut trenne artiklar, för att dymedelst komma under fund med allmänhetens smak, ty det är icke så ogalet att veta huruvida man *behagar* eller inte. Hans afsigt blef då att lemna en i sender; men jag har varit af den tanken att mången läsare, som gäspar vid den första artikeln, torde vara oändligen mycket road af den andra. Det är med lyckan i litteraturen som med lyckan på lotterierna: ju flera lotter man har, ju säkrare vinst kan man hoppas;

och min vän Bredström har gjort väl, som vid detta tillfället tagit trenne lottsedlar i stället för en.

Om dessa biografier icke lyckas, så blir det dervid; och brodren Bredström ärnar sjelf anse dem som förlorade, inte ifall läsaren skulle tala illa om dem, utan om han alls inte talar om dem. Då frågan är om de lärdas reputation, bör man aldrig så mycket oroa sig öfver allmänhetens bullersamma tadel som så mycket mer öfver dess tystnad. Då stormen är som starkast på sjön, bli passagerarne oftast förskräckte, när matroserna börja svärja — de ha orätt: det är först då de icke svärja som man bör vara rädd.

Skulle åter dessa biografier behaga, så skall läsaren efter hand bli regalerad med flera af samma slag.

Nu till brodren Bredströms arbete.

Ahlqvitter, Michael, förvaltare af näringsstället Förgyllda Bägaren i Tre Prinsars gränd vid Skeppsbron, född den 4 Februari 1703. Fadren Ambrosius Ahlqvitter, då varande interims, sedermera perpetuel klarjonettblåsare vid det tyska krigsväsendet 1648 samt tjenstgörande vid de troppar, som från Holstein borde uppbryta, att på befallning sammanstöta med hufvud-arméen, då för tiden sammandragen i Schlesien till fredsverkets afslutande i Osnabrück. Modren Cajsa Stina Öhlbäck. Honom hände i yngre åren den ledsamheten att, sedan han begifvit sig i bryggarelära som utkörsdräng, befann han sig för något tillgrepp vid penninge-lefvereringen relegerad från sin husbonde, hvarpå han reste till Rostock och dersammastädes magistrerade. Förvärfvade sig tillika

de qvaliteter, att han derstädes redan på sitt tjugonde år utgaf sina nu för tiden ej så sällsynta *Epistolæ de Nihilo* i tolf starka band under det vidtberömda hofrådet *Nuddels von Puddels* inseende och præsidio. Gjorde sig sedermera någon tid både känd och aktad, tilldess han år 1731 om hösten, intagen af en ung böhmiskas behagligheter, under sitt vistande vid universitetet i Prag begick något misstag vid upphittandet af ett byxsäcks-ur, hvarpå han genom offentligt tryck till sitt justificerande utgaf på tyska: *Seine nützlichen, gelahrten, pragmatischen Leben und Thaten, nebst etlichen poetische Gedichte, allen Liebhabern und Liebhaberinnen zur Ergötzung, Uebung und nothwendigen Unterricht, mit Kupfern geziert.* Reste kort efter med mästerman från Schleswig såsom handledare för dess små herrar söner Gregorius och Jergen Lukas Blumenwetter i någon fadrens förrättning till Stettin. Satte sig der neder; och ändtligen ledsen vid så många besvärligheter, idkade krögerinäringen icke utan fördel, men med den förmån och skicklighet att ett distillerings-privilegium exklusivum följde på så ovanlig insigt. Hans tvänne diskiplar saknade icke desto mindre hans trogna handledande i de bacchanaliska vetenskapernas särskilta grenar eller de s. k. floribus och humaniora. Men året 1755 om våren mötte honom ånyo åtskilliga oförmodade förtretligheter, i det han i tysthet af ovänner angafs för odugliga och förgiftade varor, såsom grumligt öl, dubbelt öl uppspädt, bränvin uppblandadt med vatten, m. m., hvarför han genast tog till pennan och uti en astronomisk anonym afhandling mästerligen utvecklade sin befrielse, förmedelst en utgifven skrift under titul: *Oförgripelig Minnestafla af Jordbäfningen 1755 såsom verkan till den Nordiska Öltunnans begrumlande, Köpenhamn 1756*, hvilken skrift

på ett och annat sätt oförnekligen påskyndade författarens snabba hemresa till fäderneslandet; och anlände han således midsommarnatten 1757 på en kalkskuta till Stockholm, hvarest, genom vederbörandes bevågenhet och sedan han, både byxlös och skolös förmedelst kalcineringen, hit anländt, uppdrogs honom att tillträda näringsstället Förgyllda Bägarn, som då förvaltades af gamla Sjögrenskan. Här öppnades ett vidare fält för en Ahlqvitters snille och patriotiska fundersamhet. Sjelfva afunden lärer näppeligen kunna bestrida det han med egen mun från 1758 till dödsåret 1769 inalles uttömt 20 åmar svenskt öl, med ett appendix af 30 åmar bränvin: hade således i dessa dagar kunnat omfamna tidehvarfvet och riktat kalkulationen, om ej döden mellankommit, som snöt af detta fuktiga ljuset den 10 Juni 1769, sedan det flammat 66 år, 4 månader och 6 dagar.

Pappa Ahlqvitter såg hurtig och lefvande ut, hade stora bruna ögon med röda ögonbryn, hög panna, blåaktig näsa, orangefärgad hy, af ett resligt utseende och öfver 10 brabantska alnar tjock. Hans klädebonad var gemenligen en nockad grön filtmössa med blå uppveck och deröfver en trekantig hatt. Brukade gerna ett rutigt kalmink-lifstycke samt derpå en askfärgad syrtut. Gick på sednare åren något luta och kunde aldrig uttala ordet vatten utan att stamma. Öfver hans kopparstycke, gjordt af den namnkunnige Hoffbro, har poeten Wetz författat följande sinnrika minnesskrift på latin:

Hic sepultus est
MICHAEL AHLQVITTER.
Animam reddidit
die X Decembris 1769.

Gift med aflidne rumormästarens dotter vid Sätra brunn, och ligger begrafven i Upland.

Berg, skoflickare och tapetmålare samt piplekare i Bacchi tempel, räknade staden Trosa för sin födslobygd, hvarest honom hände den lyckan att födas af sin moder under första giftet 1700, men bekom i detsamma till stjuffader en förnäm kaffekokare i Sachsen vid namn Benjamin Schwalbe af mer än vanlig förmögenhet. Pilten sattes genast af stjuffadern i skoflickerihandtverket, hvartill han tycktes af naturen vara synnerligen danad. Det varade icke heller länge förrän han förmedelst ovanliga framsteg, så i tillskärningsmetoden som klacklapperiet, förband sig stjuffaderns benägenhet, hvilken ock genom bref anhöll af skoflickarebrödralaget i Baden-Durlach och undfick promotorial för samme sin unge Telemach att till insigts vinnande i de praktiska delar af denna vetenskapen genast blifva antagen och immatrikulerad. Här såg man honom på sitt fjortonde år, med röd nattmössa, svart piskperuk och brunt läderförklä', på en fyrstolpad pall eller låda mottaga det af respektive vederbörande utfärdade patent, förvaradt i en med cinober öfverdragen messingskupa och med en förgylld läderrem kringviradt. Men oaktadt han aldrig läst i bok, märktes dess lekande snille likasåsom iakttaga dessa Plauti ord, der det heter: *Vigilare decet hominem, qui suo tempore vult conficere negotia.* Således fann han ock vid något tillfälle under klacklappningen huru de tillskurna skopinnarne af hammaren, då de inbultades, tycktes gifva någon tonartad klang. Detta vållade en alldeles oförmodad hänryckning hos den unga Bergen, som ifrån den stunden kastade både sylen,

prylen och penseln, och hvilket dyrbara ögnablick vi kunna tillegna den glada harmoni, skämtsamma menuett-komposition samt putslustiga polskan, som sedermera i så mångfaldig måtto utsirat så hans stämma som hans kosteliga oboe, hvarmed han i lifstiden likasom trotsade en Knape, en Movitz med flere. Hans basfiol är ändtligen utan jemförelse, likasom hans mungiga öfver all förundran. Derpå vidtogs det beslutet att öfvergifva baden-durlachska hofvet, och begaf han sig till den ändan landvägen till fäderneslandet med ej mera rikedom än han af sin kära buxboms-oboe kunde förtjena. Nu hade han gått barfotad öfver hundrade mil, när han ändtligen vid framkomsten af kyrkorådet i Trosa antogs att på stora högtidsdagar stöta i basun på kyrkotornet. Denna oförmodade lyckans skymning eller

Källaren Hamburg, Göthgatan n:o 47.

vålnad förvärfvade honom ovänner, både hemliga och uppenbara, af hvilka en surmulen tvärvigge och organist med lefverbrun rock, spikigt hår, läderkar-

pus, med skinnbyxor och blå regarns-damasker, utmärkte sig vara hans ifrigaste belackare och spetsfundigaste förföljare af alla de yppersta bönhasar i den moderna fiolspelningen. Striden utbrast i Stockholm vid något tillfälle, men bilades slutligen på källaren Hamburg vid några glas portugis-vin och en och annan smörgås med kall fågel. Efter så fatta omständigheter fann Bergen sig befogad att på någon tid idka tapetmåleriet, då fiolen sattes åsido, liksom oboen och basunen, tills, mindre gynnad i detta handtverket, han ånyo prydde sin hand med den gåfva, Apollo honom från barndomen tillerkänt och sånggudinnorna förnekat. Det var just vid invigningen af den bacchanaliska festen år 1767 som hans hjessa lutades att mottaga kransen, och hans arm svingade med stråken i en rondå för de annalkande Bacchi bröder: pelrarne ristades i templet, och hans kadans i B moll gjorde den krönta offerboskapen vrålande i offerporten. Förtjensten saknade ej sin belöning, och honom påsattes kransen under kor af Bacchi prester och prestinnor. Till valspråk antogos på flaskan dessa poetens ord:

Veniant mille
Sicut ille!

Han egde hvad man kallar ett vattenaktigt utseende, något undersätsig, med röda ögon och svafvelgult hår samt med en bjert rodnad öfver halfva pannan, som med starkare drag och likasom i utslagna perlor omringade mellersta delen af näsan under ett eldrödt sken af sjelfva nästippen. Den lärde Sjöbecken har om honom fällt denna utlåtelse, som fordom Smitten öfver Alexander Magnus, att *han var mer än som han syntes*. För öfrigt hatare af all fåfäng prakt, hvarföre han ock på slutet af sin lefnad merendels promenerade utan skjorta, om inte vid något högtid-

ligt tillfälle, som nyårsdagen, fettisdagen, någon namnsdag på något näringsställe och så vidare, då han stundom plägade fastklistra utklippt postpapper vid uppslagen som manschetter och enahanda till krås i barmen. Oförnekligen på sin tid en stor kännare af likörer och ypperlig afnämare, liksom ingen heller efter honom lärer framstiga på verldsteatern, som med den grace, oaktadt ett tungt hufvud och förstörda lungor, förmår uthålka så oerhörda ihåliga dissonanser och förvillande toner.

Afled på näringsstället Hvita Hästen vid Zinkens dam i början af år 1773 vid en oförmodelig tidning om sin mosters dödliga frånfälle, som blifvit kringtrampad och uppäten af en babian på Batavia. Gift med Maja Löfberg, grälmakar Löfbergs enda dotter, vid Danto-bommen, som afsomnade några år förut och ligger begrafven på S:t Katarinæ kyrkogård i korporal Bomans lägerställe.

Cornelius, dödgräfvare, orgtrampare och krögare på Blå Dörrn i Götgatsbacken på Södermalm. Född 1712. Fadren arlequin vid tyska komedien i Mayntz. Modren, Susanna, pukslagaredotter från Antwerpen. Under så vittra föräldrars handledande uppfostrades den unga Cornelius dels hemma på Bollhuset, dels under fadrens enskilta inseende. Derstädes vande sig vår yngling något vid enterchaque-metoden efter gamla schwabiska posituren och något vid lindansandet och pukslageriet, tills omsider efter föräldrarnes dödliga frånfälle Cornelius af sin farbroder, dåvarande befallningsman öfver oxdrifterna från Jutland till Sverige, beledsagades och tog vägen igenom Skåne, Kalmar, Jönköping och Wernamo. Här blef han till fortsättande af sina insigter befordrad vid trivialskolan i Nyköping som docens i poesien, hvarest man än i dag har att tillskrifva detta snille de framsteg, sig derstä-

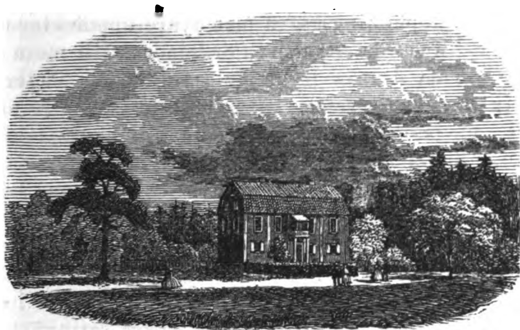
des yppa i vitterhet och skaldekonst och hvarom Stockholms-Posten ofta förmäler. På sistnämde ställe egde han tillfälle att förskaffa sig de första principerna i orgtrampningen och blef ändtligen 1731 genom kyrkorådets i mycket rörande termer aflåtne skrifvelse anmodad och uppdragen det besvärliga och lika så ansvariga göromålet att åtaga sig stads-dansmästaresysslan, hvarmed var förknippadt orgtramperiet och krögarenäringen, hvilka sysslor med största bifall förestodos tills anno 1733 om hösten, då han utverkade sig tillstånd att fortsätta sin reselystnad och besåg således Stockholm samt söder ut Hamburg, Björngården, Lo-

Källaren Björngården, S:t Paulsgatan n:o 27.

katten, Midsommarstången, Pumpan, Gröna Jägarn, Stabraket, Jungfrudansen, Fingerborn, Lustigkulla, Gröndal och Fågelsången, och med lika uppmärksamhet åt norra sidan Solbaddet, Pullan, Finnstugan, Gungan, Silfverdalen, Rotebro med flera ställen. Men som lyckan liknar facklan i en mörk dal, hvars tysta sken beledsagar den tråkande vandringsmannen på rätta vägen, så uppklarnade ock vid en vacker

afton mot den nedgående solen den glimmande skylten ofvan vid dörren, der vi få skåda en af lyckan gynnad Cornelius i all sin glada rustning såsom värd, krögare och orgtrampare i S:t Mariæ tempel. I denna sin beställning, hvad krögeriet angår, ansåg han åren 1761,

Finnstugan, till venster inom Haga grindar.

62, 63, 64, 65 till och med åren 1766, 67 och 68 för isynnerhet till ett gynnande ändamål märkvärdige. Den tiden förspordes ständig gästning, oupphörligt dansande, jemn musik af nyckelharpor och fioler samt ett oaflåtligt trumlande med hvirfvel på hvirfvel utanför krogdörren. Under samma epok såg man vår gode Cornelius ofta lika krokryggig och raglande nedhukad med sin skofvel i mullhögen som rak och rödblommig sitta på kusksätet och nicka på likvagnen med en saffrans-kringla i munnen och ett par hvita knytnäfvar, färdiga att omfatta en smällpiska vid en kapriol af ett spann dansande kameler. Man har som något besynnerligt anmärkt att han var inventor eller uppfinningsman till de dubbla rader bänkar, som med så mycken fördel brukas kring disken på

näringsställena. Honom tillägges derjemte icke utan mycken anledning den förmån att hafva uppfunnit numreringen på trästop, hvilkén metod af en och annan icke utan särdeles nytta och afsättning förspörjes vara antagen. Beredningen af det så kallade »uddevalla» i större kärl förmenes jemväl ej böra bortblandas med hans uppfinningsgåfva mot nyare upptäckter i den delen. Hans rön att drifva orgpiporna till mera dusa toner genom dranks ifyllande i stället för väder förtjenar sannerligen ett närmare eftersinnande än en blott musikalisk melankoli, man vill ej säga afundsjuka. Sitt poetiska handtverk nedlade han kort före sin död, som längre neder timmar till läsarens saknad och uppmärksamhet.

Cornelius skall, efter beskrifning, varit en undersätsig man af allvarsamt och rödlätt utseende, med långa, hängande, bruna hår. Merendels klädd i svart rock. Brukade gerna en lång svart satinväst med tvänne rader stenkolsknappar, gröna klädesbyxor med blå och hvita stöfvelmanschetter. Egde en oöfvervinnelig svårighet att efter klockan 8 om morgonen förmå skönja dagens ljus, hvarföre ock hos honom anmärktes att han gerna vid den annalkande solen fanns snarkande i mullhögen med sin dammiga ölstånka och med hufvudet nedlutadt på någon barnkista. Afsomnade 1771 i November månad och blef emellan 24 lanternor samt under sång af skolan till sitt hvilorum beledsagad ut åt östra porten. Tvänne jernbärare, med blå koltar, gula gehäng och gröna byxor, voro posterade med sina korsgevär som vakthållning vid krogdörren, och sorgfolket trakterades efter hemkomsten till sorgehuset med skepparvin och strufvor. Hans namn lefver ibland krögare i grönskande åminnelse, så väl som hans förtjenster synas otvunget

kunna uppdragas på samma tafla med en Ehrensugga, en Gåse och en Oelheim.

Gift med Cajsa Stina, enda dottern af krögarn på Terra Nova i Gaffelgränd och madam Knöhl.

III.

Biografi

i brodren Bredströms smak,

uppsatt

som ett litet försök i denna slags vitterhet

af

Pukslagaren Pittmeyer.

Criconqvist, Homerus, son af majgrefven och rumormästaren vid Sätra brunn Ulysses Criconqvist och modren Torshälla Jönsdotter, af dena ej längesedan utgångna oelheimska ätten med *oe* och blå näsa i rödt fält. Redan i yngre åren förmärktes hos den unge Criconqvist en synnerlig böjelse ifrån studierna samt en särdeles håg till ingen egentlig insigt eller göromål, hvarutinnan han så mästerligen fortfor, att han redan på sitt nittonde år fans oförmögen och godkänd att icke förstå läsa i bok eller någonsin hafva fattat pennan i handen, hvarpå han, som till något högre ämnad, förmedelst föräldrarnas mindre obenägna än verkliga omtanke, sysslosattes till någon del vid landthushållningen med den fortkomst, att han på sitt tjugonde år sjelf förmådde framköra allehanda virke till timrande, granris, spån och bränsle samt vidare vid

sitt tjugondetredje års ålder med egen hand uppreste den vanliga midsommarstången, hvarefter krafterna så småningom aftogo att han, efter 24 och ett halft års berömlig vandel, obekymrad slutade sina dagar i hospitalet vid Danviken och ligger derstädes begrafven.

Öfver honom befinnes ordens-piplekaren brodern Knape i lifstiden hafva författat följande sinnrika stenstil, som står att läsa på det öfver grafven uppsatta svarta träkorset:

Åskådare.
Eho. Du. Äst.
Eller.
Hvad. Du. Inte. Är.
Stanna.
På.
Dessa. Dödens. Egor.
Sätt. Dig.
Ty.
Härunder. Hvilar.
Din. Broder.

Vandringsman.
Maka. Åt. Dig.
Skona. Dessa. Smörblommor.
Dessa. Vallmoknoppar, Dessa. Knottriga. Stjelkar.
På. Törnebuskan.
I. Detta. Högvuxna. Moraset.
Som.
Öfverskyler.
Den. Fordom. Manhaftige. Och. Förnumstige.
Brodren.
Vice. Rumormästaren. Vid. Sätra.
Helsobrunn.

Landthushållaresonen. Och. Någon. Slags.
Befattning. Hafvanden.
Samt. Vise. Interims. Tjenstgörande.
Vikarien.
Brodren.
HOMERUS. CRICONQVIST.

Ungdom.
Sitt. Inte. Här. Och. Gäspa.
Vid.
Brodrens. Här. I. Lifstiden.
Andelösa. Lekamen.
Så. Länge.
Och. Intill. Dess. Du. Vissnar.
Och. Dör.
För. Hugget.
Utan.
Stoppa. Buteljen. I. Fickan.
Och.
Med. Skorpan. I. Mun.
Hasta. Dina. Färde.
Förbi. Fädrens.
Stinkande. Pyramider.
Må. Alltid. Väl.

IV.

Minnesruna öfver ordens-piplekaren Knape.

Bacchi.
Högstbeskänkte. Man.
Kapellisten. Och. Ordens-piplekaren.
KNAPE.
Hvilar. Under. Denna. Pumpstocken.
På. Näringsstället.
Hamburg.
Hvarest. Dess. Qvarlemningar.
Väntade. Polisens. Föranstaltande.
Den. 16. Juni. 1776.

Låg. Ätt.
Tappert. Blod.
Spetsfundig. Tunga.
Lilla. Davids. Knubbiga. Utseende.
I. Illpligtiga. Värf.
Med. Goliaths. Tilltagsenhet.
Bittert. Hjerta.
Klingande. Omgänge.
Filadt. Förstånd.
Utgjorde. Denna. Ölpyramiden.
Hvaraf. Stoftet. Här. Qvar. Ligger.

Fordom.
Sågs. Denna. Syrtuten.
Fläktande. I. Dansrummet.
Sönderklappad. I. Portgången.

Krypande. Från. Uppbördskommissarien.
Till. Krögaren.
Fram. Och. Tillbaka.
I. Trasa. På. Trasa.
Med. Kreditorers. Fördömelse.
Oskära. Det. Annalkande. Ljuset.

Denna. Buxboms-hobojan.
Söndergnagen. I. Munstycket.
Messingsbeslaget. Afnött.
Upphängd. På. Pumpstocken.
Är. Ett. Glansgifvande. Tecken.
Af. Glädtiga. Värf. I. Tiden.

Denna. Trepundiga. Peruken.
Som. Qvar. Ligger. Vid. Ölstånkan.
Dunstar.
Mindre. Högfärdens. Illaluktande.
Pomada.
Än. De. Redelige. Mäns. Kanel. Och.
Rossolis.

Vandringsman.
Stanna. Vid. Denna. Pumpen.
Sätt. Dig.
Ty. Aftonen. Är. Nära.
Hölj. Ditt. Anlete.
Att. Ej. Ångan. Af. Dina. Karbunklar.
Antänder. Pumpstocken.
Men.
Maka. Dig. Å. Sido.
På. Det.

Dina. Efterkommande.
Ej. Må. Nedsöla. Sina. Vador.
I. Din. Smörja.

Trohörsamt uppsatt
af
von Ehrensugga.

V.

Ödmjuk relation

om ordens-oboisten och korporalen Movitz' sista sjukdom, i allra ödmjukaste koncept till hälften uppsatt och dels till hälften i minnet, under afvaktan af framdeles utgifvande på trycket, i lika ödmjukhet förvaradt

af

von Ehrensugga,
äldste kommendör af de Två Förgyllda Svinen.

Enligt senaste angenäma sammanvaro vid Dantobommen hos Löfbergskan på Gula Kråkan och då, som jag lofvade, i anledning af ett mig fråntrugadt löfte att fullborda innehållet af berörda lofven, meddelas nu, som följer, efterföljande *Relatio Facti et Morbi, horum, harum morborum, his, ris, te capriss, copisandum anistrandum, so voltibus tracis, salutem.*

1780 den 1 Januari. Ordens-piplekaren och oboisten Movitz klagade i början af året, likasom de förra framlidne åren, att han svårligen anfäktades af en slapphet, så att medici, efter noga underkänning, trodde samma slapphet härröra ifrån någon dem obekant verkan och orsak. De kontinuerade emel-

lertid att föreskrifva sådane läkemedel som troddes kunna häfva hvad feber, frossa, hicksjuka, katarr, m. m., man ville, med ett ord, så visligen att ett enda recept förslog för både kända och okända sjukdomar. Emellertid lunkade salig piplekaren sjelf ikring för att uppvakta vederbörande nyårsdagen tidigt om morgonen, hvarföre han ock med sitt nya buxboms-oboe blåste en morgonpsalm i hörnet af Holländska Dyn, derifrån till Stjernan, så till Freden, Markattan, Äplet, Vasen, Vinfatet, Tre Remmare och Stockholms Slott. Eftermiddagen, som det var en

Stockholms Slott: en för ett par tiotal år sedan befintlig krog i huset n:o 65 Regeringsgatan.

bister köld, tog han madams röda hermelins-kapronika på Gröna Lärkan, stack oboen under armen och buteljen i fickan och vandrade så till Didrik Ficks gränd, derifrån till Tuppen, Midnattssolen, hvarest han måtte förkylt sig. Sedan han der tagit sig en så kallad polack och en half dito vergiss-mein-nicht, kände salig ordens-piplekaren en tryckning öfver bröstet och att sjelfva hjertat blef honom så tungt som en kypare

skulle vältrat öfver honom en bränvins-åm i full jäsning. Han hade då, efter berättelse, inhändigat den femtonde supen kummil, afsatt med något malört, samt derpå en huggare pomerans, då värken och tryckningen stannade.

Kommendören leddes hem.

Den 2 Januari. Befans hafva en förtretlig svulst i spottkörtlarna eller, på latin, *parotides* och *maxillares;* och som helst dricksmedel härvid äro vanlige, alltså ordinerades kommendören, under det han låg insomnad öfver brunstaket på Hamburg, att, så snart han uppvaknade, förtära en stärkande buljong af pomerans-essence, rossolis afsatt med malört-extrakt och med sönderbetade rågskorpor från Gröna Jägarn på Södermalm. Eftermiddagen: utgick med temmelig lust att dricka, men ingen särdeles aptit till mat. Mot aftonen intogs ett eller par preservativer för förkylning, bröstklämning, m. m. Den sjuke gurglade sig med persiko och hängde sin blå schaggrock på pumpstocken, drack derpå i bara skjortan en kruka buska och fyra à fem kannor körsbärs-öl samt en eller annan afsättare pomerans, hvarpå månen gick in i molnen och brandvakten nickade på portstenen. Klockan slog half 1.

Kommendören leddes hem.

Den 3 Januari. De första tillfälligheter i vanliga halssjukdomar äro rysningar, hetta, mattighet, ondt i hufvudet, m. m. Metoden för en läkare härvid är inflammations förekommande, hvarföre gafs den sjuke ett halft stop mindre starkt finkel, afsatt med tre åttondels qvarter kummil. Det hade den verkan, att patienten följde undertecknad ner till Rostock för att slå käggler om två supar för hörnan och tre för kungen...

(*Kontinuation framdeles*).

VI.

Utdrag

af vår aftonkladd på Lilla Viktoria.

Gubben Wingmark har ibland sina infällen, som äro rätt pusserliga. Här om qvällen föll det gubben in att tänka på sin salig hustru. Detta gaf äfven mig anledning att göra en eller annan sund reflexion öfver mitt eget enklingsstånd. Sedan vi länge diskurerat om åtskilliga giftermålsmomenter, föreslog gubben mig att bli hans måg. Bäst vi sutto, fattade gubben sitt glas och afsjöng följande, på samma ton som den bekanta visan uti *le Tonnelier:*

«En gammal tunnbindare, svartsjuk och tvär«, m. m.

Nå, så må göra: slutadt och sagdt!
Bara det lider fram åt våren,
Far jag till Arboga bums på en jakt,
Söker mig en flicka till åren.
Flickor ha alltid uppeldat min håg,
Bundit mitt hjerta med kedjor och tåg.
Min herr tullförvaltare, skål! Blif min måg! : :
Drickom till sista tåren:

Jag skall utstyra min dotter åt er
Med båda lakan och gardiner,
Sängkläder, stolar och bord och klaver,
Stora kopparflaskor, terriner.
Ända till vedbo'n så skall ni få såg,
Ända till svinena stia och tråg.
Min herr tullförvaltare, skål! Blif min måg! : :
Klang — si hur remmaren skiner!

Dotter min har kontant uti arf
Femtio plåtar, utom ränta,
Guldkedja, bror, om halsen ett hvarf,
Och är just en frodiger fänta.
Om du skull' väga'na, bror, på en våg,
Väger hon mera än fem tunnor råg.
Min herr tullförvaltare, skål! Blif min måg! :,:
Hvad tyckes er om momenta.

№ 2.

Fredmans Testamente.

Ansökning hos baron Hummerhjelm om en klockarelägenhet.

Högvälborne herre och baron samt friherre och jus patronat öfver Östergötland med dess underliggande provinser, frid af höjdene med allsköns grönskande salutem, item kurage, som är ett jus sanguinis hos min gunstbenägne herre och Mecenas.

Ingen lärer neka, om icke ex errore, att ju menniskan är född till verlden med mycken vedermödo, till storan harm, såsom ock till plågo och strid på jordene. Ty hvad äro sjuhundrade sex och trettio hästar samt tuhundrade fem och fyratio mular: (Esra, 2 bok. 7 kap. 68 vers.) Ja, hvad gagna konungens skepp, som fara till sjös och komma en gång i hvar

try år och föra guld, silfver, elfenben, apor och påfåglar? (2 Chrön. bok. 9: 21.) De synas oupphörligen i de tårefulla publikaners ögon mindre än intet, i den däjeliga Susannas blomstergård såsom gulnade löf, för en Simeon och Hanna såsom skovax. Friliga, friherre, tupperop skrämmer lejonet, en ringa spöqvist förfärar elefanten, getingen sårar stridsmannen, Simson slog pelrarna ikull, satan skenade för Davids harpa och Herodias dansa med Johannis hufvud på fatet — ja, Tobias tog engelen i gälena och sade med högan röst: *Han vill uppsluka mig*, Tob. boks 6 kap., och så vidare. Allt bevisar strid och fåfänglighet. I och förty säll, ja, trefallt säll är då den, som, ifrån den stora och besvärliga verlden skild, från ett högfärdigt lefverne, vagnar och resenärer, lockperuker, trumslag och konspirationer, herrligheter, förtretligheter, trummeter, raketer, lindansare, fuchssvansare och poeter befriad, kan säga: »Mor, ge mej en sup... noch en... Har du ost, mutter, färskt smör, rena stöfvelmanschetter» ... och så vidare. Ja, lyckligt inom Floras och Bores gränser få fira lifvets högtider, två sina fötter (Tob. 6: 2) och steka sin fisk varm (v. 6) samt under fridsens fikonaträd uppslå sin paulun med fortplantning och förkofran.

Nådig herr patronen lärer mäkta underligen förefalla denna inledningen till anledningen af mitt utkast till detta bref, som innehåller en hörsam bön om gunstbenägen välvilja och rekommendation till en in civitate seu urbe Wadstena ledigvarande kyrko-organist-syssla.

Det är verkligen, domine baro, mera svårt efter ett brödstycke för en studerande än för en lekman, och så vidare. Klerkeriet säges väl i allmänhet ega de bästa indelningar och höbord, men det är sannerligen icke så. I vår församling är så beskaffadt att

de hvarken kunna födas, paras eller dö. I socknen, der bror min paraderar, likaså. Likaledes ha vi hört det så skall stå till längst upp till Dalskullarna, ja, miserere mei, ända upp till det herrliga Leksand och det kosteliga Tuna. Systrarna Leksand och Tuna hafva likväl i alla tider blifvit ansedda som två juveler i ena kosteliga krono. Så böra de ock sannerligen betraktas... Dock, hvart rasa mina tankar? Hvi vill jag tänka på kunskapens träd, jag, som icke är värdig att kyssa en gång ormen i stjerten? Hvi skall jag kasta mina ögon åt Babels torn, jag, som knappt ser mina egna messingshäkten i koftan? Hvi må jag upplyfta mina näso åt guldklimpen, jag, som ligger med armarna i kors på dynghögen? Ja, hvi må jag glo på solen,. jag, som näppeligen ser torntuppen? Och ändtligen: hvad höfves mig titta efter stjernorna, jag arma fähund, eller på karlavagnen i himmelens skyar? Salutem!

Jag ovärdige, f. d. bondkaplan och skolmästare samt f. d. äfven organist i Westerplana uppå Kinnekulle, vågar mig, i anledning af hvad anfördt är och ofvanskrefne syllaber medföljer till min menings förklarande, nu hörsammeligen deras nåder öfverrumpla, öfverfalla och anfäkta samt troinnerligen sollicitera att jag måtte antagen varda till den lediga organistsysslan i Wadstena, eftersom jag tjent i militieståndet och således ej är ovan vid trampa, ej heller rädd för pipor och basuner, mycket mindre alterera för nådig herrns ögon vid genomögnandet af denna min hörsamma supplikation. Salutem!

Apropos om Kinnekulle, så är visserligen läget angenämt, ty berget ligger på en höjd och framsträcker sig, jag vet ej, huru många mil. Der bor folk och äro många kyrkor. Fåglar flyga der som annorstädes, men träden glänsa i grönska, körsbären glittra

på grenar, äplen och päron på marken utgöra gator i Floras der belägna hufvudstad. Den svartblå svallande Venern sköljer stranden vid Dalsland och kastar sina tritoner mot det präktiga Leckö, hvarest fordom Apollo med sina muser besökte den nordiska Tessin.

Jag tänker, volente Deo, med deras nåders förlof och goda minne enfaldeligen och i korthet utbreda min meritlista, hvilken herr patronens högvälborna ögon såsom bäst vana att skönja hvad krigsståndet anbelangar och som sjelfve sett Sveriges, Götes och Wendes fiender, nu förmodligen torde upptaga och af den utan glasögons tillhjelp finna hvad jag är för en karl. Samma lista bifogas här i hörsamhet, och är hon jemväl bifogad och inneliggande — dock skall jag hörsamt begära att postporto måtte blifva mig ersatt, eftersom hon är af så mycken vigt. Salutem!

Det tyckes ej vara af för mycken tilltagsenhet eller öfverflödig harm öfver lyckans vidrigheter som jag beklagar mitt tillstånd: mitt samvete — att jag så må tala — är obefläckadt som en bibel och mitt öfriga uppförande menskligt; aber, åren tilltaga, min hvita hjessa hastar till sin svarta förvandling: taket trycker byggnaden, och bjelkarne bugna. Krumpen, rödhårig, knarkryggig och surögd, stryker jag mig fram längs väggarna och slingrar mig som en orm ikring kyrkmurarna, ty i förtroende sagdt, är det sådana tider att den, som går sin jemna väg fram, märker icke att han skjuter i hvarje fjät ett steg tillbaka. *Ex nihilo nihil fit!* sade fader Smitt. Så säger jag med. »Hva' ä' krukan gjord af?» sa' lärjungen åt filosofen». *Auro!* svarade han. »Hon ä' min!» sa' lärjungen — och så vidare. *Die verkehrte welt!* säger fransosen. Jag må säja detsamma. Sedan jag genomgått så många tjenstegrader i olika ämnen, hinner jag ändtligen så långt att verlden ser mig

stundom med en hasselpåk i handen, stundom i en buldanströja med ett hopknäpt gehäng kring lifvet, ett tolf alnars Pultava-spett och träskor. Stundom finnes jag vid ett ostämdt klaver på en murken orgläktare qvittrande, drillande, pipande och bullrande bland några skrålande bondgastar, som, hesa och långhalsiga, förvilla hvarandra. Ändtligen finner jag att det går som holländaren säger: *Myn heer, je ne sçais pas!*

Allt derföre, högvälborne amice, patron och gynnare, bed och bjud de andra herrskaperna att icke vara emot denna min ringa ansökning! Ty jag är ingalunda någon Struense, som med vaxvingar vill flyga åt solen. Icke heller förlitar jag mig hvarken uppå orgverk, vagnar och resenärer eller kroppsstyrka, manskap, trummor, valdthorn eller högfärdigt lefverne eller kärlek, hjertans englar och kronor, ametister, rubiner, perlor och gyllene tabernakler, kokosnötter, mular eller elefanter och mera sådant, utan endast på herr baron och patron. Salutem!

Min ålderstigne käre fader, Olaus Dumgren, sysskonebarn till den namnkunnige rådmannen och poeten Haqvin Bager, torde förmodligen uppvakta herr baronen, efter som han sjelf skrifver, och då få den äran sig insinuera till mitt bästa. Emellertid medfölja några *Enfaldiga Vördnadsrim*, som min fader Olaus diktat, så väl som *Några välmenta Skaldefrön, utsådda för Herr Baronens farstuport*, som titeln lyder, hvilket qväde är sammanskrifvet af min broder magistern. Gud låte dem bära frukt, så visst som jag ärnar att vara tacksam! Om ej nådig herrn tager illa upp, så har mamma skrifvit mig till och berättat huru hon tänker våga på sysslan en af våra stora ostar, som blef öfver efter sista uppsättningen, några byttor mjölk, ägg och kanske ett par sexmarks-plåtar.

Ho vet hvad himmelen kunde verka med allt detta i baronens hand! Pastorn i församlingen har fått en dito mindre ost, komministern och klockaren hvar sin butelj bränvin. En ting vet jag ej: huruvida domkapitlet skall på något vis muntras och smörjas.

Nå, höre himmelen de röster, som utan ända alltid och oupphörligen klingat för mej rundt kring predikstolen i Westerplana, då jag talat, de späda bondpojkars tårar och bondflickornas suckningar, då jag hostat och staplat på konceptet, de vördnadsrike vestgötegubbarnes välmening, då jag försummat uppläsa evangelium, och alla samtliga dygdälskande qvinnors och matronors böner, under det jag diskantat vid det fördömda klaveret, som jemte fiolen var sista orsaken till min olycka — ja, höre himmelen hvar trogen själs soliloquium, som unnar mig ynnest och fördelaktighet!

Herr baronen bor i Östergötland och har således många vänner. Hjelp sin tjenare till detta ifrågavarande organist-brödstycke! Bevis åtminstone barmhertighet åt det fattiga klaveret och låt mina finger tukta tangenterna hellre än någon herrskaps-kammartjenare, garderobs-beställare eller fiol-tysker skall knipa dem! Aber Tuna och Leksand, min herr baron Hummerhjelm, de äro två ljusa stjernor (astronomice sagdt), som hafva sitt ljus från sig sjelfva och meddela det åt andra, hvaremot två mörka stjernor, som låna sitt ljus af andra stjernor, liknelsevis kan sägas om Röö i Bohus län och spinnhusförsamlingen i Stockholm, NB oppositionsvis. Förlåt mig, nu faller jag åter in i riksdagsmanna-filosofien, det är: ingenting tänka förgäfves, dra kappan på båda axlar och hålla ena handen på transportsedeln och den andra uppsträckt till himmelen! Allt, allt, allt lofvar jag herr baronen, om han är mig blid och förmånlig!

Förlåt min långsamma skrifningsart och låt sig icke obenäget förefalla att jag inga särdeles nya tidningar från denna staden kan framförmäla, mera än att rådmannen Christian Wingmarks k. hustru framburit till verlden en liten kärlekspant. Christoffer på Fem Stjernor sitter inne för oljud på gatan och har jag således icke kunnat uttaga de penningarne af honom, hvarom jag erhöll nådig herrns ordres. Skinkorna och stöfvelskaften samt korfven och hårpungarne äro allt afskickade, jemväl jernredskapen och klippingshandskarne.

Skulle det vara af nöden, menar nådig herrn, att man bör inge kyrko-attest öfver ålder, så kan det komma på ett ut, om jag aflemnar detta extrakt utur min faders Biblia, hvarest finnes på första bladet antecknadt följande rim:

Den nittonde hujus, klockan tre qvart till tu,
Är Olaus Dumgren födder nu
Af ärliga föräldrar förvisst,
Derpå vi hafva margfaldig brist.
Födder är han i Mariefred,
Ty det är så landsens sed.
Magister Samuel Bult
Hafver döpt denna lilla kult.
Faddrarna voro åtta,
Hvilket kommer oss till måtta.
Gud gifve att han Herrans bud ej förgäter!
Jungfrufadder var tullnärns dotter i Säter.

Emellertid är min fader att anse som den eldigaste hofbuss, så kry, munter och färdig, roar sig gerna och låter nu min yngsta broder lära sig spela på fiol.

Nytt: Samuel, Strufvas son, lär sig spela trumpet-marin. Sommaraftnarna här i Telje låter det förträffligt och anderikt, när man hör en trumpet antingen från något plank eller ifrån någon qvarn eller ock ifrån sophögen vid tullstugan. Madam Brunholm sjunger nu mer präktigt än förr. Pukslagareenkan har nu fått krogsedel och håller för spisgäster. Jag spisade der i förgårs, då hon berättade en historia om sin morfader, som var pukslagare hos salig h. m. kong Carl X och som följde med likprocessen från Göteborg och red framför provinsfanorna, som då buros af rikets sjelfständiga adel hit upp till Stockholm, då kongl. begrafningen förestod. Hon berättade att, då han, Brunholm — efter den tidens skick med stor lockperuk och i lockarne hängande flor samt kring pukorna och pukpinnarna likaledes flor — stod på altanen i Storkyrkan begrafningsaftonen, uppkom en sådan orkan utaf den mängd florsbitar, trumpeter och andra blåsinstrumenter samt åt sjösidan af den starka flaggningen och den myckenhet af segel, så att morfader min med händerna öfver hufvu't, pinnarna i vädret och pukorna framför sig blåste bort ifrån altanen, trumlade i skyarna; och, såsom några gamla matronor bekräftat, skall han knäpt dödspsalmer på pukskinnen och uppgifvit sin anda vid solbrädden, hvarest dagen derpå om middagen en stjerna skall blifvit synt.

Ja, Gud signe våra vänner, som äro i blåst både till sjös och lands, men besynnerligen dem, som äro på hafvet och kanske mistat både master och segel! Gud

Trumpet-marin.

bevare alla barnaföderskor, regementen och konsistorier! Afvände himmelen allan bedröfvelse ifrån thin nästa, hans hustru, tjenare, oxe och åsna, tjenarinnor och allt hvad honom tillhörer! Sammaledes styrk äfven konungens kröningshäst, hästar och ryttare, rusthållare och rotebönder! Likaledes allt kontentement öfvergeneraler, amiraler, statssekreterare och schoutbynachter samt ombudsmän, tullförvaltare och öfverpostdirektören! Ja, låte solen tända sina strålar och skina på kyrktuppar, solvisare, klockspelare och rikets organister! Likaledes på taskspelare, gycklare, lindansare och luftspringare! Sammaledes ock på skolbetjeningen!!! Denna bönen hafver jag sjelf sammansatt efter det pund och förmåga, som mig i andeliga saker gifven är, ty therutinnan förlåter jag mig icke uppå menniskoröst, papegojemandlar, räfsaxar och karameller, hvarmed mörksens förste förleder botfärdigheten och sig framställer.

Lef nu väl, min värdesta gynnare och patron!

Tillåt mig i min koja
Spela ert beröm på hoboja!
Unna mig den förmån
Att vara min faders son!
Beröm mina instrumenter
Med driller och komplimenter!
Stäm upp mina strängar,
Virtuoser och kapelldrängar!
Si, jag väter mitt läger med mina tårar,
Och mitt hemliga ting harpone genombårar.
Dock vill jag som konung David spela
Och se'n lägga mej och sofva hos Bathseba. Sela!
Ja, otäck är min eländes tid:
Jag är lik enom ungan kid,

Som en råget på en klippa,
Som en loppa på en nyckelknippa.
Min sköna är som en paulun,
Som ett bolster med svanedun,
Som en spån
På Libanon,
Och mitt hjerta är såsom ett silkestäcke öfver
en femton års fröken
I öken.
Sela!

Denna psalmen hafver jag sammansatt. Salutem!

Hvad jag hafver skrifvit, det hafver jag skrifvit. Men glöm ej att ögna igenom min meritlängd! Jag slutar bedröfvad och trängd.

Vale, liber baro! Cura valetudinem tuam! Vale, male, bene, utique, quoque, hurra, amen, vivat, vivat baronem, pâtronem! Jag står i postporten och som Movitz vid roddartrappan viftar med hatten tre gånger åt mitt afgående bref. Hurra! Hurra! Hurra!

Förblifver

högvälborne baronens och nådige herrens

tjenstvilligste tjenare

Telje den 19 Maj I. M. 772. Olaus Dumgren *junior*.

Afskrift.

Meritlista.

Anno 1715, den 19 hujus kl. 12 f. m., föddes jag af ärliga föräldrar, mig till heder och ingen skam. Olaus är mig i dopet gifvet och i lifsens bok inskrifvet.

1716. Den 19 i samma månad blef jag tokug.

1717. Lite bättre.

1718. Var med mina föräldrar till Wernamo. Utsatt för en slagtare från Sköfde. Samma år drack dekokt tills om hösten 1719.

1719. Hörde talas om ryssen hela det året.

1720. Kröntes högtsalig h. m. konung Fredrik.

1721. Var jag på sjette året.

1722. Likaledes.

1723. Studerade i katekesen, lärde skrifva och läste i latinska ABC boken, tills

1737, då jag blef förlofvad med min kära hustru, hvilken är född 1714, den 20 hujus kl. 1 efter midnatten, af ärligt folk utan djefvulens arga list och smolk. Jag önskar henne helsa och sundhet. Förläne oss Gud margfaldig rundhet!

1738. Det året ingenting passerat.

1739. Predikat åtskilliga predikningar, af hvilka förnämligast anmärkas:

1:o *Den trogna själens suckan vid Petri svärd, då han högg örat af Malchus.*

2:o *Högfärdighet och saktmodighet, i anledning af Eleasars byxor och Rebeckas särk,*

3:o *De tio spetelske män och de fem fåvitska jungfrur, föreställde vid orgelverkets invig-*

ning i Grenna, med ett historiskt Bihang om orgelverk,

4:o *The Gergeseners ängd eller huru djefvulen kröp in i svinahjorden, enfaldeligen förestäldt uti en rådstugupredikan i Telje, jemte oration till borgmästare och råd.*

Vidare föddes

1740 vår son Christian, djekne i Strängnäs. Konditionerar för maten.

1741. Föddes dötttarna Babba Lisa och Näbba Lena.

1742, den 19 omtörmälde månad, undfick kyrkorådets fullmakt på dödgräfvaresysslan vid södra gafveln, som vetter åt landsvägen.

1743. Gjorde vice-klockare-tjenst. Samma år fullmakt på en trumpetaresyssla vid generalitetet.

1745. Bevistat finska kampanjen.

1747. Rådman i Telje, ad interim.

1748. Afsatt genom ovänners bearbetande.

1749. Åter insatt. Samma år organist och skolmästare i Westerplana. Mot årets slut afsatt genom vederbörandes illvilja och afund.

1750. Åter insatt och gjorde afbön för komministern Svartkolt i Gråkyrka.

1751. Afsatt från skolmästaresyslan ob solum punktum.

1752. Gjort och författat ett *Anderikt qväde, hvarutinnan menniskors barn liknas vid tulipaner.*

1753. Uppsatt ett *Ode öfver enkans son i Nain, dediceradt till korpen, som förde mat åt Elias.*

1754. Lagt en ny kägelbana på kyrkogården.

1755. Åter insatt i skolemästareembetet, hvilket jag till denna stund, volente Deo, bekläder och beklädа skall in i bleka döden.

1772. Söker denna ifrågavarande organistbefattning.

Olaus Dumgren,
smolandus.

Lika med originalet samt riktigt klippt och skuret, intyga på begäran

Johannes Sluger,
e. o. kont. skrifvare
i riksbanken.
(L. S.)

Emanuel Fläskman,
א פ
rådman i Telje.
(L. S.)

(Litt. A.)

Några välmenta skaldefrön, utsådda för herr baronens farstuport.

Ingen trädgård mera fager
Vid skön morgons klara dager
Än en trogen själ hon är.
Se'n hon flyr från köttets senor,
Glöms de skönesta Helenor,
Ty de ä ej himlen kär.

Synden gräselig huserar,
Och hin onde oss buxerar
Med sin långa afgrunds-år.
Säll den själ, som så kan fara
Att han slipper allan fara
Och till Jericho ej går!

David, Absalon och Caiù,
Enkans son på bår i Nain
Hafva rönt margfaldig pust.
Högfärd och långt mera sådant
Mången själ har bragt i vådan
Med all sköns pusserlig lust.

Derför bedes herr baronen
Ödmjukt utur skaldetonen:
Hjelp Olaus, sonen min,
Uti Telje stad att blifva
Organist och derstäds blifva
Alltid värdig lyckan sin!

Petrus Dumgren Olsson,
filos. magister.

(Litt. B.)

Enfaldiga vördnadsrim till högvälborne baronen.

Rom, Co, Gall, Eff,
Blif sjelf en gång chef
För östgöta käcka sqvadroner!
Sväng eder arm,
Bekyllra er barm
Mot sablar, pistoler, kanoner!

Ögonen, karl,
På kungens standar!
Ge hästen sporrarna, gosse!
Skrik som en gast,
Med schenkeln sitt fast,
Förbanna båd stubbe och mosse!

Blixtra mot soln
Med blanka pistoln,
Låt gnistorna dansa i vädret!
Kasta dig kring
I trekant och ring
Och klappa med handen på lädret!

Luta dig fram
Bland skällsord och dam,
Flankera, gör volt, galoppera!
Tugga och svär
Och tänderna skär,
Min romare, friskt frukostera!

Hurra! Hurra!
Trantan-tatera!
Re'n blåser er klingande Fama.
Var nu blott mån
Om Olle, min son!
Orgpiporna skorra och jama.

Olaus Dumgren *senior.*

N:o 3.

Fredmans Testamente.

Pensées de Movitz.

1.

Det är med tennstopet likasom med silfvertumlaren: man känner deras värde i samma mån som sjelfva det inneslutna ämnet har mer eller mindre qvick och dyrbar afsättning i jemförelse mot det hela eller metallen.

2.

En god sup aqvavit emellan 7 och 8 om morgonen är såsom en tidigt resande vän, hvilken åstundar härberge för att göra husegaren munter och bekymmerslös om husets bristfälligheter, till och med om hyran.

3.

Det är oemotsägligt att ett klart ritadt kristalldesertglas med huile de Venus är vackrare för ögat än Ehrenstrahls tafla i Storkyrkan.

4.

Socker i franskt vin bemärker en tröghet i förståndet, ett non plus ultra i dumhet och en fiendskap emot lemmarnes frihet.

5.

Man klagar ej utan orsak på våra seders förderf. Kan något större bevis gifvas på vår tids vekligbet än det onaturliga bruket att blanda vatten i vin och tugga skorpa på bränvin?

6.

Demokritus grät vid allt hvad som hände. Heraklitus skrattade åt allting. Den vise tar sig en sup vid alla lifvets händelser.

7.

Den moraliska lefnaden utan kunskaper är lika tung och onyttig som den fysiska utan bränvin.

8.

Hvad man kallar dygd är ofta ej annat än oförmögenhet. Kyskheten är ej sällan blott en slapphet i nerverna, och nykterhet är nästan alltid brist på penningar eller kredit.

9.

Det var ej så stort prof af hjeltemod hos Kato, när han skar strupen af sig, för det Cæsar förbudit bränvinet. Om han haft nog styrka att bära ett lif utan bränvin, se då hade han varit en stor filosof!

10.

Det förhåller sig enligt min tanke med flickor liksom med lerpipor: en god rökare nyttjar ej gerna en pipa, som ännu är orökt.

11.

Skilnaden emellan salige bror Bergs hummel och Noëllis pantaleon är efter virtuosers mening att

Bror Bergs Hummel.

anse som en droppe svag-öl emot en åm dubbelt öls hembrygd.

12.

Lika så olidlig som en halflärd är, så är ock merendels ett halft rus, ty det förorsakar ofta både olust och illamående. Men super man sig väl full, då vinner man hvad alla menniskor fara efter och som så få hinna till, jag menar den veritabla lyck-saligheten, och har dessutom den förmånen att man, i samma ögonblick som man är som mest plakat, blifver gerna på en gång nykter igen. *Probatum est.*

13.

Att komma på krogen med en rock, som är med flottfläckar blommerad, med dam uppfylld eller då få eller nästan inga knappar finnas mer i honom, är oanständigt och röjer likasom någon liderlighet.

14.

Den drucknes öga ser mer än filosofens. Hvad tid och möda har det icke kostat de lärde att bevisa det jorden går omkring! Stackars narrar! Tolf supar bränvin öfvertyga derom långt kraftigare än alla deras demonstrationer.

15.

Om du sitter fundersam med en pris rappé i näfven och ljuger eller bakdantar någon vän, embetsman eller hvilken som helst, så laga framför allt att du håller en ärlig min, ett stilla och vänligt bemötande emot hvar man och att du hänger din hatt på sin vanliga spik, sätter din käpp på sitt rätta ställe i hörnet vid disken och att du snyter dig och småhostar vid tobaksröken. Men isynnerhet måste du icke förglömma att vara krypande, ödmjuk och smårolig, antingen du är bjuden eller trakterande — och drick ett glas!

16.

Hvad är politiken? Du svarar: Det lär vara statskunskapen. Hvad är statskunskapen? Du dricker din granne till, slår locket igen på stopet och svarar ingenting derpå.

17.

Förstånd tjenar till intet, och lärdom är bara gräl. Åtminstone är en som säljer bränvin långt nyttigare för staten än en som skrifver vers eller annars staplar ihop några tankar. Jag önskar att jag måtte lefva den dag, då alla boklådor bli förvandlade till likörkamrar, alla auktorer till krögare och alla läsare till supare.

18.

Om du med glaset i hand klockan 11 på dagen råkar någon supbroder, som du redan förut på andra ställen träffat i samma positur, så gör ni bägge två försigtigast, om ni för folkets prats skull ej låter er märka att ni mötts åt förut, ty ondskan går långt i

våra tider. Också är en sådan erinran alltid obehaglig för värden i huset, som gerna vill att allt bränvin skall supas hos honom.

19.

När man spelt länge till dans och man börjar bli qvacklig af det ständiga vindrickandet emellan hvar menuett, då är ett godt glas pomerans lika så tjenligt för magen som konfonium för stråken.

20.

Likasom en får mera lust till lärdom allt som han blir lärdare, så händer ock att ju mer man super, dess mer vill man supa.

N:o 4.

Fredmans Testamente.

Avertissement.

Bortom den aflägsna så kallade Nya Vägen å Norrmalm och i Johannis-trakten, under en förmultnad kropp-ås och ett till hälften afvältradt tak, der vindsgluggen småningom börjar undandraga sig dagens ljus och skorstenen nedsjunka i gatan: derstädes — inom några alnars kullblåst staket, mellan glasbitar, skosulor och potpurier af kulörta trasor, i hörnet mot ett afträde, bakom en nedfallen mangel, på en gammal lurfvig drottning Kerstins gyllenläderssstol, i gruset efter en af brandsyn sönderslagen kakelugn,

bredvid en kullstjelpt balja sopor — befinner sig undertecknad fattige manufakturist i en röd skarlakans-nattrock utan foder och öfvertyg, eller samme man som förfärdigat den så kallade *utter-pufferten* eller bössan, hvarmed för någon tid sedan den stora ofantliga uttern vid isbrädden å Norrström blef sårad och skjuten. Sigtet af skotthållet å bemälte bössa utgör hemligheten i denna inrättning, hvilken under tysthetslöfte blifvit lemnad samme herre, som efter egen och ryktets utsago egt den lyckan att fälla ofvannämde stora utter. Emellertid har man trott sig förbunden gifva vördsammeligen vid handen, att de respektive liebhabrar af besagde utterpuffertar kunna, ju förr dess hellre, hos mig alla mån- och torsdagar, då väderleken så medgifver, mot röda planket vid luckan, der som försäljes grädda, sig infinna för att, om så behagas, med mig afsluta eller ackordera om dylika gevärs förfärdigande. De åter i landsorterna, som ej äro försedde med tillräckliga kommissionärer vid den härå framdeles förmodade qvicka afsättning, ega likaledes frihet till undertecknad sig direkte adressera efter ofvangjorda beskrifning på hus och hemvist, då, enligt närlagde i afskrift vidimerade certifikater och attestata, man förmodar hvarjom och enom behörigt nöje vederfaras skall. Stockholm den 18 Januari 1782.

Christian Wingmark,
utterpuffertmakare i Stockholm.

Bilagor.

N:o 1.

Den af herr utterpuffertmakaren Wingmark uppfunna invention till uttrars fångst och fällande är af den beskaffenhet, att flera dylika djur beqvämligen

i ett enda skotts aflossande kunna ernås; och ser jag icke *quare non* en slik förmånlig uppfinning bör kunna aflöpa utan särdeles kostnad i verkställighet, samt då ett *præmium laboris* skäligen bör vara anhängdt *ad virtutem,* alltså rekommenderas bemälte herr Wingmark öm-vänligen hos en och hvar isynnerhet till det bästa. Östra Långtuna den 14 December 1779.

PETRUS STÅHLELD,
P. p. h. t.

N:o 2.

Att utterpuffertmakaren äreborne mäster Christian Wingmark i min och min käraste broders, afskedade taffeltäckaren på Öland, Joachim Bredströms närvaro förliden höstas på isen vid ** nedfällt fem stycken uttrar och deribland en hona, attesteras på begäran härmed ödmjukligen af Uddevalla den 19 December 1781.

PETER BREDSTRÖM.

N:o 3.

Anno 1780, den 4 Februari något mot aftonen, inställde sig välrustade utterpuffertmakaren Wingmark på isen mellan *** för att, efter respektive vederbörandes begäran, anställa prof med de här i orten ej förr bekanta så kallade utterpuffertar, som förmodligen medtagit en ansenlig fångst, som på anmodan tjensteligen attesteras.

KLINGCANDER.

Ofvanstående afskrifter med originalet lika lydande, intyga

PIERRE MOLLBERG. CL. BLÅSGREN,
suspenderad organist.

N:o 5.

Fredmans Testamente.

Stockholm den 19 Maj 1780.

I dag mot morgonrodnans uppgång vid ett klart och stilla väder tilldrog sig kring Klara-trakten något sällsamt fenomen, som läsaren kan intaga af följande berättelse.

En djup tystnad regerade öfverallt: man hörde icke det minsta knäpp eller kny, om ej på de ställen i staden, der någon skjutsbonde knackade på kärrhjulet eller någon sotare diskantade hönsgummans visa på skorstensbrädden eller också bagarpojken kunde stå i brödkorgen och gnola:

»Movitz blåste en konsert», etc.

Det var så tidigt att tornväktarn i Klara första gången tittade ut ur torngluggen med sin röda filtmössa och bara gäspade och drog näsan åter in i gluggen tillbaka. Lätta dragonerna gingo ännu i toflorna, och kopparslagarn syntes ej emellan sina sjudande kitlar. Jag påstår att fader Mollberg näppeligen hint mera vid det laget än till tredje supen och att basfiolen ännu låg kullstjelpt bland ölstopen i Göran Helsinges gränd. Ingen poet hade ännu hunnit gnugga sömnen ur ögonen och plocka dunen af jackan, förrän ur ett genomskinande moln vid ett sorl af liksom glittrande skuggor en oändligt vacker skapnad, prydd med ett koger, en bindel och ett bloss,

visade sig och med en förtjusande stämma afsjöng denna lilla rondå, i hvilken orden ungefärligen voro dessa, fast melodien af mig genast förglömdes.

Rondå.

En gång en herdinna
Sina löften ömt besinna.
Kärlek *han* ville vinna.
Men bön och tårar hjelpte ej.
Stilla, tyst och ledig,
Alltid vacker, from och sedig,
Dristig, fri och redig,
Blef hennes svar till Astrild: »Nej!»
Men, ack, märk, hvad hände?
Hemligt hjertat sjelft sig tände.
Astrild han log,
Och skottet det tog,
Och nymfen sig sårad nu kände.

Kärlek nog man känner:
Kära hjertans, mina vänner,
Bågen blott han den spänner,
Så grumlas lätt ett glädtigt blod.
Iris börja gråta —
Hennes tankar bli en gåta:
Stundom vill hon förlåta,
Och stundom väpnas hennes mod.
Men, ack, märk, hvad hände?
Hemligt hjertat sjelft sig tände.
Astrild han log,
Och skottet det tog,
Och nymfen sig sårad nu kände.

»Iris, dig besinna,
»Tag din krona, min herdinna!

»En gång skall du nog finna
»Utaf min ömhet nya rön!»
Just så Astrild tala.
Nymfen vakna ur sin dvala:
«Damon, ditt bröst hugsvala
»Och för din trohet njut din lön!
Men, ack, märk, hvad hände?
Hemligt hjertat sjelft sig tände.
Astrild han log,
Och skottet det tog —
Men nymfen sin sällhet nu kände.

I samma ögonblick blef ett gnistrande, sprakande och ett oupphörligt viftande med facklor, blomsterbuketter, kransar, lustbägare och målade figurer, glimmande klot, med flera lekande upptåg, tills småningom mina vimmelkantiga ögon nedsänktes i den ljufligaste dvala. Jag hängde hufvudet och kunde knappt höra klockorna ringa till bönen. Hvad jag ändå tänkte och nu vet, det har jag mig förbehållet — och detta allt påtager jag mig med flera vittnen bevisa, om så påfordras.

CHRISTIAN WINGMARK.

N:o 6.

Fredmans Testamente.

Klubben IV. Apropos om Krakau.

JENSEN.

Hva ba? Jag säger, jag, som gunstig herrn och de andra herrarna: jag tror om di der polska affärerna att di... di... di... di... ä'ke nu... ä'... hva skull' jag säga... di... di... di... di misslyckas, ty Krakau, ser ni...

KOR.

Kypare,
Sätt fram buteljerna!
Kra-, Kra-, Kra-,
Krakau ryssen får.
Hej, gutår,
Låt oss dricka! Ryssen rår.

LUNDHOLM.

Dä vor' inte underligt, mina herrar, ty jag skall ha den äran att säja! Polen ligger just i villa hafvet.

JENSEN.

Drick, mina herrar!

LUNDHOLM.

Och nu ligger hela ryska flottan i Krakau.

STENBIT.

Hur sa'?

LUNDHOLM.

Jag säjer, jag, som herr ålderman, att dä ä' ett skräckelig fett land: der ä' oxar stora som woiwodar.

STENBIT.

Förlåt mig, min herre, Polen ligger på ett berg, och kyrktornen synas ända till Stettin.

LUNDHOLM.

Det ligger i helvete och inte på något berg!

STENBIT.

Lik mycke, bagatell! Låt oss bli bröder!

KOR.

Kypare,
Rör på buteljerna!
Kra-, Kra-, Kra-,
Krakau ryssen får.
Hej, gutår,
Låt oss dricka! Ryssen rår.

STENBIT.

Men apropos om ryssen, bror lilla, ligger inte Siberien också i Polen — eller huru — i anseende till de polska pelsarna med skinn under? Eller spelar turken ännu mästare?

LUNDHOLM.

Kyss turken i a......!

KOR.

Kypare,
Byt om buteljerna!
Kra-, Kra-, Kra-,
Krakau ryssen får.
Hej, gutår,
Låt oss dricka! Ryssen rår.

JENSEN.

Rå hvem attan tusan som vill i Polen — hin håle eller kron-notarien, kron-rackarn eller sigillbevararn — jag står vid mina ord, att ryssen tar Krakau ... ja, dä gör han, era kanaljer! Och nu, god natt, bröder!

KOR.

Kypare,
Ta bort buteljerna!
Kra-, Kra-, Kra-,
Krakau ryssen får.
Hej, gutår,
Låt oss dricka! Ryssen rår.

N:o 7.

Fredmans Testamente.

Klubben n:o V.

LUNDHOLM.

Purpur, bror lilla, ä'ke dä en röd färg den? Hva?

HALLING.

Ja, han ä' mycket röd, å ja!

STENBIT.

Han är red, men han changerer.

LUNDHOLM.

Kukuliku — ska vi ta oss en sup?

STENBIT.

Ro tu man fram med tin schlup!
Jak kan ticke du vill lifte anker.

(*Sjunger*).

Jag har mine ekne tanker:
Du vill kerne lifte anker.
Rätsonere inte mer therom,
Men nu till tin lille flaska kom!

Hi ha, Hej da!

HALLING.

Djefvuln regera, ä'ke de olyckliga — stora peruker och små hjernor, röda mantlar och svarta hjertan, bleka läppar och långa näsor!

STENBIT.

Daler herrn om bålacherne?

HALLING.

Ni ska si dä, go herrar: när soppan är färdig, ha de bränt sina finger.

STENBIT.

Bålacherne pränner sine finker — was will das pedeuten?

HALLING.

Bedeute dej åt helvete!

LUNDHOLM.

Gutår, herr bokhållare!

STENBIT.

Gehorsamer diener, mein herr Lundtholm... Men att bålacherne pränner sine finker, thet kommer från then klassifikation af then premierminister, der dirigerer das gantze Bålen.

HALLING.

Besitta mej — som de kokat, få de supa! Om jag hade en sup för hvar suck, som gått ur dygdige medborgares bröst genom deras svarta anstalter, så stog jag inte här!

Stenbit.

Bålacherne ha jo tukater und spezieriksthalern und karolinen und theres ek̥en panko, ta mej tjefveln!

Lundholm.

Halling spark'en i a......!

Stenbit (*sjunger.*)

Jak har mine ekne tanker:
Tu vill kerne lifte anker.
Rätsonere inte mer therom,
Men nu till tin lille flaske kom!

Hi ha! Hej da!

Halling.

Se, der har du nu!

Stenbit.

Sparker tu mir in mein ref? Na-a, da skall du spendere... Kiper, ett klas kammelt! Hi ha! Hej da!

(*Sjunger*).

Jak är hvarken hatt ell' lufve,
Inken mensche vill jak kufve,
Men en ryss uti mitt hjerte por,
Und jak är doch ärlich, som jak tror.

Kor.

Sparken i a......!

N:o 8.

Fredmans Testamente.

Klubben n:o VI. Schelden den 9 Oktober 1785.

Mycket nytt i dessa tider!
»Nå, hvad nytt då, kära vän?»
Jo, bror, tänk holländaren
Sina troppar vidt utsprider
Och vill Schelden ha igen!
Kring den ån stå granadörer
Och en svärm ambassadörer,
Och ministrarne stå se'n.

Schelden är just den klenoden,
Som holländarns stolthet gör.
Märk nu bara, märk och hör,
Att i denna lugna floden
Holland, om jag säga tör,
All sin rikedom der vinner:
Guld med hvarje droppe rinner
Och ur hafvet lyckan för.

Preussen, veten I, go vänner,
»Ja... gutår... det veta vi!»
Har re'n tagit sitt parti;
Och om England, som ni känner,
Vill holländaren stå bi,
Så går Preussen in i Sachsen.
»Hvem sa det?» Jo, mor på Laxen —
Hon är slugare än ni.

Än om ryssen skull' sig ärna
Ända in i Polen gå?
»Ja, än se'n då? Ja, hvad då?
»Det må ryssen alltför gerna!»
Men hvem skall han lita på?
Ja, det kan man inte veta:
Kabinetterna utleta,
Dertill äro vi för få.

Supposons, för ro skull, bröder,
Att nu Danmark, ser ni... »Hva» . .
Ämnar sig till Dalarna
(Jag må säga, hjertat blöder),
Att så ärligt folk bedra —
Vet ni danskens sluga nycker?
»Det vet djefvuln, men jag tycker
»Att jag än en sup bör ha!»

Men hvar löper Schelden, bröder?
Jo, han sig så sluta lär
Vid Antwerpen ungefär:
Mer åt norden än åt söder
Han sin sträcka genomskär;
Och just det gebitet, gossar,
Det är just det kejsarn trotsar
Med sin nu uppställda här.

»Åh, för attan tusan skockar,
»Hvad angår oss sådant prat,
»Om holländarn, trög och lat,
»Ur sin våta grufva mockar
»Sin konkordia-dukat?
»Låtom oss med glas i svängen
»Vältra systrarna i sängen
»Och en hvar bli blixt plakat!»

N:o 9.

Fredmans Testamente.

Fragment af Bacchi disputation de origine juguli.

Ingen lärer neka att musklerna i menniskans kropp äro sammansatta af dessa tvänne elementer: eld och luft. Följaktligen innehåller allt hvad vi kalla eld eller luft intet annat än ett flyktigt väsende, förborgadt i muskler af menniskans och djurens kroppar. Dessa muskler äro tväggehanda: *musculi corporis et animi*. Till *musculi corporis* höra isynnerhet vissa *membrana*, som af Boerhave i dess Elem. IV, tom. 5, komma under en särskilt klass och kallas *buccinatores*, hvilka åter fördelas i buccinatores *majores et minores*.

Ja, strupen har små *musculi:*
Ständigt vill de våta bli,
Drufvorna suga liksom små sockerbref.
Den första strupe Adam bar,
Evas se'n den andra var,
Cains den tredje och Abels den fjerde blef.
Gutår! :||:
Nu höra vi :||:
De origine juguli.

N:o 10.

Fredmans Testamente.

Bacchi filosofi. Den 28 Mars 1767.

Det är visst att detta klotet, vi vandra kring som fattige antipodes, är så upp- och nedvändt att ingen dödlig menniska går rätt och jemn stig, från en Cicero i Rom till en markatta i Japan, från en Eugenius till en sugga i Telje. Ty,

Ty vi ha en sammelplats:
Hvar en har sin föresats,
  Liksom han tycker,
  Att göra dagen lätt:
En sin Cloris bojor för,
En vid Bacchi tunna dör —
  Hvar sina nycker
  Och sina tänkesätt.
Men Bacchus är min enda ro, :|:
Och hos honom vill jag bo. :|:

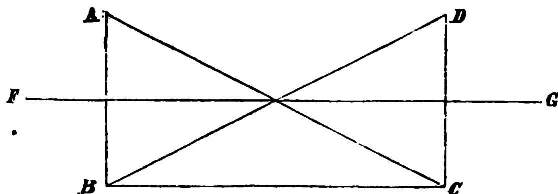
Naturligt att till ändamålet bruka medlen! Hvad är kraftigare? En herde samlar sina lam i skuggan, när solen tänder sina lågor. Ett beklämdt hjerta tar sina rus, en helig David en kär Bathseba, och så vidare. Ty,

Ty en Cloris om man har
Och en flaska i förvar,
    Gagna de båda
    Och göra dagen lätt.
Bacchus är allena den,
Som jag väljer till min vän —
    Låt honom råda
    Med Noachs tänkesätt!
Men Bacchus är min enda frid :|:
Dygnet om till midnattstid. :|:

N:o 11.

Fredmans Testamente.

Bacchi geometri.

Låt triangelen A B C
    Med triangelen B C D
Vara alldeles lika, kamrat!
    Låt rektanglarne C och A
    Vara som de ä . . . Drick bra!
Hurra, kamrater, slå botten ur fat!

Linien F G drag nu fram!
Dansa uti Bacchi dam!
Gubbar — här nu finna vi
Bacchi geometri!

N:o 12.

Fredmans Testamente.

Bacchus som författare.

Se, så skrifver Bacchus helt kort i sin bok
Att du skall ärliga supa!
Du må vara som Cicero lärder och klok
Eller ock såsom Hallman på Åland en tok,
Så har du ju mage och strupa.

N:o 13.

Fredmans Testamente.

Bacchus till läsaren.

Läsare du, besinna och lär!
Drufvor i bundna rader jag bär:
Dricka i ord och tankar
Finner ditt öga här.

Candide lector, hör och betänk
Att der en flaska står på en skänk
Och der du ser ett ankar,
Är din fröjd hardt när!

N:o 14.

Fredmans Testamente.

Läsaren till Bacchus.

Kom, Bacchus, lär mig läsa
Uti din våta bok!
Rödfärga du min näsa,
Förgyll mitt gamla ok!
Lär mig att rätt besinna
Vår tids fåfänglighet!
Låt i min strupe rinna
Den bästa saft du vet!

N:o 15.

Fredmans Testamente.

Bacchi vaggvisa.

Tyst, bröder, Bacchus har somnat!
»Det må han få!»
Hans kropp af vinet domnat...
Det plär så gå!
»Så sofve lull,
»Så vyssje lull,
»Så sofve lulleri lulla
»Tills glasen åter bli fulla!»

Så röd och hvit som en blomma
Vår lilla far,
Se'n allas glas blifvit tomma,
Nu somnat har.
»Så sofve lull,
»Så vyssje lull,
»Så sofve lulleri lulla
»Tills glasen åter bli fulla!»

Och vaggan knirrar och knarkar —
Så sofve lull!
Och lilla guden han snarkar:
Han är så full.
»Så sofve lull,
»Så vyssje lull,
»Så sofve lulleri lulla
»Tills glasen åter bli fulla!»

Sof sött! Du får tids nog vaka,
När krus och glas
Begynna slamra och braka
I vårt kalas.
»Så sofve lull,
»Så vyssje lull,
»Så sofve lulleri lulla
»Tills glasen åter bli fulla!»

Men sku vi sitta och söfva
Vår lilla far,
Så tör vi kanske behöfva
Ett glas ell' par,
»Så sofve lull,
»Så vyssje lull,
»Så sofve lulleri lulla
»Tills glasen åter bli fulla!»

Så sof nu sött, utan qvida!
Det blir dervid.
Dig ingen mara skall rida...
Ligg, ligg i frid!
»Så sofve lull,
»Så vyssje lull,
»Så sofve lulleri lulla
»Tills glasen åter bli fulla!»

Hör, Frans, när Bacchus uppvaknar,
Så säg oss till!
Kanske att gubben oss saknar
Och supa vill.
»Så sofve lull,
»Så vyssje lull,
»Så sofve lulleri lulla
»Tills glasen åter bli fulla!»

N:o 16.

Fredmans Testamente.

Bacchi resor i främmande land.

Bacchus skulle att resa —
Vackert barn i främmande land!
Hans stipendium att läsa
Står i hvars mans hand. Fin.
Först han satte sin kosa
Ur olympen ned
Genom Telje och Trosa,
Se'n till Mariefred. D. K.

Klädder var han i västen,
Ty hans linda var hans rock.
Så fortsatte han resten
Af sin färd med pock. Fin.
Kom till Mosel, studera
Uti vitterlek
Och vid Rhen pokulera
Dundra, sjöng och skrek. D. K.

Se'n stod han i kateder,
Uti Heidelberg, må ske,
Disputera med heder
Just *de sanguine.* Fin.
Derpå hem till Olympen
Reste han med prål.
Clio, kärliga nymfen,
Blef hans äromål. D. K.

N:o 17.

Fredmans Testamente.

Bacchi resa till Turkiet.

Bacchus reste till Turki' . . .
»Säg, hvad skull' han göra der?»
Jo, att stifta fylleri
Och slå glas för turken i.
Men tänk, att turken log:
Tumlarn han inte tog,
Svor att han aldrig dog
På någon krog!

Mahomeds aska ge vi fan,
Ty han straffar rus och krus:
Sammaledes alkoran,
Kjortlar, fjädrar och turban.
Bacchus han reste bort:
Laget var alltför tort.
Dock fick han innan kort
En ny eskort.

Tyska kyparn lyfte hatt,
Svenska krögarn höjde krans,
Danska fyllhund gaf ett skratt,
Ryska öket tumla matt.
Hjelte, kom dristelig,
Kom uti frid och krig!
Bacchus, du älskar mig —
Jag älskar dig.

N:o 18.

Fredmans Testamente.

Bacchus prest.

När Bacchus predika,
Så börja han skrika.
Lik munken och nunnan,
Han ropade: »Unnan!»
Han tumla på tunnan
Hej bardus. Fin.
Han stod bland *peccatoribus* —
Hans text den var *de floribus*. D. K.

Hör Bacchus i ropet!
Hans timglas var stopet.
Han dängde och slängde,
Med ögonen blängde
Och hufvudet hängde —
Munnen rann. Fin.
De caritate talte han:
Små kärleksbloss kring tunnan brann. D. K.

Drif nykterhet unnan!
Se, klockarn vid tunnan,
Trundman, han stampa,
På laggarna trampa.
Ett glas och en lampa
Trundman had'. Fin.
Han vände glaset som ett blad
Och Bacchi litania qvad. D. K.

Högvördigste fader,
Vår Bacchus, blif glader!
Vår Bacchus, predika
För arma och rika!
Vi alla ä lika
Vid din tapp. Fin.
Utaf min rock tag minsta lapp —
Låt mina björnar springa kapp! D. K.

N:o 19.

Fredmans Testamente.

Bacchus i kloster.

Kom, sa' Bacchus, kom, min nunna,
Tag min hand och kom och följ!
Sätt dig ned bredvid min tunna
I en blomsterprydd fåtölj!
Låt oss kärleksgriller döda
Och vår frihet vårda nu!
Drick ett glas af detta röda —
Din och min skål, söta du!

Låt mig hviska dig i öra:
Fly, fly kärlek som en pest!
All vår sällhet att förstöra
Är hans nöje allra mest.

Se på mig och mina kinder
Hur de blomsta... Klang igen!
Vänskap ömt oss sammanbinder —
Din och min skål, lilla vän!

Säg, hvad skulle oss väl båta
Att en äkta säng beströ,
Våra små än höra gråta,
Än se dem i vaggan dö,
Sist se döden med sin lia
Skilja hvar och en från sin?
Aldrig, aldrig skall jag fria —
Din och min skål... bara din!

Skulle det ej kosta tårar
Se din prydnad klädas af,
Se'n bland dödens skrank och bårar
Sänka dig ner i din graf,
Ingen vän i verlden finna
Af så ädel börd och rang?
Skönsta vän, du min gudinna,
Din och min skål... kling, klang, klang!

Men vid dina täcka miner
Hvad mitt vin är undransvärdt!
Aldrig mina karafiner
Gjort mitt blod så yrt och kärt.
Skönsta vän, tillåt mig fråga:
Vill du, vill du blifva min?
Ren i döden blir min låga —
Din och min skål... bara din!

N:o 20.

Fredmans Testamente.

Bacchus läkare.

Bacchus satt bakom gardinen
I sin nattrock vid ett krus
Som en Eskulapius
    Grunda medicinen.
Boken, som han läste i,
    Bar så våta satser
        Om fylleri :|:
    På de torra platser.

Hvart kapitel bar i brädden
Ett summariskt innehåll:
Vide Höjers protokoll.
    Bacchus satt på bädden,
Bläddra länge — ett recept
    Fick han för vår maga:
        Korken blef knäppt, :|:
    Emulsion behaga.

Grefings press och Schindlers låda
Tände aldrig slika ljus.
Felix sjelf och Lazarus
    Här sin helsa skåda.
Kom, studera, kom, min vän,
    Låt oss boken läsa!
        Granne du, känn :|:
    På din röda näsa!

N:o 21.

Fredmans Testamente.

Bacchus advokat.

Bacchus skulle bli advokat,
Skrifva för mången ur lagen,
Men var ständigt fuller plakat,
Glömde båd' saken och dagen.
Slottskansli'ts utslag och hofrättens dom
De kommo, medan Bacchus läskade sin gom.

N:o 22.

Fredmans Testamente.

Bacchus domare.

En kameral :||:
Med giltigt konstitutorial,
En kameral :||:
Har Bacchus i sin sal.

Der handlas efter lag
En viss utsatter dag:
Der flaskor ge behag
Allt i sitt sammandrag,
Och Bacchus, Bacchus, preses,
Preses, preses, :|:
I klubban tar ett tag.

Processen kort, :,:
Allt lustigt går för strupen bort;
Processen kort, :|:
Domsätet är ej tort.
Här drickes och förtärs:
På korken lagen bärs,
Och oljoqvistar skärs,
Och allting gladt förtärs.
Och Bacchus, Bacchus, preses,
Preses, preses, :|:
I klubban tar ett tag.

N:o 23.

Fredmans Testamente.

Bacchus sjöman.

Öppna Bacchi slussar —
Kom om bord nu, bussar,
  Kom och låt oss supa!
Låt oss vara glada,
Som najader vada!
  Kom och låt oss supa!
Bussar, plaska, plaska!
Vi ä raska, raska.
  Kom och låt oss supa!
Ge hvarandra handen —
Fuhrman står vid stranden.
  Kom och låt oss supa!

Se, hur Bacchus seglar,
Sig i vågen speglar —
  Kom och låt oss supa!
Hela fältet gungar,
Soln i molnen ljungar.
  Kom och låt oss supa!
Kom och kyss buteljen,
Drick'en ur och svälj'en!
  Kom och låt oss supa!
Vandringsman, se ståten —
Bacchus ror i båten.
  Kom och låt oss supa!

N:o 24.

Fredmans Testamente.

Bacchus i fält.

Timp. - - - Hör pukorna!
Timp. - - - I fält vi dra.
Venus sig väpnar,
Bacchus ej häpnar:
Båda sitt manskap för i fält.
Timp. - - - Slå upp våra tält!

Timp. - - - Sväng, bataljon!
Timp. - - - Marsch, glas-pluton!
Hurra, kamrater,
Friska krabater!
Låt oss nu rusta uti fält!
Timp. - - - Slå upp våra tält!

Timp. - - - Du skönhets-här,
Timp. - - - Lägg ner gevär!
Ögon med lansar,
Hjertan med pansar
Fruktar Bacchus ej i fält.
Timp. - - - Slå upp våra tält!

Timp. - - - Slå pukorna!
Timp. - - - I fält vi dra.

Krogar vi plundra
Pukorna dundra.
Låt oss rusta uti fält!
Timp. - - - Slå upp våra tält!

Timp. - - - Med röd kokard,
Timp. - - - Med hillebard
Bacchus marscherar:
Han kommenderar
Lustigt sitt manskap uti fält.
Timp. - - - Slå upp våra tält!

N:o 25.

Fredmans Testamente.

Bacchi vaktparad.

Tamb. - - - Trumman går i staden —
Tamb. - - - Än kurage godt!
Tamb. - - - Se på vaktparaden
Tamb. - - - Upp till Bacchi slott!
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Ögonen åt höger —
Tamb. - - - Hvila uppå ha'n!
Tamb. - - - Granne var ej tröger:
Tamb. - - - Drick ett litet gran!
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Första divisionen
Tamb. - - - Kolmodin för fram,
Tamb. - - - Favorit vid tronen
Tamb. - - - Och ett Bacchi lam.
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Sjelf han är majoren
Tamb. - - - Och på vakt i dag.
Tamb. - - - Sjung ur högre koren,
Tamb. - - - Drick i lustigt lag!
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Knapen, musikanten,
Tamb. - - - Blåser i butelj.
Tamb. - - - Kilberg, adjutanten,
Tamb. - - - Rider på en elg.
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Se, hur fanan fläktar —
Tamb. - - - Stå nu rätt på skon!
Tamb. - - - Meissner mer ej mäktar
Tamb. - - - Föra division.
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Andra divisionen
Tamb. - - - Planberg sjelf för an.
Tamb. - - - Sakta i plutonen,
Tamb. - - - Sakta, alle man!
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Sjelf han är löjtnanten:
Tamb. - - - Bacchi fullmakt står.
Tamb. - - - Gubbar, håll diskanten,
Tamb. - - - Klinga, hej, gutår!
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Klinga med pokaler
Tamb. - - - Till ett tidsfördrif!
Tamb. - - - Bacchi generaler
Tamb. - - - Ha ett roligt lif.
Stå! Räta er! Marsch!

Tamb. - - - Bacchus för i troppen
Tamb. - - - Oljegult banér.
Tamb. - - - Drufvan står i knoppen —
Tamb. - - - Läs hvad du här ser:
Post mortem nulla voluptas.

N:o 26.

Fredmans Testamente.

Bacchus general.

Bacchus uti knektgestalt
Ber oss supa öfverallt.
Ingen svike
Sin gelike,
När han ropar: »Ge fyr öfverallt!»
Alle man här lika glada ser
Generalmajoren med sin underofficer —
Alla supa likadant:
Kapten, löjtnant, fändrik, väbel, adjutant.

N:o 27.

Fredmans Testamente.

Bacchi trumslag.

Tamb. - - - Hej, fram med godt tallestrunt —
Tamb. - - - Det är ju magen sundt!
Trumla
Och tumla
Och drick utur rågadt mått!
Hoppa
Och troppa
Upp till Bacchi slott!

Tamb. - - - Låt oss supa laget om rundt!
Tamb. - - - Blodet är rent och tunt.
Trumla
Och mumla!
Ännu är kurage godt.
Hoppa
Och troppa
Upp till Bacchi slott!

N:o 28.

Fredmans Testamente.

Bacchus dansmästare.

Klang med pukor och basuner,
Upp ur sömnens tysta hamn!
Englahjertan, ur pauluner
Upp att Bacchus ta i famn!
Se, hvar han kommer med sin krans —
Venus, Kupido, båda i dans!
Kom, låt oss supa, supa,
Hoppa uti dans!
Söta flaska, krus och kanna,
Hjertat hämtar dubbelt lif!
Bacchus dansar på min panna,
Venus har sitt tidsfördrif
Längst i själen in. :|:
Söta flaska, blif du min!

Bacchus sötmar mina öden.
När min ovän grinar stindt.
Då min taskbok gäspar döden,
För han mig på Kresi klint.
Der glömmer jag vår sorgliga jord,
Äter och dricker och trumfar i bord.
Kom, låt oss supa, supa,
Trumfa uti bord!
Söta flaska, tunna runda,

Hjertat kryper in i dig!
Släpp förnuftet genom sprunde',
Eljest qväljer det så mig
Längst i själen in. : ':
Söta flaska, blif du min!

N:o 29.

Fredmans Testamente.

Bacchus tunnbindare.

Hör, hur Bacchus tunnan bandar,
Hör, hur han knackar: »Knack, knack, knack!
»Knick, knick! Knack, knack!»
Tack för du bandar,
Kritar och randar,
Tack för hvarje sprund du stack!

Hör, hur sorgligt tunnan låter,
Hör, hon är tommer! »Plang, plang, plang!
»Klang, klang! Plang, plang!»
Hör, hur hon låter —
Bacchus jag gråter...
Bort med stolthet, prål och rang!

N:o 30.

Fredmans Testamente.

Bacchus skoflickare.

Bacchus han satte sig ned och klacklappa...
Klack, klack, klack... sina gamla skor,
Drack se'n i botten en remmare stor
Utaf bourgogne-vin, som han uttappa
Ur sin förgyllda och sqvalpande åm,
Stor som den största och starkaste pråm.

Sylen var tappen, fast gubben stack miste...
Klack, klack, klack... och skohornet det var
En bit af laggen, som ännu satt qvar
Uppå den gyllne tunnan, som han riste.
Skoflickarförklä't var drufvor och grönt,
Och gubbens hufvud var löfvadt och skönt.

Och de der skorna, som Bacchus klacklappa...
Klack, klack, klack... Kamerater, slå i,
Drick, som skoflickare, skål, mon ami...
Just de der skorna en gudinna tappa.
Var det då Venus ell' Vesta? Hur sa'?
»Nej, det var Platskan.» Jaså — det var bra!

N:o 31.

Fredmans Testamente.

Bacchus leker med sina barn.

Drufvorna digna neder åt marken
Kom och plocka, mina barn!
Ringaste herdar, högsta monarken
Fängslar jag i söta garn.
När de fängslas, bli de alltför yra:
Drufvornas syra : :
Svalkar,
Svalkar, svalkar mina barn.

Högsta bekymmer mäktar jag döda —
Kom och plocka, mina små!
Somliga drufvor rosenderöda,
Somliga ä' hvita, blå.
När de pressas, hjertat vinner kraften:
Ja, denna saften : :
Svalkar,
Svalkar, svalkar mina små.

Kom, låt oss dansa! Drufvorna rinna —
Kom och plocka natt och dag!
Drottning och herde, kung och herdinna
Smaka mina lifsbehag.
Hjertat eldas, blodet darrar, jäser:
Drufvan hon fräser, : :
Svalkar,
Svalkar, svalkar natt och dag.

N:o 32.

Fredmans Testamente.

Bacchi morgonstund 1787.

Vid klockans klang till morgonbön
Och folkets trängsel om hvarandra
Och vid aflösningar, som vandra
Bland hästars tramp och kärrors dön,
Uppsteg en sol så varm och skön,
Så, der jag satt på krögarns trappa
Med hufvu't insvept i min kappa,
All färg jag såg, så var den grön.

Den lilla Lisken log så godt,
När fönsterluckan upp hon skrufva —
Fast hon var mjellhvit som en dufva,
Så skifta linnet grönt och grått.
Ja, sjelfva nymfens nyktra spott,
När hon god morgon åt mig nicka,
Den blef så grön, och sjelf min flicka
Grönspräcklig som en bergamott.

Den hyll'n, der stora stånkan står
Med pipen vänder åt pulpeten,
Är med cinober, som I veten,
Rödmålad, och det nu i år.
Den tycktes — jag det ej förstår —
I grönt för ögat sig förbyta:
Ja, grön i spiseln blef hvar gryta...
Så grönögd satt jag der. Gutår!

Men när mor Maja sjelf kom ut
Och toffeln knarka inom disken
Och hon begynte ropa Lisken
Och tog Dimanders ur sin strut
Och såg åt hyll'n och vred sin trut
Och börja stryka undan håret
Och skubba sig på ena låret —
Då tog min skymning snart sitt slut.

»Gutår!» sa' hon. »Vasserratri,
»En morgonsup utaf det rara!
»Hör, ungersven, hvad skall det vara —
»En dram från Danto bränneri?
»Den supen, der är slagen i,
»Är för parmmätarn i hövålmen;
»Men denna sorten, från Kungsholmen,
»Är den ej skön . . . hvad tycker ni?»

Nu fick jag rätt min syn igen . . .
Af gyllne färger glittra solen;
Jag kunde skönja läderstolen:
Att han var brun det såg jag se'n.
Så såg jag — ta mig den och den —
Att kappan, den jag kring mig svängde,
För trasor ej tillhopahängde —
Och krögarfar, den djefvulen.

Med taflan han vid disken satt
Och min förtäring hopsummera:
Hvar siffra, som han nu addera,
Stod hvit och trind, och taflan platt.
Jag såg att svart var nu min hatt,
Jag såg min dödsdom i hans knoga.
På dörrn jag derför mig förfoga,
Och när jag gick — så var det natt.

N:o 33.

Fredmans Testamente.

Bacchus på visit.

»God dag, kära syster!» sa' Bacchus en gång
Till Venus, gudinnan, förnämlig,
Då hon med en spilkum bland gudarna språng
Med kaffe och grädda, med socker och tång.
»Hur mår du, min syster?» Jo, temlig.

Hur mår kära bror? Stor tack för i går!
Skall jag mitt kaffe tillaga?
Med mjölk eller utan? »Nej, syster, jag rår —
»Vräk undan den sk...n, och hej nu, gutår!
»En kronsup den anstår min maga.

»Se, hönsen de läppja och killingar di:
»Slikt anstår ej manliga kroppar.
»Med strunt uti lådor längst från Barbari
»Förnöta min timma, det låter jag bli.
»Min syster, en sup hit med droppar!

»Gutår, kära syster! Hvar ärlig kamrat
»Längst bort till chinesiska muren,
»Från Flygarells gossar till Preussens soldat,
»Jag älskar och tuktar — jag är delikat!
»Ge flaskan hit promt... häll utur'en!»

N:o 34.

Fredmans Testamente.

Bacchus på nyårs-visit.

Bacchus skulle kring staden åka
Vid ett nyår på visit,
Somnar i vagnen just med flit
Och hickar, när han skulle språka,
Stammar, så ingen det förstår:
»Godt-år, god-tår, godt-år, gutår!»

Bacchus bugar nu för betjenten:
Drängen »hans nåde» heta får.
Straxt ser han hvar buteljen står
Och slutar dermed komplimenten,
Lemnar visitlapp, dricker, spår
Godt-år, god-tår, godt-år, gutår!

N:o 35.

Fredmans Testamente.

Bacchus på bal.

Bacchus är klädd liksom en annan,
När han sig tänker på en bal:

Pudrad är han, med front i pannan,
Bröllop i hjertat, med hjeltar i qval.
Drickom utur vår pokal!
Bacchus dansar i vår sal.
Bacchus är ärlig, tar i kannan —
Glömmom våra sorgliga qval!

N:o 36.

Fredmans Testamente.

Bacchus på krogen.

Der lejon de dansa med stopen
Och björnar med pipor och glas,
Derinne står Bacchus i hopen
Och bjuder sin hjelte kalas,
De ponsoröda små hjertan,
Som slå i fyllhundarnes bröst,
De sprittande dansa i smärtan
Och blekna som löfven om höst,
När glaset :|: går jemt
Med Bacchi skämt.

Sätt skylt på min färgade panna,
Min bleka och hängande lip!
Mitt hufvud förvänd i en kanna,
Min näsa förbyt i en pip!
Jag aktar de kärliga later,
Som skönheten bildar och strör,

Som korfvar emot mitridater —
Min Herkules Bacchus tillhör,
När glaset :||: går snällt
På Bacchi fält.

N:o 37.

Fredmans Testamente.

Bacchus embetsbror.

En drucken sätter sig på sin stol:
Han blundar,
Begrundar
Om nu och i fjol,
Suckar och flåsar.
Pungar och påsar
Öppnar han, glad och nöjd,
Sjunger och trallar,
Bacchus påkallar,
Tror sig i himmelshöjd.
Så sätt dig, granne, bland de granna!
Drick ur ditt glas och töm din kanna!
Färga din panna!
Inte förbanna
Tidernas öden och qval!
Låt kärlek ditt hjerta bemanna,
Om Bacchus tar fram sin pokal!

N:o 38.

Fredmans Testamente.

Bacchus tröstare.

Bacchus, du som tröst mig ger,
När mitt öde pannan trycker,
Du bortrycker,
Som jag tycker,
Hvad mitt hufvud tynger ner. :|:
Men jag beder:
För min heder,
Tysta ryktet neder!
Göm den smärta,
Som mitt hjerta
Dig och glaset anförtror!

N:o 39.

Fredmans Testamente.

Bacchus lagbrytare.

Bacchus — tvi valė den förtreten!
Borta är nu hela herrligheten!
Punsch- och bischoffsslefven
Är förseglad blefven
Med ett stort sigill.
Bacchus så torstig fingren plockar,
Bryter opp sigillet och sig bockar,
Ber dig, granne, dricka,
Åt din ovän nicka,
Truga'n som du vill.
Bacchus hela verlden tjene . . .
Skål, Ziervogel, Qviding, Thræne!
Ingen skall ta mitt glas från mej —
Bacchus säger nej.

N:o 40.

Fredmans Testamente.

Bacchi rangordning.

En kardinal, :||:
En öfverste och general,
En marechal, :||:
Fältmarskalk, amiral
Ä' stora kreatur,
På klotet stolta djur.
Men Bacchus tager tur
Med styrka och natur
I supa och i heder,
I heder :||:
Åt den, som glaset dricker ur.

För sin armé :||:
Han fäktar utan diarrhé.
Hans ögon se :||:
En käck trotjenare.
Hans fullmakt skrifves god
Med friska drufvors blod
Den stilen eldar mod
I herde och marod.
Och det är alltför roligt,
För roligt :||:
Att stupa för hans lod.

N:o 41.

Fredmans Testamente.

Bacchi klädordning.

Mången är klädd med gullgaloner,
I scharlakan och triumfant,
Lefver galant,
Ibland baroner,
Grefvar, prinsar, allt uppå pant,
Trotsar med blod
Stycken, kanoner —
Men för Bacchus fäller han mod.

Mången är klädd blott uti vallmar,
Tyst och fredlig, liksom en ann;
Men som en man
Kring stad och malmar
Super, raglar han som han kan,
Plockar med mynt
Bacchi palmar,
Tar dem i hans labyrint.

N:o 42.

Fredmans Testamente.

Bacchi pump.

Ryck våra korkar,
Om du orkar!
Pumpa, min lilla, söta kusin!
Stå ej så trumpen
Här vid pumpen —
Pumpa, så får du vin!
Denna saften
Har den kraften
Att han ger en så lustiger min.
Ryck våra korkar,
om du orkar:
Pumpa, så får du vin!

Saften är herrlig
Och begärlig.
Pumpa, så blir du svettig och skön!
Glöm hvad dig qväljer —
Fem buteljer
Får du till aftonlön.
Jag skull' tycka,
Att din lycka
Hon då grönskar — ja, visst är hon grön.
Saften är herrlig
Och begärlig . . .
Pumpa, så blir du skön!

N:o 43.

Fredmans Testamente.

Bacchi port. Den 20 Oktober 1792.

Kors, ur mungipan hvad röda floder —
Sillsallad, böckling och kyckling, pastej!
Fatta i klappen på porten, broder...
Håll fast i knappen, i skörtet på mej!
Bulta på porten och dansa och klif,
Medan jag lemnar min råga i gränden!
In genom strupen och ut genom änden —
Summa summarum — vårt vanskliga lif.

Aj, aj, aj, aj, aj... Min trogna frände,
Jag skall förtro dig en hemlighet... Drick...
Mollberg, som fordom så redlig du kände,
Tycker ej mera om tidernas skick.
Fast han just inte vill låta förstå
Alla de knep, som hans hjerna känner,
Så skall jag hviska vid er, gode vänner,
Att han är missnöjd och krånglig ändå.

Hör du, din skurk nervid Bacchi tunna,
Du der med bägaren, plirögd och flat,
Du der, som låtsar att inte kunna
Vrida hans rankor och sprunda hans fat,
Säg, är du inte en törstig spion?
För allt det goda din tunga suger,

Säg oss i morgon, om du inte ljuger,
Att du har kramat med oss din citron!

Säg oss om nedrig du nog kan vara
Mot lilla Iris i Gråmunkegränd,
Inte dess bolster och krus försvara,
Just liksom nymfen dig vore okänd?
Ut då, för tusan, från bordsändan ner,
Brinnande klart till vinets ära!
Våga dig inte att nalkas oss nära,
Om du ej Venus och Bacchus tillber!

N:o 44.

Fredmans Testamente.

Bacchus och Astrild.

Astrild sa' åt sin mor:
»Min nådig mamma, nu är jag stor –
»Får jag följa min bror,
»Bror Bacchus, dit han bor?
»Han har en tunna, alltför skön,
»Och en krans, helt vattengrön...
»Mamma lilla, hör min bön!
»Broder Bacchi rön
»Ge så mången lön:
»Bror Bacchus är skön.»
Nå, Bacchus, dina lagar
Jag prisar med mitt dön. :||:

Venus och guden log —
En himmelsk kapprock han på sig tog,
Reste straxt på en krog,
Och Bacchus drog och drog.
Se'n ha de troget följt hvarann,
Astrild som en docka grann,
Bacchus som en åldrig man.
Bacchus likadan!
Sjung den sjunga kan:
Bror Bacchus är skön!
Nå, Bacchus, dina lagar
Jag prisar med mitt dön. :|:

N:o 45.

Fredmans Testamente.

Bacchus och Cloris.

Bacchus frågade Cloris en gång:
Flicka, säg hvad du tycker
Om min näsa, min tunna och sång?
»Oui, bon, bon!»
Tycker du inte att tiden är lång
Och att verlden dig trycker,
När ej buteljen i magen gör språng?
»Oui, non, non!»
Kor. dupl. Häll i!

Flicka, min flicka,
Kom, låt oss dricka
Och klunka och klinga på vår kant!
Kor. dupl. Häll i!
Flicka, min flicka,
Kom, låt oss dricka
Galant, :||:
Bastant! :||:

Har du en fästman, ell' har du ock två,
Ja, låt vara ock fyra,
Led dem till Bacchus bakbundna på tå!
»Oui, bon! Låt gå!»
Löp midt i famnen på Bacchus... si så...
Klappa'n kärt i din yra,
Öppna din flaska, låt pulsarna slå!
»Oui, bon! Låt gå!»
Kor. dupl. Häll i!
Flicka, min flicka,
Kom, låt oss dricka
Och klunka och klinga på vår kant!
Kor. dupl. Häll i!
Flicka, min flicka,
Kom, låt oss dricka
Galant, :||:
Bastant! :||:

N:o 46.

Fredmans Testamente.

Bacchus på bordet och Cloris i sängen.

Si'ken Bacchus :|:
Kommer trippandes på ett bord!
Uti bålar,
I stop och skålar
Der lefver han som på grönan jord.
Der han mumlar
Och der han tumlar —
Der ha vi vårt enda paradis.
Gubbar, drickom utur flaskan
Pimpinella och portugis!

Si'ken Cloris :||:
Kommer trippandes i en säng!
Med små löjen
Och äkta nöjen
Hon fägnar mången Kupidos dräng.
Bacchus mumlar,
Kupido tumlar —
Hvar en har sitt paradis.
Gubbar, drickom utur flaskan,
Låt oss lefva på detta vis!

N:o 47.

Fredmans Testamente.

Bacchi orlofsedel åt sin dräng.

Att Markolfus varit trogen,
Att min gamle husbonddräng
Aldrig nykter gått från krogen,
Aldrig legat uti säng,
Att han bär så kärt sin kanna
Som en mor sitt barn i famn,
Det kan jag besanna —
Bacchus är mitt namn.

Fast hans ögon äro sura,
Låte man sig ej bedras:
Han kan lätt min tunna skura
Och perfekt ock skölja glas.
Fast hans tjenst ej är utlupen,
Vill han flytta — flytte då!
Men glöm inte supen,
När du ärnar gå!

Den 30 Januari 1768. BACCHUS.

N:o 48.

Fredmans Testamente.

Bacchi litania. Den 27 December 1767.

Fräls mig från allan fara
I Ahlströms jungfrubur
Och från de skönas skara
Med tofflor och med ur,
Ja, från de vackra barn
Med diadem och kappa,
Som fråga, när de klappa,
Hur mjölnarn mår i qvarn!
Dock gör min kärlek heder,
Om han är sann och ren:
Gif karlavulna seder
Och uppsyn som Delén!
I rolighet låt mig
Få vid din tunna stanna!
Strö rosor på min panna,
Gjut olja i min stig!

När hjertat börjar klappa,
Så hjelp mig väl förbi
Sankt Nikolai trappa
Och konglig slottskansli!
En Bacchi rätt kusin
Plär sällan ha till bästa:
Han dricker med sin nästa
Och äter med hans svin.

Skull' slägt och anförvandter
I högfärd, spott och spe
Kring torg och alla kanter
Mig knuffa och bele,
Så värdes, Bacchus, då
Min oskuld så befria
Att jag din litania
I rännsten sjunga må!

N:o 49.

Fredmans Testamente.

Bacchus bryggmästare.

Bacchus bedröfvad,
Lurfvig och löfvad,
Satt vid templets gamla mur.
Vörten han skummar,
Safterna ljummar
Och med fiolen står på lur.
Hör nu hur - - - **Viol.**
Våt och sur - - - **Viol.**
Ur D dur - - - **Viol.**
Han med sina blötta tummar
Brummar som en tjur!

Stjernan sig sänkte,
Templet uppblänkte,
Portarna imma vört och vin.
Skyltarne slängde,
Systrarna flängde
Lustigt med vädrens blåst och hvin.
Klang, kusin! - - - Viol.
Hör hur fin - - - Viol.
Violin - - - Viol.
Första tonen nu utträngde —
Klang, tag karafin!
Klang! Glöm din plåga
Med eld och låga!
Bacchus han sjunger sjelf för er.
Tungt vid hans toner
Klasar, festoner.
Blommor och drufvor skakas ner
Men, jag ber, - - - Viol.
Presto mer! - - - Viol.
Bacchus ger - - - Viol.
Gyllne bålar med citroner
Och på tunnan ser.

N:o 50.

Fredmans Testamente.

Bacchus i grönan lund.

Vår Bacchus satt i grönan lund...
Aj aj aj... liten en stund
Der lekte han och talte smått...
Aj aj aj... om sina mått,
Om flaskor och bålar,
Om supa i skålar,
Om kärlekens nålar,
Om skönhetens tvålar
Nå, det var godt!

Och solen sken på bergen blå...
Aj aj aj... Gubbar, låt gå,
Låt flaskorna dansa och strupen få...
Aj aj aj... smått då och då!
Så klunka, var glader,
Och Bacchus, vår fader,
Med små oskobader
Sin våta eskader
Trösta då må!

N:o 51.

Fredmans Testamente.

Till Bacchus under vinbristen.

Högtärade Bacchus, min herre,
Denna postdag är värre:
Ifrån Mosel berättas
Att vindrufvorna lättas,
Men en torstig ej mättas
Mycke.

Gunstige gynnare, mera
Fåfängt är pokulera:
Här fins icke en flaska —
Gamla gubbarna raska
Liksom lössen i aska
Pinas.

Skulle herr Bacchus behaga
Fägna vår torstiga maga
Och från Heidelberg skicka
Vin och drufvor att dricka,
Vi tacksamligen nicka,
Dricka!

Nu, postskriptum, ber helsa
Ifrån Maja och Elsa,
Från hvar fyllhund och nykter,
Hvar bedröfvad, betryckter,
Hvar en tokig, förryckter
Flitigt.

N:o 52.

Fredmans Testamente.

Bacchi spådom.

Om Bacchus dog
Och alla Fuhrmans dårar,
Ack, hvad för tårar :||:
På hvar krog! :||:
Det blef en sorg
Bland bränvinsadvokater
I land och stater, :||:
Kungars borg! :||:
Bacchus lefver, :||:
Står som hjelte på sitt torg.

Så drick ditt glas —
Bort anletssvett och möda!
Ty Bacchi föda :||:
Har sin grace. :||:
Bry dig ej mer
Om ordning, lag och rätter,
Men full och mätter :||:
Sätt dig ner! :||:
Bacchus lefver — :||:
Verlden honom gladt tillber.

N:o 53.

Fredmans Testamente,

tillika Bacchi testamente.

Du gamle fyllhund, hör!
Ifall jag från dig dör
Och går till mina fäder, :||: till mina fäders ben,
Så skall du sitta qvar, din hund,
Och laga mina gamla sprund,
Ge vännerna dricka :||: :||: af hjertans grund.

Ifall en riddersman
Min tunna klappar an,
Så skall han få till bästa :||: och lefva som en karl!
En biskop, prost ell' kapellan
Dem ger du efter gamla van':
Sex stop uti sänder :||: :||: häll på koftan!

Ifall en borgersman
Min tunna klappar an,
Så skall du straxt dig buga :||: och vara menskovän!
Hjelp honom uti taget, du,
(Han skall betala laget nu)
Sex stop uti sänder :||: :||: ... låt vara sju!

N:o 54.

Fredmans Testamente.

Bacchi begrafning.

Vår Bacchus blef död
I armod och nöd,
Men stolt till begrafning all slägten man böd.
Liksom till kalas
Med klockor och glas
Man ringde och ringde... Fruntimren fick plac**e**.
Af all tungomål
Kom folk till hans gål.

Kor.

Af all tungomål!

Processen var stolt:
Herr Fuhrman, i kolt,
Han red med prestafven och ropade: »Hålt!»
En kyparesvärm,
Vår dödas beskärm,
Den följde näst efter... Men, granne, dig värm!
Ditt glas står för dig —
Drick, granne, och tig!

Kor.

Ditt glas står för dig!

Poeter hans bår
De bära, se'n går
Ett par källarmästrar med utslagna hår;
Se'n bärs der ett krus,
Derefter två ljus,
En uppbördskomsarius med tafla och rus.
En stolt procession . . .
Drick, drick med reson!

KOR.

En stolt procession!

Processen allt skred:
I främsta dess led
Den åldrige Schmidten helt ensammen red.
Dernäst med god min
Så kom Kolmodin:
Han förde i floret en tom karafin.
Drick, granne, var glad —
Vårt lif är ett blad!

KOR.

Drick, granne, var glad!

Herr Stenberg kom se'n —
Två uppsyningsmän,
De äldste på staten . . . Ur vägen, min vän!
Se'n vagnar ett tjog:
Fyllbultar der låg
Med hattar, peruker och käppar och tråg —
Ett ståtligt parti . . .
Drick, granne, var fri!

KOR.

Ett ståtligt parti!

Nu är det beställdt:
Vår Bacchus så sällt
Han sofver och hvilar på pindiska fält.
Så skrif på hans graf:
Han lefde och gaf.
Men skyndom från grafven och till hans prestaf..
Herr Fuhrman, god dag!
»Rhenskt vin, bästa slag?»

KOR.

Herr Fuhrman, god dag!

N:o 55.

Fredmans Testamente.

Dryckesbalken. Dem enfaldigom!

Kom, bese nya lagen,
Utaf fader Bacchus gjord,
När han härom dagen
Satt vid domarbord!
Primo skall man värden ära,
Se'n, pro secundo ock hans fru,
Tertio friskt förtära,
Qvarto supa nu.

Paragrafen den första
Säger tydligen så:
Värd och gäst må ej törsta —
Supe båda två!
Glasen sku i gästbud ringa:
Plikte då den, som sitter sur!
Kling, klang, granne, klinga,
Drick i botten ur!

Paragrafen den andra
Säger: Drick värdinnan till!
Hon må gäst ej klandra,
Om han supa vill!
Är värdinnan huld och söter
Och hon ej får en skål i lag,
Pliktas dubbla böter,
Knuff och håredrag!

Paragrafen den tredje
Säger: Stöt uppå din vän!
Rad i rad som en kedje
Glasen om igen!
Ingen gitte resonera,
Ses af samma lagsens rum,
Utan pokulera —
Drick, var döf och stum!

Paragrafen den fjerde
Just fördömmer nykterhet —
Lärde och olärde
Drickom till förtret!
Värdens skål och värdens vänner,
Slägt och skyldmän när och fjär!
Skål för den man känner
Törstig, röd och kär!

Paragrafen den femte
Säger: Klunka hvad du kan,
Men glöm ej derjemte
Bordets hufvudman!
Tackom värden allesamman:
Heder och tack, och heder och fröjd!
Lefve han med gamman
Och värdinnan nöjd!

N:o 56.

Fredmans Testamente.

Sigurds dryckesbalk.

Sigurd Sven sin pipa tog —
Hon var hvit som albaster.
Bästa knaster :||:
Rökte han och log.
Sigurd rökte pipan ut, och han drack:
Ölet i kannan uti näsan det stack.
Låt oss öla, :||:
Sjunga värden tack!

Sigurds lära det var den
Att man värma skull' magen,
Hela dagen :||:
Vara Bacchi vän.

Källrar och krogar ej förgäfves de stå:
De liksom källor vattna lambena små.
Sigurds lära :||:
Kan allt öfvergå.

I din hand ej ölet värm,
Stå på krogen ej flater!
För kamrater :||:
Blif du ett beskärm!
Slår dig vid örat någon listiger skalk,
Stryk'en på truten och töm du ut din kalk!
Sigurd skrifvit :||:
Sådan dryckesbalk.

N:o 57.

Fredmans Testamente.

Bacchanalisk morgonbön.

Hvarmed skall jag nu lofva
Dig, Bacchus, denna stund?
Med dobbla eller sofva?
Med snödhet margelund?
Med nykterhet? Ack, nej,
Det offret gör dig flater.
Ack, *nescio, lieber pater,*
Hvad som behagar dej!

Mitt kall vill jag angripa
Och dig till ära ta
Min flaska och min pipa
Och saft ur drufvan dra.
Jag vakna vill vid glas:
Aurora musis amica.
Styrk, Bacchus, mig tillika
Med krafter i kalas!

Låt mig på dagen sluta,
Och styrk mig i min tro!
Låt andra fritt min skuta
Till sömnens brygga ro
Och vältra mig i land!
Lägg på min strupa plåster . . .
Nunc ardet domus noster —
Men, Bacchus, släck min brand!

N:o 58.

Fredmans Testamente.

Svenskmanna-tröst.

Min hjelte, stanna,
Tag ur min kanna :|:
Täta rus!
Jag vill dig lofva,
Du skall få sofva :||:
I mitt hus!

Stackars barn, hos mig välkomna,
Vid min flaska sku j somna,
Somna vid mitt varma krus!

Sitt ner, var goder,
Min hjertans broder! :||:
Repa mod . . .
Du är så bleker,
Se, vinet leker
Med ditt blod.
Fritt låt dundra, blixtra, hagla!
På mitt golf så må du ragla,
Ragla, ragla, vin-marod!

Lägg bort din krycka,
Sjung om din lycka, :||:
Svenske man!
Din gamla lära,
Förtjenst och ära :||:
Står mig an.
Men hvad står du här och gråter?
Bättre tider komma åter —
Åter klinga, om du kan!

Men mina gårdar
Låt se du vårdar :||:
Natt och dag!
Alterationer,
Banko-auktioner :||:
Gör ej jag.
Hvad du eger uti kannan
Hör dig till och ingen annan,
Ingen ann — så är mitt behag.

Fast sjöman knotar,
När stormen hotar, :||:
Strandar han.
Den sista bölja
Din båt tycks skölja, :||:
Svenske man!
Kom till mig och till min flaska —
Jag strör blommor på din aska.
Låt oss dricka med hvarann!

N:o 59.

Fredmans Testamente

om bannlysning af allt pjunk vid tunnan.

Sitt ej och pjunka,
När Bacchus dig vill unna
Ur sin gyllne tunna
Fluidum klunka
Och sjunka
I hans kar!
Drick och var vaken,
När Bacchus vill dig unna
Ur sin gyllne tunna
Nektar för smaken!
Den saken
Är så klar.
Vet, lifvet är en strunt —
Medan vi kunna,
Så drickom rundt om rundt!

N:o 60.

Fredmans Testamente

angående den sjukaste bland de sjuka.

Den vakthafvande traktören
Nervid stora tempeldören
Med blå rock och gula snören
Templets kittlar rör, Fin.
Der han kastar korsgeväret
Och nu åter har besväret
Att en vört så klar som kläret
Skumma som sig bör.
Tjenare, min goda herr traktör!
»Tackandes ödmjukast!»
Jag som sjukast
Bland de sjuka,
Utur denna vörtekruka
Tar en klunk och kitteln tömmer
Och förglömmer
Allt....
»Halt,
»Min granne, stjelp ej krukan öfver ända!
»Det kund' lättlig hända
»Att de i templet med brygden återvända —
»Derför drick pro gradu...
»Klunk, noch en klunk!» Hur sa' du?
»Sjungom i dörren:
»Välkomne, Bacchi män!» D. K.

N:o 61.

Fredmans Testamente

om skålen för den enda.

Töm ur din bål
Och svälj din varma råga ner
Och drick dens skål,
Ditt öga gerna ser!
En vacker mun, som åt dig ler,
Och glas i hand — hvad vill du önska mer?

Med glas i hand
Vid bordets glada rundel sjung
Om hvad ibland
Gör lifvets vandring tung!
Är kistan tom och tom din pung,
Svälj denna saft — den gör dig rik och ung!

En vacker dag,
Om vänskap byter drägt och min,
Gör du som jag:
Byt aldrig om ditt vin!
Drick gammalt franskt, en karafin,
För all slags sorg den bästa medicin!

Välan, du ser
Fredrikas blickar, du förstår,
Mot dig ej mer
Så vackra som i går —
Säg ingenting, tag du en tår!
Den oljans kraft skall läka dina sår.

Din Ulla står
I en blårandig kort pelis,
Med svarta hår
I rosenröd chemis —
Säg ingenting, var klok och vis,
Men tag ditt glas och lemna din kulis!

Hon vinkar ömt —
Låts du, du Bacchi man ... gutår ...
Låts som du glömt
Hvad flickans list förmår!
Säg ingenting, blif hård och svår,
Men drick dens skål, som på ditt hjerta rår!

Gör du, som jag!
»Hur gör jag?» menar du, min vän!
Mitt gamla lag
Är tömma remmaren!
Se'n första Maj jag raglar än —
Slå vad, mot jul jag nykter blir igen!

N:o 62.

Fredmans Testamente.

Förhöret.

Wer da? »God vän!»
Tag glaset uti hand och drick nu om igen —
Hvad heter du?
»Det får du veta, när patrullen klingat sju.»
Emellertid med rågadt mål
Vi dricka glada vänners skål,
Så långt det tål.

Vis opp ditt pass ...
Jo, du är riktig nog, och du är af vår klass.
Säg, hvem det skref?
»Det var en liten knubbig pilt med krans och slef.»
Emellertid med rågadt mål
Vi dricka glada vänners skål,
Så långt det tål.

Hur såg han ut?
»Jo, punsch han had' till väst och pontak till syrtut.»
Än skjortan då?
»Den var af gammalt franskt med ölkantiljer på.»
Emellertid med rågadt mål
Vi dricka glada vänners skål,
Så långt det tål.

Nå, säg, kamrat,
Hvad sa' väl Bacchus nu till slut med allt sitt prat?
»Jo, fan i den» —
Sa' han — »och hvar och en, som ej är värdens vän!»
Emellertid med rågadt mål
Vi dricka glada vänners skål,
Så långt det tål.

N:o 63.

Fredmans Testamente.

Den förlofvade magnaten i rännstenen.

Nu är jag full...
Kamrater, hjelpen mig — jag tumlar rättnu kull!
Den ljufva saft
Har ur min hjerna tagit bort all märg och kraft.
Här ligger jag med hull och hår...
Hjelp opp mig, granne... Men gutår,
Gutår, gutår!

Jag lofvar dig
Mitt stora hus i staden, om du hjelper mig,
Min bästa häst,
Min fästmö, mina byxor och min rock och väst.
Slätt intet menskan sjelf förmår:
Hjelp opp mig, granne... Och gutår,
Gutår, gutår!

Jag skänker dig
Mitt landtgods och mitt säteri -- men bara tig,
Ty eljest lätt
Så tar man det ifrån dig utan lag och rätt.
I verlden allt förund'ligt går —
Hjelp opp mig, granne... Och gutår,
Gutår, gutår!

Se, här på stund
Du skall ock få jus patronatus och min hund!
Min ladugård
Och allt hvad som jag ärft och värft blir i din vård.
Och sagdt och gjordt: det står som står!
Hjelp opp mig, granne... Och gutår,
Gutår, gutår!

Men, granne du,
Om jag blir gift, vill du väl ligga hos min fru?
»*Ja!* är mitt svar.»
Nej, ränn och ryk! I rännsten blir jag då här qvar.
Och dra för tusan — jag dig klår!
Farväl, min granne... Och gutår,
Gutår, gutår!

N:o 64.

Fredmans Testamente.

Allt bra!

Sist jag lustigt surra,
Dundra, söp och hurra
— Det var bra —
Ibland vänner flera,
Som mig friskt traktera . . .
Det var bra!

Chefen kommendera
Gifva salvor flera —
Det var bra!
Vi, med glasen luta,
Lärde oss att skjuta . . .
Det var bra!

Många sköna skålar
Dracks ur stora bålar —
Det var bra!
Allt, till lagets heder,
Vändes upp och neder . . .
Det var bra!

Värden börja murra,
Men vi ropte hurra —
Det var bra!
Vin i huset tryter,
Man ur laget bryter . . .
Det var bra!

.Jag mig hemåt gifver,
Högt med benen klifver —
Det var bra!
Bäst jag gick och famla,
I en puss jag ramla...
Der låg jag!

När mor börja snäsa,
Fick jag långer näsa,
Det mins jag.
Hur jag låg och lydde,
Jag på slutet spydde....
Det var bra!

N:o 65.

Fredmans Testamente.

Allt för buteljen.

Knäpp opp båd rock och väst,
Och drickom ut vår rest!
Kom, fader Bacchus, hit, predika som en prest
Om nykterhet och vin,
Om röd och pussig min,
Om krus och halfstop, remmare och karafin!
Hit buteljer —
Hvar en sväljer
Som en ärlig karl!
Tag ur korken, gubbar! Drickom par om par.

Och ha vi ej kontant,
Sätt rocken uti pant,
Tag utaf fingret bort en sexörs-diamant!
Ja, för buteljens skull
Jag vågar allt mitt gull.
Tag hit af finkeljockum full en hel kastrull!
Skål, min broder,
Vin-maroder!
Skål, hvar redlig vän . . .
Himlen vare tack att benen dra mig än!
Ja, men så är vårt lopp!
Tag hit en sockertopp
Och öl och tobak, vin och pomerans en kopp!
Och efter allt går väl,
Kom, Iris, i vårt gräl!
En skönhet Bacchus aldrig nånsin slår ihjäl.
Skål, de alla,
Dem vi kalla
Hvar en för sin vän
Nu buteljer inga flera fins igen.

N:o 66.

Fredmans Testamente

med uppmaning att berömma värden och tömma hans bål.

Om du är bjuden i kalaset,
Granne, glaset tag!
Men vill du hafva mer i glaset,
Dunka då ett slag!

Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Men är du icke med i laget,
Blott så kallad vän,
Och då ditt glas står just i draget,
Säg, hur gör du se'n?
Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Stor sak, låt brödren spänna krafter,
Slåss till midnattstid...
Drick du! Du är vid Bacchi safter
Ingen invalid.
Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Men om din rygg i laget svider
Och dig brödren slå,
Är ödet godt i alla tider,
Godt att skylla på.
Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Med dygdens sköld du dig beväpnar,
Hatar fliss och ras.
Men, himmel, huru hemskt du häpnar,
När du mist ditt glas!

Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Du är i samråd med din nästa
Goda råd att ge:
Ditt råd, att sluka, är det bästa,
Fisk och frikasé.

Mäster Anders: Stora Kungsholmsgatan n:o 6.

Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Kalaset tyckes oss bebåda
Bacchus vara pank:
Kom, se din part med lagfart skåda
Mäster Anders' skrank!
Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Se, så plär ödet korten blanda...
Men, min granne, kom:
Ännu fins mera allehanda
Båd' af rack och rom!
Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga och klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Så der regera vi i yra,
Båd' i glans och nöd...
Men tömmom Bacchi ljufva syra,
Alla sorgers död!
Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

Men gack, vänd botten upp på glaset —
Värd, höj upp din ton!
Kanske att detta punschkalaset
Kostar vår patron.

Slå dugtigt i bordet, som jag,
Och är du bland vännernas lag,
Dig betinga att klinga med glasen skål på skål,
Din värd att berömma och tömma hans bål!

N:o 67.

Fredmans Testamente

om sättet att lätta sin kärleksbörda.

Om du vill din börda lätta,
Sätt dig ned, berätta
Och vid detta glaset, detta,
Lätta dina qval!
Säg hvad qval ditt hjerta trycker,
Hvad dig svårast tycker,
Der du med så sneda nycker
Trycker din pokal?
Tycker du din flicka är för god
Att en annan ega?
Käre granne, jag må säga
Du går dumt till väga —
Gör som andra göra pläga:
Drick ur denna flod!
I den floden släckas alla eldar ifrån Astrilds gyllne flamma.
Drick i detsamma
Och gladt med brödren glamma!

Drick än ett glas eller två,
Låt henne snegla derpå
Hur du dig plär sätta
Och dig med ditt fluidum mätta!

N:o 68.

Fredmans Testamente.

Bacchi stor-visir.

Vinets kraft mitt hjerta stärker,
När den torra halsen värker.
Skål, min Iris! Jag är fri,
Fri från Astrilds barbari.
Syn och hjerta må sig fröjda:
Bacchi barn ä' nu förnöjda,
Men jag är, jag dör och blir
Sultan Bacchi stor-visir.

Fuhrmans hus är min seralje:
Der som turk och som kanalje
Uppå golfvet ligger jag,
Super om till ljusan dag
Bacchus är den jag vill vörda:
Han vid tunnan mig må mörda,
Men jag är, jag dör och blir
Sultan Bacchi stor-visir.

Ja, jag svär vid Bacchi lagar:
Nykter själ mig ej behagar...

Men, hvad qval jag åter spör?
Astrild — votre serviteur!
Kärleksguden månd' jag finna:
Hals och hjerta båda brinna —
Men jag är, jag dör och blir
Sultan Bacchi stor-visir.

N:o 69.

Fredmans Testamente

om skålen för glada vänners vänskapsband.

Lycklig, den sakta
Vet att betrakta
Våra tiders raseri,
Stundom se felet,
Men bli ur spelet.
Sjunga sin visa, glasen slå i!
Nu sku vi dricka :|:
Glas i botten . . . Lefve vi!

Oss kan ej ömma
Att i vår gömma
Guld och tårar blandas hop.
Synas vi ringa,
Lappri, låt klinga!
Ingen oss skickar klagande rop.
Nu sku vi dricka — :|:
Bacchus danse mellan stop!

Granne, dig lyfta,
Sitt ej och snyfta!
Har du sårat kung och land?
»Nej!» Så var modig,
Frisker och frodig,
Tag som vi andra glaset i hand!
Nu sku vi dricka :||:
Glada vänners vänskapsband!

N:o 70.

Fredmans Testamente.

Rent fylleri.

Kom låt oss supa,
Vattna vår strupa
Och skölja den ren!
De hesa ropen:
»Töm utur stopen!»
Qvickna i hopen
En hurtig och klen
Båd' till hjerta och ben. Fin.
Klingom med glasen och drickom i fröjd!
Ingen rätt nykter kan lefva förnöjd.
»Hvad skall här bli?»
Rent fylleri.
»Slå då uti!»
Nu dricka vi . . .
Bacchi små baljor de äro dock djupa. D. K.

N:o 71.

Fredmans Testamente

om plåtens födelse och död.

Piff, paff, puff med bomber, kanoner
Och styckskott på Kungsholmsbron,
Sankt Gertrud i klingande toner
Och präktig illumination,
På kyrktornen pukor, trompeter,
Och vivat och dunder och ståt,
I luften stjernklara raketer —
Min taskbok har födt mig en plåt.

Piff, paff, puff, min hatt på ett öra —
Tolfpundingar smälle på smäll!
Nu har jag fått annat att göra
Än sucka i jemmer och gnäll.
På fjortonde dygnet min strupa
Ej varit det ringaste våt —
En sådan en högtid ej supa,
Hvad gagnar mig då väl min plåt?

Skål, kejsare, kungar och furstar
Från länsman till högsta monark!
Skål, kypare! Gif du metvurstar
Och bittert och spanskt för sex mark
Och smör och bröd, netto tre daler,
En sup för tolf styfver ... med gråt ...
Hin håle ger jag slika baler:
Tolf öre blott qvar på min plåt!

Man måste så krångla och vingla —
Tolf öre... bon, kypare, hit!
Bon, bon, än en sup och en kringla:
Tolf styfver, en sup på kredit!
Hej, lustigt! Nu är jag visst riker,
Men strupen är ändå så kåt.
Piff, paff, puff! I rännsten jag skriker...
Skjut lagom — nu dödde min plåt.

N:o 72.

Fredmans Testamente

till tröst för en skeppsbruten Bacchi man.

Fy, tunnor tusan, hur ser du väl ut!
Kippskodd och trasig och slagen,
Ögonen röda och näsan i lut,
Munnen till örat uppdragen,
Silfverglittsalvad och plåstrad besatt,
Pipa i mun och tulpan på din hatt!
»Käglor och stryk...
»Ränn då och ryk!
»Sof fritt på djurgåln hvar natt,
Natt!»
Tro mig, min vän, du är hurtig ändå!
Verlden och ödet du glömmer.
Trumf uti bordet, så näfven blir blå!
Står du här längre och drömmer?

Tag dig en voffla med socker, kanel,
Våga din skjorta och spela ditt spel!
»Ja, på visst sätt
»Har du väl rätt —
»Kom, låt oss dricka vår del,
»Del!»

Skål, fru Regina på Brinnande Fan,
Moster på Liljan och Dufvan,
Lisa på Tuppen, Förgyllda Altan,
Mor på Tre Skorpor och Strufvan!
Skål, Pelle Maja! Kurage ett glas!
Barfota skönhet, salopp och karkas!
Drickom igen!
»Riktigt, min vän!
»Smiska buteljer i kras...
»Kras!»

Ja, mellan vinglas som hvarje dag jul
Sku våra dagar försvinna.
Verlden är skapad så väl för en ful
Som för den skönsta gudinna.
»Ja, jag skall dundra och visa hvar man
»Att min butelj ock är gjord för en ann!»
Allt i sitt skick —
Klinga och drick,
Bullra, så länge du kan...
Kan!

Nu ha vi supit — det blir då dervid —
Rocken i rännsten han ligger.
Dansa i gräset så qvick som ett kid,
Gosse, var modig och pigger!
»Skål, hela verlden, hvarenda en själ!
»Har jag en ovän, den slår jag ihjäl.

»Mull blir till mull —
»Nu är jag full . . .
»Hej, kamerater, farväl!»
Väl!

N:o 73.

Fredmans Testamente.

Bästa lotten.

Käre bröder, kom, sku vi
Dricka glasen i botten!
Bästa lotten :||:
Är att lustig bli.
Verlden är ängslig, så befängd som hon kan —
Krogen och kyrkan ligga långt från hvarann.
Låt oss rusta, :||:
Tumla man på man!

Kom och smaka detta vin,
Turkar, tartarer och morer!
Kreditorer, :||:
Hållen en god min!
Kassan skall tömmas till den ringaste slant —
Krogen i vägen ligger alltid galant.
Låt oss rusta :||:
Tumla på vår kant!

N:o 74.

Fredmans Testamente.

Huru det går den, som gråter vid Bacchi tunna.

Låtom oss lefva nöjda och raska,
Än vid den sköna, än vid vår flaska,
Än öppna pung och taska,
Än hålla myntet hop!
Inte skall verlden bli oss ett qval
Just för att tömder är vår pokal —
Nej, vi ska lefva raska
Mellan krus och stop.

Hvar sitter den, som flämtar och fryser,
Hvar finnes den, som gråter och ryser,
När som en Bacchus lyser
Och uppå tunnan står?
Den skall till rätta stämder då bli,
Plikta tredubbelt, allt fylleri,
Och för det att han fryser
Smädas uti kor.

N:o 75.

Fredmans Testamente.

Tvi så'na sorgliga dar.

Tvi så'na sorgliga dar!
Tvi så'na ängsliga svar!
Frågas om flaskan är qvar?
»Tom, tom, kära far!»
Tvi så'na futtiga lag!
Tvi så'na glädjebehag!
Nykter förnöta sin dag
Det vill icke jag.
Hör, granne, skutta som en hjort,
Bryt sönder hvar en källarport,
Skaffa i glasena vått —
Himlen ge dig godt!

Tvi så'na tider vi se!
Tvi Bacchi trotjenare!
Allting går nu på sne':
Hvem kan supa ge?
Tvi vale Bacchi soldat!
Tvi utan byxor och mat
Och inte få desperat
Botten slå ur fat!
Hör, granne, skutta som en elg,
Kom snart igen med din butelj!
Skaffa i glasen och köp,
Krångla, kyt och löp!

N:o 76.

Fredmans Testamente.

Bacchus vankar kring oss.

Lif och mod och tankar!
Bacchus kring oss vankar
Stinn och fet,
Röd och het —
Hör, hur gubben stankar!
Han tål ingen nykter,
Ser ej en betryckter:
Gubben har
Fordna dar
Lefvat sjelf förryckter.
Friskt, kära Bacchus! Ingen fara nu —
Vi skola supa om till klockan sju
Hurtigt, hurtigt intill klockan sju.

Hur mår du, min strupa?
Skall här Bacchus stupa
Utan tvång
Och med sång
I det röda djupa?
Nå, så hit, buteljer!
Hvem är som ej sväljer?
Intet larm,
Ingen harm
Våra hjertan qväljer.

Friskt, kära Bacchus! Vi dig känna grant —
Skål, kära bror! Ja det är visst och sant.
Lustigt, lustigt! Det är visst och sant.

Lefve våra vänner!
Hvar sitt hjerta känner —
Fröjderop
Allihop!
Ingen Iris bränner.
Dock, att sötma röna,
Vörda vi de sköna.
Friskt igen!
Hvar sin vän
Vill med trohet löna.
Friskt, broder Bacchus! Korka dina sprund!
I våra hyddor vänta vi Jon Blund
Ljufligt — ljufligt vänta vi Jon Blund.

N:o 77.

Fredmans Testamente.

Huru plär en törstig göra?

Huru plär en törstig göra,
Se'n han glas i handen fått?
Jo, han torkar den vid öra,
Som vill neka honom vått.

Han bortkiknar, blånar, raglar,
Glömmer lifvets sorg och nöd,
Trumfar, rifs med sina naglar,
Tumlar rosenröd.

Granne, kom och tag din kanna,
Flaska, glas ell' hvad du har!
Aftonrodnan i din panna
Har gått opp, och jag är klar.
Låt oss fritt med glasen klinga!
Wer da, Wer da? »Jo, god vän!»
Drick, ell' skall du genast springa
Ut på dörr'n! »Ja men!»

Flickans skål, som rört vårt sinne
Och i hjertat bröllop har!
Om rivaler äro inne,
Ut på dörren par om par!
Låt oss med hvarandra fika
Hvem som först skall gäspa full.
Sedan sku vi oss förlika,
Glada dimpa kull!

N:o 78.

Fredmans Testamente.

Hvem är värdig.

Ögonlocken ä' torra, strupen är mager,
Föttren sjuka och fulla med små podager,
Hjertat som en gammal grind,
(Pyteheja!)
Själen som en tommer vind.
Polemeja!

Hela kroppen är en utmärglader sena,
Och förståndet gått ner ur hufvu't i bena!
Här är inte stort bevändt.
(Pyteheja!)
Drickom, gubbar, exellent!
Polemeja!

Den, som ej kan sin krona samla med åren,
Aldrig sett en drufva svettas om våren,
Aldrig sett ett glas och krus,
(Pyteheja!)
Är ej värdig få sitt rus.
Polemeja!

Den, som nykter är mellan tio och elfva,
Aldrig nånsin för en sup lärt att skälfva,
Ej haft bränvinshufvudvärk,
(Pyteheja!)
Är en usling — lär och märk!
Polemeja!

Tacka vill jag en buss af Bacchus att vara!
Noachs strupa kan Astrilds hjerta förklara.
Astrild rår i hjerteskri,
(Pyteheja!)
Bacchus uti fylleri.
Polemeja!

N:o 79.

Fredmans Testamente.

Glädjefull lefnad.

Se på glaset och vigas vid kannbuteljen,
Se sin skönhet och klappa sig uppå bälgen,
Skrufva korken, grina till,
(Polemeja!)
Längta efter spickesill —
Pyteheja...

Dundra bistert och vara kärlig och vreder,
Ge en örfil och supa brorskål med heder,
Klunka på och tömma ut,
(Polemeja!)
Torka så en fuktig trut —
Pyteheja...

Stå och gapa och se på ljuset och undra,
Sväfva, stupa och dimpa kull som en flundra,

Stiga upp och åter kull —
(Polemeja!)
Är en lefnad glädjefull.
Pyteheja!

Märka durklopp och känna buller i lifvet,
Tömma glaset och sluta dags-tidsfördrifvet,
Sjunga, klunka, somna se'n,
(Polemeja!)
Ljufligt är, min söta vän!
Pyteheja!

Hin bli nykter! Hvem tackar oss väl derföre?
Supa skall jag, ur plåten ta sista öre —
Verlden är en rageldans.
(Polemeja!)
Tagom Bacchi segerkrans!
Pyteheja!

N:o 80.

Fredmans Testamente.

Ändå jag dricka och klunka kan.

Jag lefver bland de glada,
Tar dagen som jag kan,
Jag hoppar på en spada
Och är en skröplig man.
Hå hå, hå hå!
Ändå jag dricka och klunka kan.
Hå hå!

Min skjorta, tusen flikar,
Liksom ett segel blås.
Hvar klack med stora spikar —
Skinnbyxor . . . hej . . . gunås.
Hå hå, hå hå!
Ändå jag dricka och klunka kan.
Hå hå!

Mitt hår långt ner i synen,
Och hakan uppåt soln,
Och dam i ögonbrynen,
Och polska på fioln —
Hå hå, hå hå!
Ändå jag dricka och klunka kan.
Hå hå!

Må göra! Jag är glader
Och fröjdas åt min lott.
Stor tack, min mor och fader,
Att jag har lifvet fått!
Hå hå, hå hå!
Ändå jag dricka och klunka kan.
Hå hå!

N:o 81.

Fredmans Testamente.

Den kärleksgrubblande.

Skicka hit ett glas åt bror,
Som sitter der och grubblar på sin flicka!
Mig angår det inte, men jag tror
För mig så skull' det inte klicka. Fin.
Hvem är den?
»Det får du aldrig veta.»
Namnet se'n?
»Omöjligt att utleta!»
Heter hon ej Greta?
»Hvarför mig förtreta!»
Kanske då Agneta?
»Hvarför så just heta?» D. K.
Söta vän,
Din skål igen!
Men säg mig om din sköna flicka
Är det den,
Den der igen,
Som satt i brinken der och sticka?
Bor hon ej
Der borta? »Nej!»
Hvar bor hon då?
»Hon bor ... hur så?»
Åh, svara nu!
»Drick bara du
»Och töm ditt glas och hicka!»

N:o 82.

Fredmans Testamente.

Trotsa se'n Kupidos heta låga!

Vinets gud vi tillbe —
Detta altare
Är invigdt till hans ära.
Dessa kärl, glas och krus
Bjuda duktigt rus,
När tidens qval besvära. Fin.
Och
Detta fat
Är muskat...
Detta hoglands-vin,
Delikat
Som suckat,
Färgar karafin...
Känn det bästa mjöd man vill begära! D. K.

Fröjas barn, fallen ner,
Hvar och en af er
Förgäten lifvets plåga!
Är du kär, rädd och blyg,
Bägarn till dig smyg
Och svälj den söta råga! Fin.
Gå...
Och du, man,
Som ej kan
Fylla Iris hopp,
Som en ann
Likadan
Stärk din svaga kropp —
Trotsa se'n Kupidos heta låga! D. K.

N:o 83.

Fredmans Testamente.

Lifsbehaget.

Had' jag blott en trogen vän ell' två,
Tre dukater i min pung likså,
Fyra friska rätter,
Punsch, gelé, renetter,
Dukadt bord för fem, sex... sju, må ske...
Åtta slags likörer,
Nio servitörer,
Löpare —
Glada vänner, vi sku' då försöka
Drifva bort all verldens bitterhet,
Låta myntet springa,
Låta glasen ringa,
Dricka om hvar torstig till förtret!
Men nu ska vi sakta
Bacchus blott betrakta,
Stinn och fet.
Ingen lefver att sitt qval föröka,
Nej, man lefver blott för att må väl.
Derför ska vi dricka,
Somna in med hicka,
Drömma med en flicka —
Roligt gräl!
Märk, att lifsbehaget
Är det bästa slaget
För hvar själ.

N:o 84.

Fredmans Testamente

till bror Jockum.

Åh, din stålle, låt bli att fundera —
Drick och parlera!
Klang ... slå i mera ...
Saken är den:
Mindre än intet den sorgen du röner
Hvem som dig kröner.
Klang, Bacchi söner,
Bästa vår vän!
Klang, granne! Drick i botten — besinna,
Ögonen på bror Jockum de rinna ...
Hur skall man göra?
Slå sorgen vid öra
Och dricka ... Drick, drick, drick,
Drick ... »Må göra» ... Drick, drick, drick,
Drick i botten, gubbar, och befall
Bischoff ... »Den är all,
»Punschen utdrucken, bränvinet borta — i visthus och kök
»Fins tomma diskar och sömniga ök.»

N:o 85.

Fredmans Testamente.

Bot för framtidsqvalet.

Du, som för din framtid bäfvar
Och med alla krafter sträfvar
Göra godt och vara redlig
Och beskedlig
Man,
Du skall tänka, likt oss andra,
Som på Bacchi slussar vandra:
Denna stora vinpokalen
Qvalen
Släcka kan. Fin.
Ja, din framtid, broder, platt förgät!
Prisa ödets lagar,
Borga dig ditt fat och ät
Och sjung, om du behagar!
Vandra se'n
Mot aftonen
I Fröjas glada fjät
Der skall du din framtid alltid säll
Och alltid lycklig för dig finna
Med din herdinna
Allt under samma fäll.
Gladt se din morgon och qväll
Stolt som en tysk gesäll,
Som skyr sin värdinna
Och borgar och bjuder farväl! D. K.

N:o 86.

Fredmans Testamente.

Buteljen.

Buteljen är min fästemö,
Min enda vän och maka —
I dina armar vill jag dö,
Och annat allt försaka.

Jag älskar dig i nöd och lust
Och vill vid dig bli bunden.
Af dina kärleksdrufvor must
Jag drar i sista stunden.

I dag, i roberond så skön,
Hvarfrån så dags, min lilla?
Från Fuhrman eller Werner Grön
Kan jag mig lätt inbilla.

Min lilla du, jag ler och lyss
Med hatten på ett öra.
Välkommen hem! Gif mig en kyss,
Min oro att förstöra!

Min svärfar fader Bacchus blir
Och jag hans son med heder.
Min engel, jag ditt sköte dir,
Och värmer mina leder.

Mitt halfva lif, mitt paradis,
Hur skall jag mig förklara!
Min söta mamsell portugis,
Får jag er egen vara?

Upp, fröjdelågor om hvarann
I hjerta, hals och strupa!
Får jag, min sköna, bli din man
Och i din brudsäng stupa?

Så låt då falskhet upp och ner
Sig klänga på vår trappa!
Bort, dygd och fromhet, bort, jag ber,
Blott att jag dig må klappa!

Låt åter lyckans trälar fritt
Vår usla tid upphöja,
Låt afund säga: »Svart är hvitt!»
Blott du mig vill förnöja.

Låt allting vändas på sitt sätt,
Låt åsnan bli magister,
Låt oxen dansa menuett,
Blott ej din kärlek brister!

Skjut dygden pilar i dess bröst,
Stor sak, låt oskuld svida,
Låt tidens strömmar bryta löst,
Blott du går vid min sida!

Låt cedern vackert blifva tall
Och björken blifva ceder —
Min lilla skönhet af krystall,
Jag endast dig tillbeder!

N:o 87.

Fredmans Testamente.

Lustigt lif i Bacchi hus!

Kom, kära syster,
Tag, om dig lyster,
Utur detta glas ditt lilla rus!
Drick och blif röder . . .
Skål, kära bröder —
Lustigt lif i Bacchi hus!
Glas och buteljer, mat och mycket vin . . .
Skål, faster, moster, syster och kusin!
Fall . . . falleralla, :|:
Syster och kusin!

Skål, konkaronger,
Skål, roberonder,
Falbolaner, stubbar, kjol och koft!
Skål, vackra själar,
Skål, du som trälar
För din Iris i ditt stoft!
Glas och buteljer, mat och mycket vin . . .
Skål, faster, moster, syster och kusin!
Fall . . . falleralla, :|:
Syster och kusin!

Bacchi drabanter
Utan kontanter

Pläga alltid lefva stolt, galant.
Ståtliga dagar,
Osnörda magar —
Aldrig hjertat står i pant.
Glas och buteljer, mat och mycket vin . . .
Skål, faster, moster, syster och kusin!
Fall . . . falleralla, :|:
Syster och kusin!

N:o 88.

Fredmans Testamente.

Invokation till Bacchus.

Kom, nöjets gud — vi vänte dig —
Kom, sitt uppå din tron!
Vårt hjerta modigt fröjdar sig
Och gläds vid din person.
Ett tempel är dig nu beredt,
Så städadt, rent och snyggt.
All sorg och qval vi afsked gett
Och lefve sällt och tryggt.

Kom, matta sinnen, med begär
Vid fulla glasens brädd!
Den kära Bacchus hvilar här
Uppå sin blomsterbädd.
Slå glasen i, drick gudens skål

Med hopp och fröjd en hvar!
Ty supa är vårt ändamål —
Blif derför, Bacchus, qvar!

Upp, dam och spel samt glädjeskri!
Schagräng, migrän, farväl!
Adjö, gå bort, melankoli!
Kom, fröjd i lif och själ!
Bort china, pulver, emulsion,
All febrars tyranni!
Hjelp oss — vi ligga vid din tron . . .
Kom, Bacchus, statt oss bi!

N:o 89.

Fredmans Testamente.

Den lyckliga kungaborgen.

Finge jag en tron blott sira,
Hålla i min hand en spira
Och mitt hufvud kunglig krona bar,
Då skull' jag min födsel fira,
Kalla mig en lycklig karl!
Ur kanonen
Skulle blixtra se'n!
Omkring tronen
Mina embetsmän,
Turkar och tartarer
Tätt som små akarer
Skylle krypa kring min borg! :||:

Hvar fins den, som mig förtörnar?
I mitt vapen lejon, örnar
Och uti mitt hjerta eld och mod!
Unga jungfrur, gamla björnar
Skulle elda upp mitt blod.
Rundt kring planen
Manskap i gevär,
På altanen
Sång och flöjtraver,
Pukor och trompeter —
Tusen lustbarheter,
Robe-de-courar i min borg! :||:

Min rikskansler skulle bära
Bacchi stjerna till min ära,
Riksmarskalken ha en stor peruk;
Och min prest, af Ma'omets lära,
Skull' stå klädd i gyllenduk:
Med mustascher
Och en stor turban,
Med plymager
Och med alkoran
Skull' han stå vid tronen,
Och för den personen
Skull' allt tystna i min borg. :||:

Och rikskocken skulle draga
Purpurbälte kring sin maga!
Rikskökskniven med ett perleskaft,
Med guldtofsar och en kraga
Och en flöjel utaf taft!
Men riksskänken
Skulle bli min bror,
Tron och bänken
Blifva lika stor.

Dricka och förtära
Skull' bli rikets ära —
Alltför lycklig kungaborg! :||:

N:o 90.

Fredmans Testamente.

Astronomisk konversation i Bacchi källarhvalf.
Den 28 Mars 1767.

Kom, käre granne, sätt dig ner
Och tag ditt glas och pipa!
Kom, låt oss mästra allt hvad sker,
Fast vi det ej begripa!
Hur kommer det, säg, granne min,
Att jorden, den vi trampa,
Är runder som en karolin
Och solen het som en lampa?

Ett glas... gutår! Min granne, du,
Hur vill du det förklara
Hvarför så udda och just sju
Sjustjernorna sku vara
Och hvarför månen sitter qvar,
Fast hund' på honom skäller?
Gutår, min granne... ge mig svar
På hvad jag dig framställer!

Svar.

Hej, kypare, slå glasen i!
Och granne, inte primma
Om jorden i periferi
Och nattens stjernors dimma!
Vor' jorden blott en karolin,
En sexmarks-plåt — må göra —
Så blef jag Atlas med god min
Och skulle min börda förstöra.

Blott himlens måne önskar jag
Den vor' af guld en massa
Och att det regna natt och dag
Små stycken i min kassa!
Då fanns jag uppå Riga jemt,
På Göta Lejon och Gripen,
Och detta hjerta satt ej klämdt,
Och inte hängde jag lipen.

N:o 91.

Fredmans Testamente.

Rätta dryckesbalken. Den 20 December 1767.

Hör, min vän, din vän nu fråga
Om han än ett glas förmår!
Inte skall man honom plåga —
Sjelf hans fria vilja rår.
Nå, gutår!

Denna must och denna syra
Har naturen gett vår blod,
Ej för det vi skull' bli yra,
Gå i dårars öfvermod...
»Ne-nej men!»

Ne-nej men! Den söta saften
Bör ej styra våra värf:
Bästa hjerna mister kraften,
Bästa hjerta tar förderf...
»Ja-ja men!»

Ja-ja men! En slug blir galen,
Men en galen aldrig slug.
Då begynna kärleksqvalen
Under böner, hot och trug . . .
»Och då så?»

Ja, just så bör dryckesbalken
Rätt förklaras, käre vän!
Akta dig du för den skalken,
Som är gud för druckna män!
»Ja än se'n?»

Käre vän, förutan smärta
Knytom enighetens band,
Och utaf ett enigt hjerta
Önskom godt med glas i hand
Kung och land!

N:o 92.

Fredmans Testamente.

Full musik! Den 20 December 1767.

Pukor, trompeter, flöjter, trianglar, oboe och basun,
Stämmen upp! Hej, kurage!
Bacchi barn och hans bagage
Ha i dag sin rolighet.
Rundt kring hans tunna barnen de taga i ring,
Ring i ring och friskt i dansen
Bacchus sjelf han lyfter kransen,
Vacker, rosenröd och fet.

Trummor, skalmejor, harpor, fioler, valdthorn och klavcymbal
Stämmen upp, musikanter,
Medan Bacchi stånddrabanter
Stå och skyldra med hans tapp!
Flaskorna äro fulla, fiolerna gå . . .
Vi hans prinsar, vi plä kunna
Vältra om vår faders tunna —
Vi ä' nakna som en lapp.

N:o 93.

Fredmans Testamente.

Vid valet och qvalet.

Kom, du som gråter,
Ditt bröst upplåter
Med ängslan, suckar, eld och våld,
Kom, du som klagar
På ödets lagar,
På lyckans många förbehåll,
Kom till de skönas barm,
Kom, strid i Kupidos larm!
Kom, du som gråter,
Kom, gör dig varm!

Tag glaset sakta!
Drick ut, betrakta
Din Fröjas bild och Bacchi tron!
Om hon dig sårar,
Fritt fäll då tårar,
Men glöm dess ögon och person!
Släck hjertat i sin brand
Och tag du ditt glas i hand!
Tag glaset sakta,
Drick lite grand!

Det mig hugsvalar,
När Astrild talar —
Men tala då, du vinets gud!

Jag älskar båda:
Mitt blod i våda...
Hur ljufligt är två gudars ljud!
Talen då, båda två —
Men hvem skall mitt hjerta få?
Det mig hugsvalar
Till Bacchus gå.

N:o 94.

Fredmans Testamente.

Salomos visdom.

Öppna flaskan, låt oss få dricka!
Det blir domen,
Att för gomen
Intet spars.
Skulle Axelson främmande skicka
Hem i huset,
Öppna kruset —
Gubevars!
Kamerater, hej, skråla...
Skeppen plä' klipporna tåla
Tills de sjunka — :||:
Gubevars!

»Vinet fröjdar menniskans hjerta:
»Vi bli glade!»
Fordom sade

Salomon.
Syrachs hushåll gör strupen en smärta —
Kresi håfvor,
Bacchi gåfvor
Göra ron.
Kom och låtom oss supa!
Armod vattnar mång' strupa.
Låt oss härma :||:
Salomon!

N:o 95.

Fredmans Testamente.

Hej, låt oss supa! Den 3 Mars 1770.

Ynglinge, krymplinge, följ din natur,
Sväng dig, blif qvicker och tag dig till bästa,
Skaffa dig pengar och helsa bon jour
Uppå din torstiga nästa! Fin.
»Ah, si bon jour, bon jour, bon jour, monsieur!
»Comment vous portez vous? Ärnar du att dö?»
Ärna för tusan! Karon skall fästa
Båten vid stranden — nej, drick nu, din tjur! D. K.

Werda, nå, werda? Nå, är du bra karl,
Har du meriter i sängar och skålar,
Är du vår broder ell' är du vår far?
Svara vid rykande bålar! Fin.
»Jo, jag är far din, efter gammal van'
»— Ögon och näsa röda som tulpan —

»Rosslig i svalget... hör, hur det skrålar!
»Uti buteljen min himmel jag har.» D. K.

Stampa med fötterna! Far, slå din son,
Pojke, slå far din och fan slå er alla!
Tag i kalufven din granne och slå'n...
Kom, sku vi slåss... falleralla! Fin.
Huller om buller... hurra i kalas
Mellan fioler och värdar med karbas!
Trumf uti bordet! Bålarne knalla...
Skrik du, min gosse, som näcken i ån! D. K.

N:o 96.

Fredmans Testamente.

Faderliga råd i afseende på kalasering.

När som du blir bjuden, så gack i kalas
Och tacka din värd för all ynnest och grace
Och fäja din tallrik och tvätta ditt glas
Och sjung dina visor af Bellman, Tilas!
Stå ej sur
Som en tjur,
Drick ditt glas blott utur,
När ingen dig rubbar,
(Gubbar, drick, gubbar!)
Och är du ej torstig, så följ din natur!

Och har du ej rocken på kroppen, stor sak,
Kom uti västen och håll dig helt rak!

Gäst, som är bjuden, bör bli under tak,
Nyttja sitt nöje, sin frihet och smak.
Fast du tål,
Var ej snål
Vid en rykande bål,
Att ingen dig snubbar,
(Gubbar, drick, gubbar!)
Och nicka åt värden och drick se'n hans skål!

Men om du blir sömnig och tunger och matt
Och solen än dansar och icke är natt,
Så var då försigtig, i tid tag din hatt
Och ge dig på vägen med dunder och skratt
Med ditt rus
Till ditt hus,
Men ränn aldrig burdus
På kyrkbrinkens stubbar!
(Gubbar, friskt, gubbar!)
Men se'n du har lagt dig, så kan du ta ljus.

Ifall du på vägen skull' märka ett rop
Från flygande örnar på målade stop,
Så låts icke höra, ge fan alltihop,
Se stindt ner åt marken och sky för din grop!
Om en glad
Kom och bad,
Så gå icke åstad,
Fast han lockar och tubbar,
(Gubbar, friskt, gubbar!)
Kryp in till en flicka, ett rosendeblad!

N:o 97.

Fredmans Testamente.

Läckert bord.

Si'ken kapun, tillräcklig för alla —
Falle-ralle-ralla! :||:
Den som vill ha, han täckes befalla
Och nu träda fram!

Här är ett fat med aborrar kalla —
Falle-ralle-ralla! :||:
Den som vill ha, han täckes befalla
Dillkött eller lam!

Si'ken kalkon! Den sku vi nu fnalla —
Falle-ralle-ralla! :||:
Den som vill ha, han täckes befalla
Utan drön och söl!

Skinkan bärs in, kanonerna knalla —
Falle-ralle-ralla! :||:
Den som vill ha, han täckes befalla
Inlagd gås i öl!

Tårtan står skön och krämerna svalla —
Falle-ralle-ralla! :||:
Den som vill ha, han täckes befalla
De der ostrona!

Fluidum syns, trompeterna skalla --
Falle-ralle-ralla! :|:
Den som vill ha, han täckes befalla...
Skål! Hurra! Hurra!

N:o 98.

Fredmans Testamente.

Fader Masen.

Dundrar du, ryter och svär,
Bugar du, gråtögd och kär?
Gå då för tunnor tusen!
Fatta i kärliga krusen,
Drick och tukta busen
Lucifer!
Vill han ta i glasen,
Sparka'n i änd'!
Spela du basen
Som en vän!
Drick, var nöjd och glader!
Bacchus, barnens fader,
Slår för barnen i —
Hej, fylleri!

Granne, sätt dig ner!
Bacchus gerna ger
Åt en torstig nästa,
Som är van att gästa,
Af sitt allra bästa
Som man ser.
Gubbar, ta glasen,
Drickom, gutår...
Nå, fader Masen,
Hurra... det går.
Drick med lust och löje!
Bacchus, verldens nöje,
Slår för barnen i —
Hej, fylleri!

N:o 99.

Fredmans Testamente.

Till Mulpus.

Mulpus satt på krogen
Midnattstid och svor.
Än så tog'en,
Än så slog'en
Både fästmö och krögarmor.
Ta mej tunnor tusen,
Gif mig mera vått
Och slå uti krusen,
Klunka, klunka smått!

Sura ögon svida,
Torra strupen slår.
Mulpus, bida,
Sitt på sida,
Drick din flaska och, hej, gutår!
Ta mej skock millioner,
Drick, hvarenda själ!
Bacchus slår pultroner,
Hjeltar lefva väl.

N:o 100.

Fredmans Testamente.

Glaset.

Förr skall kung Kristiern stiga
Upp ur sin mörka grift
Och Sturens tjenstepiga
Med Norrby blifva gift,
Förrän jag nånsin slits och dras :||:
Från detta glas.

Förr skall kung Sigismundus
Poniatowsky se
Och salig biskop Lundius
Bli Solna klockare,
Förrän jag nånsin går med grace :||:
Från fulla glas.

Förr skall jag äran dela
Helt lika med Dalin,
Och förr skall Ferling spela
En Essers violin,
Förrän jag nånsin lemnar place :||:
För tomma glas.

Förr skall min rädda hjessa
En Tallbergs krona få,
Förr skall ock en prinsessa
Sjuhundra kungar slå,
Förrän med våld jag nånsin tas :||:
Från detta glas.

N:o 101.

Fredmans Testamente.

Flickan.

Danske kungen till mig sade:
»Si, här har du Köpenhamn,
»Blott att jag din fästmö hade
»Och fick sofva i dess famn!» :||:
Nej, sa' jag till danske kungen,
Jag tar inte Köpenhamn,
Hvarken kronan eller pungen —
Jag tar hellre Cloris famn. :||:

Ingen dödlig här på jorden
Uppå vatten eller land,
Ingen själ i hela norden,
Hamburg eller Hernösand, :||:
Ingen själ uti Marseille,
Madagaskar, Hottentot,
Tunis, Algier eller Telje
Skall oss nånsin skilja åt! :||:

N:o 102.

Fredmans Testamente.

Den fattige vid Bacchi altare. Den 10 Mars 1788.

I, Bacchi glada åldermän,
Er hedersstol blir donna... den!
I kläden Bacchi purpur re'n
Och er för Bacchus bugen!
Om I ej dricken ut hvar tår,
Som för er nu islagen står,
Så kom ihåg — er ed är svår —
I åldermän, I ljugen!
Om I ej räcken bägaren
Åt närmsta granne som er vän,
Så ljugen I en gång igen...
Men, men...

När du vid vinets altar ber
Och någon törstig på dig ser
Och ensam du tar ditt qvarter,
Ditt högmod hos dig lådar.
Den fattige vill ock ha vin,
Fastän han ser med trumpen min
Hur spindeln i hans penningskrin
Han spinner sina trådar.
Derför — så skrifver Bacchi lag —
En fattig uti handen tag,
Till Bacchi altar honom drag!
Han törstigare är i dag
Än jag.

N:o 103.

Fredmans Testamente.

Brandvakten.

"Klockan är nio slagen!»
Du gamla skrammeltroll
Med all din lögn och sagen,
För tunnor tusan, håll!

»Klockan är tio slagen!»
Jag ger dig tusan fan —
Bli nykter hela dagen,
Det blir mig en chikan.

»Klockan är elfva slagen!»
Så torstig som en elg —
En sup gör godt i kragen.
Hvar är du, min butelj?

»Klockan är tolf slagen!»
Ja, ropa, stålle, du —
Min strupa skall bli tvagen
Till morgon klockan sju.

»Klockan är ett slagen!»
Ja, råma nu, din tjur,
Drick, oxe, uti hagen —
Jag klunkar stopet ur.

»Klockan är tu slagen!»
Hvad är det mer, ditt as?
Det är den gamla lagen:
Jag tömmer mina glas.

»Klockan är tre slagen!»
Aj aj . . . si si . . . jag dör . . .
Jag får så ondt i magen —
Fy tusan, hvad jag gör!

N:o 104.

Fredmans Testamente.

Stora deputationen.

I den stora deputationen,
Der vår Bacchus är president
Och dernäst den främsta personen
Fader Fuhrman strup-intendent,
Just der :||:
Drickes rätt exellent.

Den ditkommer arg och försvuren,
Slår i bord öfver prejudis,
Öfver fullmakt, datum och turen,
Får ett spetsglas godt portugis.
Gutår! :||:
Här är ingen justis.

Den, som mist sin syssla och lyckan,
Går och suckar brödlös och mer,
Har blott äran, säcken och kryckan,
Vin och vatten får ett qvarter —
(Gutår!) :||:
Och det sköljer han ner.

Den, som grubblar på att betala
Bankolån, intressen med mer,
Sitter tyst, flyger lågt som en svala,
Får af bittert spanskt ett qvarter.
Gutår! :||:
Allt är billigt, som sker.

Den, som egt några tusen daler
Och för kronan gått i förskott,
Sitter tomer, bleker och smaler,
Ett glas gammalt får, som är godt.
  Gutår! :||:
  Men det går dock så smått.

Den, som kommer, sig alarmerar
Öfver kammar-ekonomi,
Korsar, dündrar och pesterar,
Står här fritt allt slags fylleri.
  Gutår! :||:
  Glasen fyllas uti.

Den, som ängslig sätter sig neder,
Pustar för en riksdags-sermon,
Klår sitt öra, darrar i leder,
Får hochheimer-vin med citron.
  Gutår! :||:
  Vacker deputation!

N:o 105.

Fredmans Testamente.

Krogen.

Ge rum... Hvad är på färde,
Hvad är för sorl och skrik?
Vid krogdörrn full musik
Och mycket folk af värde
Med jackor, skärp och band!
Hör ni med blåa duken,
Ni, far med piskperuken,
Står stugan uti brand?

Bevar' oss, ingen klämtar!
»Är elden lös, hva ba?»
Är krögarn död? »Åh ja,
»Der våndas han och flämtar.»
Hvar ligger han, monsieur?
»Der ligger han vid disken,
»Den tjocka basilisken,
»Inkognito och dör!»

Hvad han är blå om nosen
Med blommor som af krut —
Kära madam... »Vet hut!
»Hugg till den der matrosen...
»Vet hut och ränn och ryk,
»Håll käften, trafvarlapper!
»Om du vor' än så tapper,
»Så skall du lukta stryk.

»Du, kyckling, vill mig basa!
»Du slipper inte in...
»Nå, så skall ock ditt skinn
»Jag klappa till en trasa!»
Men si, der vid sitt sprund,
Der ligger han, kamrater,
Så tomhändt och så flater
Med skorpan half i mun.

Så — si den stora kaxen!
Nå, söta, släpp mig fram...
Ja, det är han, madam,
Mor Majas man på Laxen.
»Åh nej!» Jo, är det så:
Han käns igen med möda —
Se, ögonen blodröda
Och näsan himmelsblå!

Åh, inte dör han, gossar —
Spel upp en dans... sitt ner!
»Hvad sa' du?» Se, han ler...
En sup snart slemmen lossar.
Uff... re'n han andas godt...
Sätt stopet tätt till truten,
Spill inte på syrtuten,
Låt honom klunka smått!

Hå, nu är karl'n galanter,
Så blank som engelskt tenn!
Ännu en sup... noch en...
Da kapo, musikanter!
Ur vägen, slödder, hut,
Ut, byke och bagage!
Slå upp ett nytt fastage
Och piska fönstren ut!

N:o 106.

Fredmans Testamente.

Det står illa till nere i landsorterna.

Lagfarne go' herrar, välaktade män
I Grenna stad!
Markolfus är pank och har intet igen —
Läs detta blad!
För kreditorernas frågor och svar
Den ringaste frihet jag aldrig mer har.
Aj, aj, aj, Delén — man nu ser alla dar
Peruken i Grenna, när luften är klar.
Lagfarne go' herrar, välaktade män,
Jag är fallid!

I tunnan är intet, och flaskan är all
Och krogen ren.
Hvar rådman i Grenna är lång som en tall,
Med smala ben.
Den rödaste byggning går bort för en plåt,
Och taket på kyrkan det smälter af gråt —
Den fetaste fänta i ögat är våt.
I dag åtta dagar, se'n preses han åt...
I tunnan är intet, och flaskan är all.
Jag är fallid!

Lagfarne go' herrar, jag står nu mitt kast,
Min konjunktur:
Tag allt hvad jag eger i löst och fast
Af hvad natur!

Tag tappen ur tunnan och spik utur vägg,
Pannkakan i skåpet och hönan på ägg —
Min randiga tröja i solskenet lägg!
Markolfus är gammal med hängande skägg.
Lagfarne go' herrar, jag står nu mitt kast:
Jag är fallid!

N:o 107.

Fredmans Testamente.

Strunt i vårt debet! Den 12 April 1788.

När som en törstig man går fram
Till skänken, der han ser madam
Hur hon ur dosan snusar,
Han bugar sig och krusar,
Helst om han hela veckan ut
Bryggt fluidum på sin syrtut
Och stryk kring örat susar
Af krögarns raska busar.
Åt bröderna så säger han:
Vi alla skyldiga hvarann,
Madam är skyldig far, och far
Är skyldig en och hvar.

Ja, tockna tider ha vi nu ...
Drick, granne, drick! Jag gör som du:
Jag sqvalpar vinets råga,
Försockrar lifvets plåga.

Kanske i morgon jag — gutår —
För fönstret hvita lakan får,
Och snickarn kanske våga
Till kistan trädet såga,
Fast kanske samme snickare
I grafven jag långt förr får se ...
Lik mycket hur vårt debet står,
Om vinet blott förslår!

Emellertid en pomerans
I bålen ger förträfflig glans.
Ryck undan den citronen
För graföls-processionen!
Vi sjelfve kunna krama den,
Ge skalet åt likbjudaren.
Stor sak i klagotonen,
Strunt i parentationen!
Åt helvete de svarta led,
Som snyfta efter tidens sed
Med hvita handskar, krås och flor —
Din skål, min kära bror!

Stäm upp en skål med full musik!
Låt, medan verlden är sig lik,
Låt oss dess nöjen njuta
Tills grafdörrn vi tillsluta,
Bland vänner, muntra, ärliga,
Vårt fluidum beskedliga
I våra halsar gjuta,
Tills Karon vändt sin skuta!
Han redan lömskt på färjan ror.
Drick, skynda dig, drick ur, min bror,
Drick du, så länge vinet fins —
Men dina vänner mins!

N:o 108.

Fredmans Testamente.

Kaptenens skål.

Lägg ut, lägg ut — se, vinden är god —
Mellan klipporna klunka och pejla med lod!
Slå upp fastaget, klunka och läs...
Vet, allt timligt försvinner som agnar och gräs.
Klang... der en udde, der en fyrbåk och der ett näs!
Läs, gossar, läs nu edra lexor, jag ber...
Hör, åskan ramlar och i sprundet slår ner,
Och hafvet slukar allt... men jag, jag slukar än mer.
Lägg ut, lägg ut — se, vinden är god —
Mellan klipporna klunka och pejla med lod!

Kapten, kapten, slå ankaren opp
Så att fluidum sqvalpar och spritter i topp!
Håll ut, håll ut, båd' slagsmål och larm —
Denna bålen skall stilla all gudarnes harm.
Kors, hvad den punschen den var däjlig, syrlig och varm!
Alarm — regnbågen strör sitt rosiga sken...
Mer punsch ur baljan båd' för hög och gemen!
Klang, vivat för vår redlige vän, vår kapten...
Kapten, kapten, slå ankaren opp
Så att fluidum sqvalpar och spritter i topp!

N:o 109.

Fredmans Testamente.

En våt inlaga.

Bacchi män, skull' er behaga
Mig från sprundet få andraga
En så kallad våt inlaga,
Ett memorial?
Så I skinande som andra,
Som med Bacchi kittlar vandra
Och hans krönta tunna klandra,
Till kanntal
Dränken edra torra qval
I denna saft, vi nu omröra
Och kringföra,
Varm och sval!
Tänk, en Bacchi son, så skral,
Har råkt i strömmen ned att köra —
Vägen var för smal.

Hjelpen mig min sång upplifva
Vid en bål på bordets skifva
Och min hjeltes färd beskrifva
— Jag till glaset tar —
Hur han stolt ser döden härja
I den svarta Karons färja,
Ändå gyllne bägarn berga
På sin char.
Hästarne från Bacchi kar
De plumpa, plumpa ned så yra —
Dem att styra

Fåfängt var.
Månen sjelf var hvit och klar,
Såg ut för honom liksom fyra
Solar par om par.

Der sig Mälarns bölja bryter —
Klang, gutår — en holme flyter,
Der vår hjelte yr och nyter
Stolt på vagnen klef.
Straxt han tömmen tog i handen,
Blixtra hela himlaranden,
Ufven tjöt och grät vid stranden,
Molnet dref.
Klotho hvirfla tungt sin vef,
Och Thetis sof och regnet sqvala,
I sin dvala
Neptun blef.
Döden sitt benrangel ref —
Men Bacchus i sin källarsvala
Lundbergs namn han skref.

Klingom till vår frändes ära,
Som, vid dödens pass så nära,
Hörs med bägarns klang begära
Portarna slå opp!
Aldrig uti Bacchi rike
Hvarken uti kärr ell' dike
Nånsin så en slik gelike
Krönt sitt lopp.
Tömmom än en balja . . . topp!
Märk, uti vattnets stela bölja
Vill han skölja
Ner sin kropp,
Men vår Bacchus ropar stopp,
Att Lundberg sjelf ur strömmen följa
Till sin hjeltetropp.

N:o 110.

Fredmans Testamente.

Ur operan »Poeterna».

Puffendorf dricker, och Mulpus sjunger:

Stor sak i allting på denna här jord,
Öde, lycka och hat.
Blott att jag hade mig dukade bord
Och vin och mat!
Jag Mulpus nu heter...
Då skull' jag bli feter,
Och alla poeter
I vagnar, karreter
Skull' åka med präktiga spann
Hvar om ann,
Ja, om hvar ann.

Jag skull' på hufvudet runka så sur,
Bli all verldens Westin,
Skapa, liksom en Borell, konjunktur
Vid glas och vin,
Ha rubler och pengar,
Punschbålar och drängar,
Uppbäddade sängar
Och blomstrande ängar.
Hej, Puffendorf, drick då, gutår!
Lucidor —
Skål, Lucidor!

N:o 111.

Fredmans Testamente.

Tobaken.

Högtid beredes,
Och Ganymedes,
Gudarnes skänksven, vid spiseln han står.
Gudarne suto,
Mars och bror Pluto,
Uti en soffa — de klunka gutår.
Våta mungipor,
Tobak och pipor
Ånga ibland de försilfrade hår.

Lustiga gudar
Dansa med brudar,
Triewaldens Klio och Lucidors mö,
Runii flicka.
Pipor och dricka
Gafs åt poeter på denna vår ö.
Då var der roligt,
Kärt och förtroligt —
Tobaken satts af gudinnor i frö.

På denna marken
Kärleksmonarken
Gick att spatsera, men pipa ej bar,

Fick inte röka:
Han skull' besöka
Sköna små hjertan som snöping och karl.
Låt honom spöka!
Gubbar, vi röka,
Stoppa vårt knaster — och fyrverket tar.

N:o 112.

Fredmans Testamente.

Fäktardansen. Den 20 Februari 1768.

Pip, pip, :||: min Ingeborg lilla!
Aj, lull, lull...
»Fy, fy, :||: Markolfus, bli stilla —
»Du är full!»
Är jag full, så blir jag alltid nykter:
Nog min flaska blir tillyckter,
Och jag lefva vill förryckter,
Hatten på kaporr.
Ej strupen torr,
Min Ingeborg!
Du skall inte sitta sipp —
Pip, pip, pip, pip...
Tag flaskan i handen, Ingeborg!

Pip, pip! :||: Din randiga kofta
Är så söt.
»Fy, fy, :||: du super så ofta,
»Lilla nöt!»

Låt mig supa, låt mig inte supa,
Rår jag för att jag har strupa?
Om jag skull' i rännsten stupa,
Ingeborg än se'n —
Min lilla vän,
Jag lefver än.
Du skall inte sitta sipp —
Pip, pip, pip, pip . . .
Tag flaskan i handen, Ingeborg!

»Nå, nå, :||: Markolfus, var trogen,
»Luta på!»
Rätt så! :||: Ur sängen på krogen
Sku vi gå
Upp ur sängen låt oss vandra båda . . .
Vinet limmar som en kåda
(Mannen skall om hustrun råda)
Sorgsna hjertan hop.
Fram glas och stop,
Hej, sorl och rop!
Du skall sitta sipp —
Pip, pip, pip, pip . . .
Tag flaskan i handen, Ingeborg!

N:o 113.

Fredmans Testamente.

Trösten under huskorset.

Låt min Malin vara stygg,
Dundra i sin stuga,
Klappa upp min gamla rygg,
Modet ur mig suga,
Jag bryr mig ej stort derom —
Kom, min flaska, kom, kom, kom,
Kom, kom, kom, :||:
Kom, kom, kom, :||:
Kom och styrk mitt sinne,
Hjerta, blod och minne!

Låt min Malin länge nog
Knuffa mig på sida,
När jag kommer från min krog,
Sakta steg vill skrida —
Malins skål, hej, tusenfalt!
Allt, min flaska, allt, allt, allt,
Allt, allt, allt, :||:
Allt, allt, allt, :||:
Kom nu till min lisa...
Hurra med en visa!

N:o 114.

Fredmans Testamente.

Till dromedarien vid päronglaset.

Sitter du i vrån så feter
Med ditt päronglas —
Säg, hvad denna saften heter?
»Ananas.» Fin.
Lögn, din långa dromedarius!
Det är en butelj
Från en Bacchi kommissarius
I Marseille.
Så, så,
Drick på
Och värm din kulna bälg
Och drick, kamrat, din flaskas skål . . .
Men, ack, du ler och stapplar på ditt mål —
Se här en slef ur denna bål! D. K.

N:o 115.

Fredmans Testamente.

Gubben bland flickorna.

En gubbe dansar bland flickorna små
Och juckar och guppar och hoppar på tå,
Är så beskedlig,
Kärlig och fredlig,
Vill då så gerna så,
Plirar och lockar,
Krusar och bockar —
Käftarne darra ändå...
Gubbe, gå bort ifrån de sköna!
Kärleken mäktar ditt bröst ej löna.
Hut, ut ur huset,
Vill du till kruset,
Helsa på Bacchus också?
Må göra! Han kan dig kröna
Med rosor på hornena små.

N:o 116.

Fredmans Testamente.

Den förnöjde.

Folket klagar alltid på tiden,
Än på sol och på moln:
Intet till lags, krig eller friden —
Hjernan trängs i hufvudskåln.
Tacka vill jag förnöjda sinnen,
Hjertan utan sår och qval!
Kärlekens tempel, skönhetens minnen
Dränker jag i min pokal.

N:o 117.

Fredmans Testamente.

Hellre på jorden i muntert kalas!

Bygg uti luften din grundval, ditt hus,
Gör utaf vax dina vingar,
Flyg såsom örnen mot solenes ljus,
Lyssna åt jorden — der klingar
Pengar och flaskor, buteljer och glas . . .
Blif hellre då på jorden i muntert kalas!

Fastän här nere är mörkt och besatt,
Ängsliga själar och trälar,
Har dock försynen skapt tunna och tratt,
Hjerna, som tänker och grälar.
Längta då lagom till englarnes här...
Men dansa nu vår rageldans, drick och förtär!

N:o 118.

Fredmans Testamente.

Till den nyfödde.

Pojke, upp ur vaggan, unge!
Du skall supa med din far.
Mor och gamla tanter sjunge:
Här skall Bacchus få en karl!
Pojke, blomstre dina kinder,
Och ditt fruktträd spire opp!
Gå till Cloris med små hinder,
Men burdus till Bacchi tropp!

N:o 119.

Fredmans Testamente.

Emellan Iris och Bacchus.

Glöm din Iris, som ditt hjerta sårar,
Kom till Bacchus, till hans ljufva tårar!
Låt oss glada vara,
Glas och hjerta para,
Glömma verldens många dårar!

Glöm din Bacchus, som din strupa sårar,
Kom till Iris, kom med milda tårar!
Låt oss glada vara
— Hon kan hjertan para —
Glömma verldens många dårar!

N:o 120.

Fredmans Testamente.

Gull är ej annat än mull.

Åh, gråt för tusan — hjerta, lef
Och visa att du andas!
Fram glas och bål och punschens slef...
Låt vin och tårar blandas!
Ty gull ej annat är än mull,
Dukaten är af aska.
Jag tar ett rus, jag vill bli full —
Vi äro alla raska.

N:o 121.

Fredmans Testamente.

De två bagaregesällerna.

Nyss vid en bakugn såg jag stå
Tvänne Kupidos bagargesäller.
Med hvar sin spade till ugnen de gå.
Sina vackra bullar framställer . . .
Sådana bullar af hvitaste mjöl
Aldrig man fann hos Kammecker och Röhl.
Knick, knackeli, pickeli, pickeli, gick!
Bagarn Kupido mer gäller.

Mästare lille, unna mig då
Uti din verkstad troget vaka,
Låt mig hos en af gesällerna små,
Både natt och dag lära baka.
Hvad du behagar består du i lön —
Jag är förnöjd med två mandelbrön,
(Knick, knackeli, pickeli, pickeli, pick!)
Blott jag dem ensam får smaka.

N:o 122.

Fredmans Testamente.

Till flickan utanför krogen.

Flicka, kom och nappa kruset,
Stå ej sipp och korsa dig!
Bjud din fästman in i huset,
Drick'en till så hjertelig!
Han och du skall tömma botten,
Och igenom locket se'n
Kör Kupido, den hundsvotten,
Och låt Bacchus bli din vän!

N:o 123.

Fredmans Testamente.

Dagen och natten.

Jag har så der till bästa
Tre, fyra tunnor guld —
Dem vill jag troget gästa,
Bli fyra gånger full,
Om dagen fyra gånger, :|:
Om natten tumla kan.

Tar Bacchus kapitalet,
Intresset Cloris får.
I supa gör jag valet:
Allt kommer som det går.
Om dagen skall jag supa — :|:
Om natten Cloris rår.

N:o 124.

Fredmans Testamente.

Kupidos manskap och Bacchi barn.

Kupidos manskap har
En pil och två pistoler,
Men Bacchi barn fioler
Och krus och fyllda kar.
Stor sak i kärleksklapp,
Blott Bacchus mig vill unna
Stå brudgum vid sin tunna,
Ha barsöl vid sin tapp!

N:o 125.

Fredmans Testamente.

I sommarhettan.

En kruka mjöd
Låt svalka få min tunga,
Och låt mig sjunga :||:
För mitt bröd!
Låt fly hvar dag
Med sina heta timmar!
När solen glimmar, :||:
Törstar jag
Vi ä' varma —
Låt oss arma
Läska gomen med behag!

N:o 126.

Fredmans Testamente.

Vid uppbrottet.

Nu är jag full,
Se'n med så ljuflig vätska
Jag fått mig läska . . . :||:
Lull, lull, lull!
Jag ej förstår
Om råttor ges i Polen,
Blott jag i bålen :||:
Ensam rår . . .
Den uteslutes
Och ej förskjutes,
Som ifrån oss nykter går.

N:o 127.

Fredmans Testamente.

Alltings ändamål, Bacchi enkannerligen.

Flaskan är gjorder till att tömma,
Kistan är beslagen för att gömma,
Flickan är gjord att klappa,
Hjertat skapt att tappa',
Hittas af en ann.
Bacchus är född att verlden lätta,
Gamla gubben i ett ledband sätta,
Unga bussen lyfta,
Om han börjar snyfta,
Darra för sin man.
Bacchus har långt fler meriter
Än Kupido, rask och hviter...
Tunnan, som Bacchus rider på,
Om den vill jag rå!

N:o 128.

Fredmans Testamente.

Min cirkel.

Låt Meldercreutz gräla med cirkel och stift,
Se ut liksom ugglan på stallet,
Ja, låt honom skrifva sin krångliga skrift,
Från Pindus dimpa i fallet —
Jag tager min flaska... *min* »cirkel» jag vet . . .
Rhomboider, qvadrater gör Bacchus förtret:
Jag går i det fuktiga kallet.

N:o 129.

Fredmans Testamente.

Till en vexelmatador.

Du prunkar med din ätt,
Med hjeltars tänkesätt,
Med gods och arfverätt —
  Min vän,
  Hvad vill du se'n?
Du tycker du är stor,
En vexelmatador:

Du ibland nöjen bor . . .
Min vän,
Hvad vill du se'n?
Jo, jag säger:
Om du eger
Mera än som jag,
Öppna pungen, drick med mig till ljusan dag!

N:o 130.

Fredmans Testamente.

Vin och vänskap.

Vill du säll din lefnad njuta,
Med ett godt och ärligt namn,
Bör du fromt i vänners famn
Med din dygd dig innesluta:
Gömd och glömd, det skadar ej —
Men den vän, ditt hjerta väljer,
Fråga om han har buteljer . . .
Smörj'en, om han svarar nej!

N:o 131.

Fredmans Testamente.

Ingen träl!

Ett dukadt bord, :||:
Om bara det ej är à la grec,
Och glada ord :||:
Gör rolig sällskapslek.
Och fast man icke har
Karptungor, kaviar,
Pund sterling, rublar till,
Så gör man hvad man vill
Och krusar aldrig, aldrig,
Aldrig, aldrig :||:
För någon enda själ.

Kor.

Du, som jag, ingen träl!

N:o 132.

Fredmans Testamente.

Förnöjsamheten. Den 28 December 1767.

Skål för den, som lefver med litet förnöjd,
Som ej rädd och slagen
Fruktar morgondagen
Under Bacchi fröjd,
Ingen björn
I hvart hörn,
Ingen falsk bland vänner!
Kom, min granne, tag ditt glas och klinga nu —
Och lefve jag och du!

N:o 133.

Fredmans Testamente.

Alla lika.

Lycklig den ur bittra verlden
Går till Bacchi rolighet
Och vid glaset glömmer flärden
Och den bittra verlden!

Sans soucis nu, kamerater,
Bacchi öden nog man vet:
Bli vi svin ell' potentater,
Dö vi, kamerater!
Ingen skall den andre svika:
Vinet gör oss lika.

N:o 134.

Fredmans Testamente.

Om nykterheten.

Bort med vett och sunda tankar —
Nykter själ, adjö, farväl!
Jag med Bacchi bussar stankar,
Tills jag super mig ihjäl.
Ja, jag är så matt och svager...
Mina vänner, si, jag dör:
När i morgon det blir dager,
Ligger jag härutanför.

N:o 135.

Fredmans Testamente.

Klart till uppbrott.

Förrän döden slår oss neder
Och vi den sista pusten ge,
Låt oss värma våra leder,
Kyssa vår Bacchus, gråta och le!
Farväl, min krycka —
Jag måst' bortrycka:
Verld och öde mig ej rör.
Min kork ur skida!
Jag kan ej bida:
Hit med supen, förr'n jag dör!

Gubbar, vi sku glada vara,
Förrän vi skiljas från hvarann.
Lefve säll de skönas skara,
Lefve i verlden hvar redlig man!
Ett gör mig smärta:
Ack, ack, mitt hjerta
Drar en suck för Iris djup.
Min kork ur skida!
Jag kan ej bida:
Pro sekundo än en sup!

Efter, gubbar, vi bli glada,
Drickom en skål, som sorg förstör!
Ifrån kronan till en spada
Lefve den ärligt tänker och gör!

Låt glasen klinga
Och för mig ringa —
Nöjd jag går till fädrens ben.
Min kork i skida!
Jag kan ej bida...
Jag är klar, buteljen ren.

N:o 136.

Fredmans Testamente.

Segelfarten.

Ro, ro, ro,
Låt skeppet flyta sakta!
Tro, tro, tro,
Neptunus sviker lätt.
Jo, jo, jo,
Hans välde vi betrakta.
Tro, tro, tro,
Vi hamna ändå rätt.
Tvänne gudar ä' på vår älf:
Bacchus och Neptunus sjelf.

Kor.

Bacchus och Neptunus!

Jemt, jemt, jemt
Låt skeppet sakta flyta!
Skämt, skämt, skämt

Neptunus icke tål.
Stämt, stämt, stämt
Mot böljor, som inbryta,
Bacchus satt
Sin tunna och en bål.
Tvänne gudar ä' på vår sjö —
Bacchus, för mig till din ö!

KOR.

Bacchus och Neptunus!

N:o 137.

Fredmans Testamente.

Landtmannen.

Vid ett torp i en skog
Med en häst för en plog
En fattig bonde körde och log.
Bäst han körde en stund,
Stack han pipan i mun,
Förnöjd af hjertans grund.
Nöjd på sin tufva, klen och knapp,
Han vände sin lilla åkerlapp,
Var så ren i sin själ,
Tänkte ärligt och väl
Förutan larm och gräl.

Solen glimma i skyn,
Alla snarka i byn,
Men morgonrodnan gladde hans syn.
Alltid först gick han ut,
Alltid sist hem till slut,
Och svettig i hvar klut.
Bordet för honom dukas snart
Vid källan, der vattnet rinner klart —
Middag snart redes till:
Med en kaka, en sill
Hans vällust nöjas vill.

Då han brutit sitt bröd,
Se'n han lagt det på glöd,
Sin tunga läskat, torstig och röd.
Såg man åter hans lopp,
Hur han luta sin kropp,
Vred plogen ned och opp.
Ceres sitt altar hade ställt
I lunden tätt bredvid hans fält.
När som stjernan upprann,
Sjöng och offrade han...
Och så hans dag försvann.

N:o 138.

Fredmans Testamente.

Jagtvisa.

Diana, jagten väntar dig —
Kom, spänn din båga snart!
Se hjorten, hur han bröstar sig
Och trotsar pilens fart!
Den rädda haren litar blott
På föttrens snabba lopp;
Men när han hör ett enda skott,
Så dör han i sitt lopp.

Kom, skogens djur, och gifven er
På nåd och onåd nu!
Här ges ej något fångqvarter,
Men alla dödas sku.
Diana sjelf på fältet är,
Och hunden färdig står.
Här laddas våra mordgevär —
Få se hvem skottet får.

Bäst fågeln i sin lätta flygt
På luftens rymder far
Och tror sig lefva sällt och tryggt,
Han döden hos sig har.
Här vinglar örnen i sin prakt
Med tjädern sakta kull....
Se, så är vår Dianas makt:
Hon tar båd' hår och hull.

N:o 139.

Fredmans Testamente.

De skönas lefnadslopp.

Skåda sin morgon, sitt öga gnugga glad,
Vakna vid sitt kaffe, vid sitt té och chokolad,
Gäspa, läspa, sjunga, sucka, slumra ibland
I en liten chanonäs med rosenröda band,

Spritta i sömnen och se sin sista dom,
Drömma om Sankt Brita, Astrild, turken, hin och Rom,
Ändtlig i sin lilla morgon-alteration
Ta mixtura simplex, piller, pulver, emulsion,

Vända och vrida den alltför matta kropp,
Åter gäspa, läspa, ändtlig stiga varsamt opp,
Göra något annat smått, se'n kjortelen på,
Önska blott att denna dagen kund' till ända gå,

Mot klockan elfva då trippa om så lätt,
I en liten puderskjorta dansa menuett,
Ta en knyppeldyna och en smörgås till slut,
Göra så sin morgonbön och ge en örfil ut,

Sitta se'n söt och så täck uti en vrå,
Slå sig uppå kjorteln, se på uret då och då,
Ändtlig ledsna vid allt nöje, suck och besvär,
Sjunga med en sorgsen röst: *Aimable mon berger!*

Nu tyska klockorna ringa. Gudskelof,
Tiden lider — skönhet lilla, in i din alkov!
Snör på roberonden, hör, stekvändarn går —
Lilla vän, i middagsklockan ringer man och slår.

Öppna ditt fönster och ställ dig der, jag ber:
Ifrån torget går nu hem så mången kavaljer —
Nig och le, min söta, nu för Damon, din vän,
Chapeau-bas och hvita ben ... si, Damon lefver än.

Maten är färdig och klockan slår nu tu —
Klimpar uti soppan, stek, färsk fisk och skön ragu,
Vin och vatten, flott och dricka ... ack, håll och sting ...
Ack, den sköna dör... Ack, hjelper här då ingenting?

Eau-de-lavende-flaskor och snörbandet opp!
En Guds engel bär ett fat, en annan bär en kopp.
Ändtlig svimmar en, så dånar här ock en ann ...
Bäst det är, den bleka svärmen åter dansa kan.

Kaffe med grädda ... solfjädrarne de gå ...
Fliss och prat ... och diademer uppå ända stå.
Sockerbröd och sqvaller ... pomeransskal, förtal ...
Ack, mitt öra och mitt hjerta lida båda qval!

Nu tändas ljusen och korten blandas om —
Sluta dansen, skönhet lilla, och till spelet kom!
Lyckan på två sjuka händer ej just så trifs:
Hela speleverket se'n åt hin och döden gifs.

Sängen är bäddad, och lampan tändes opp ...
Nu mitt öga sett de skönas hela lefnadslopp.
Klockan slår i staden just tre qvart uppå ett —
Himlen vare lof, som mig ej någon maka gett!

N:o 140.

Fredmans Testamente.

Frun.

Ingrid! »Hvad befaller frun?»
Hör ni inte hur jag ropar!
»Kära fru, jag står och sopar
»Och drog täcket på paulun:
»Soffan är så full med dun,
»Och i sängen stora gropar.»
Ingrid! »Hvad befaller frun?»
Der står staken, der står ljuset,
Tallrikarna se'n i går —
Vete djefveln, hvad ni står!
Ni skall ju till slagtarhuset
Och har ingen sko på tån!
Städa undan der i vrån —
Glöm ej skyffeln och eldtången...
Och så går ni derifrån
Och till skräddarn, om ni hinner,
Och så frågar ni den fan
Om han kanske nödig finner
Än en aln till falbolan...
Men ni glömmer icke steken
Och morötterna och mer...
Se'n så går ni bara ner
Och då tar ni prof hos Eken,

Om den stufven ej är såld:
Ni kan hela stycket låna.
Apropos — om madam Båld...
Men nu slog hon elfva, kona,
Ryk och ränn för fan i våld!

N:o 141.

Fredmans Testamente.

Pigan.

»Jag må bedyra,
»Ett hushåll styra :||:
»Är förtret.
»Liksom en qviga
»En dålig piga :||:
»Går i bet.
»Lif och tankar ligga döda —
»Pip och sorl och larm och möda,
»Larm och möda :||:
»Och förtret!

»Ska hönsen ropas,
»Skall golfvet sopas, :||:
»Blir alarm.
»Skall katten mättas,
»Skall grytan tvättas, :||:
»Väckes harm.

»Slocknar blott en svafvelsticka,
»Börjar kjorteln redan vicka,
»Redan vicka :||:
»Med alarm.

»Tack för kaprisen!
»Tänd eld i spisen! :||:
»Nytt alarm!
»Blås under pannan —
»Nå, Gud förbanna'n, :||:
»Kors, så varm!
»Ängslig natten är och dagen:
»Hufvudvärk och ondt i magen,
»Ondt i magen
»Med alarm!»

Jag med min visa
Vill ödet prisa :||:
Alla dar,
Som så bedrifvit,
Mig byxor gifvit :||:
Som en karl.
Håll, jag vill mig dock besinna —
Cloris hon är min värdinna,
Min värdinna :||:
Alla dar.

N:o 142.

Fredmans Testamente.

Smedgats-brunnen.

Arma virum que cano, etc.

Med ett bröst till hälften bart,
Med en kullrig länd och rumpa
Och en arm, som idlig pumpa
I ett ämbar, hvitt och klart,
Såg jag nyss min vackra flicka,
Väl ombonad, mjuk och tunn,
Hur hon neg och åt mig nicka,
Der jag stod vid Smedgatsbrunn.

Ögat brann och bröstet skalf,
Håret öfver axeln fläkta,
Då dess trinda armar fäkta
Och då stäfvan blott var half;
Men hvad sulan bröts och knarka
På den rosenröda skon,
Hvarje gång som foten sparka
Emot tiljorna på bron!

Hals och hufvud hängde matt,
När min flicka neg och jucka.
Stundom låddes hon att sucka,
Stundom gaf hon till ett skratt.

Stundom tankfull och med bäfvan
Hota hon mig, der jag stog.
Stundom, bäst hon fyllt i stäfvan,
Stjelpte hon den kull och log.

Stundom flög hon yr och rädd —
Himlen vet hvad henne fela!
Åter hördes vattnet spela
Mot det blanka kärlets brädd.
Derpå vred hon sina händer
Med en sträf och sorglig röst,
Tog sin halsduk med små ränder,
Som hon slängde kring sitt bröst.

Så föll hon på knä helt tyst
Att sitt andra ämbar skura,
Men min skalk, som stod och lura,
Re'n i tanken henne kysst.
Andedrägten vill mig qväfva:
Jag blir ledsen denna stund
Att se en föraktlig stäfva
Kyssas af en gudamun.

Fåfängt allt Cyterens pack
Så förmår ett snille reta
Som nu denna lilla feta,
När hon luta sig och drack;
Allt hvad högt Propertius skrifver
Cyntias fägring till beröm
Mot min sköna flicka blifver
Som en skugga i en dröm.

Gudar, hvad var det för växt,
Hvad för yrt och fjolligt hjerta
Mot min tjocka Melicerta —
Jag blir drucken och perplex!

Allt mitt blod till sista droppen
Pöste liksom jäst i tråg,
Själn blef genast skild från kroppen,
Då jag strumpebandet såg.

Uff, hvad rysning i min kropp,
När jag i det vackra väder
Såg dess lätta nopkinskläder
Vid en ilning blåsa opp!
Himmel, må min hand ej lemna
Denna teckning, dessa qval,
Och jag mig på ödet hämna
Med en Bacchi varm pokal!

Kors, jag tror att jag fick slag...
Platt ogörligt tungan röra!
Käften drogs på sned åt öra
Och mot pumpen ragla jag...
Men vid mina sista stunder
Ropa jag: »Nå, skynda dej!»
Om nu nymfen föll inunder
Eller jag — det mins jag ej.

Uff — vid månens bleka sken
Ser jag än min flickas kinder,
Hur hon stod så fet och trinder
Och satt fram sitt venstra ben
Och hur jag af hennes trefnad
All min fröjd och lycka njöt...
Ack, må döden i min lefnad
Än en gång bli lika söt!

O, du brandvakt, ve din sång
Och den saxen, som du sträckte,
Och din skramla, som oss väckte —
Ve ett sådant dinglidong!

Men hvi höfdes alla veta
Om det var mor Annika,
Gördelmakarns tjocka Greta
Eller någon ann ... hva ba?

N:o 143.

Fredmans Testamente

om Bäckmanskan en vinterafton.

Mutter, porten är stängder,
Luckan skrufvad ... Hör min violin —
V:cello. - - - Lustigt godmorgon och vin! Fin.
Lotta, är du befängder?
Sömnig, rödhårig och dum som ett svin,
V:cello. - - - Surögd, koppärrig och stinn!
Ulla med lurfviga håret,
Hon med ofärdiga låret,
Låt henne komma in!
V:cello. - - - Kusin,
V:cello. - - - Fäll gardin! D. K.

»Inga byxor, din satan,
»Kapprocken slarfvig — du fryser, jag tror!
V:cello. - - - »Varmare i mitt kontor.» Fin.
Mån' försilfrar nu gatan,
Bjellrorna klinga, slädtrafvaren stor
V:cello - - - Blixtrar med glimmande skor.

Duns uppå duns uti gropar!
Hör du hur brandvakten ropar?
Nu tyska posten for.
V:cello. - - - Tenor...
V:cello. - - - Hur sa' mor? D. K.

»Här är dörrn till kontoret,
»Eld på spiseln, uppassning, respekt,
V:cello. - - - »Flickor och kärlekskonfekt.» Fin.
Hvem är nymfen med floret,
Med klippingshandskar och armen utsträckt?
V:cello. - - - Si, hur hon gäspar så täckt —
Låt mig din blomma få plocka!
Hvarifrån är hon, min docka?
För Ku, af finsker slägt!
V:cello. - - - Perfekt
V:cello. - - - Blef hon väckt. D. K.

Mutter, än några slantar,
Än en styfver i byxsäcken... si!
V:cello. - - - »Movitz gör en simfoni — Fin.
»Spela, satan, med vantar!
»Kyler du fingren? Tag friskt då uti!
V:cello. - - - »Rättnu en polska få vi.»
Tornväktarn snarkar i tornet,
Postpojken blåser i hornet.
Wer da? Patrull, förbi!
V:cello. - - - »Låt bli»...
V:cello. - - - Raljeri! D. K.

Drag upp klinkan med bandet!
Dörren på gafvel... då trifves jag här...
V:cello. - - - Hvem är den flickan, den der? Fin.
»En mamsell ifrån landet —

»Systern ligger vid väggen och svär
V:cello. - - - »Blek som ett lik och så kär.»
Undan ur dörrn, era satar!
Mutter, hvi står du och pratar?
Hit bränvin till oss bär!
V:cello. - - - »Begär
V:cello. - - - »Och förtär!» D. K.

Movitz känner hvar flicka:
Samma systrar i fjol som i år.
V:cello. - - - Mutter, adjö och gutår! Fin.
Hurra ... lustigt vi dricka ...
Korfven på trumman han ramlar och slår.
V:cello. - - - Kors, tocken vinter, så svår!
Mutter, adjö ... hör patrullen ...
Strupen är stelnad och svullen —
Nu värker arm och lår.
V:cello. - - - Jag går,
V:cello. - - - Illa mår. D. K.

N:o 144.

Fredmans Testamente

angående Ulla och Movitz.

Ulla, krögarn ropar,
Tag ditt tennstop på hyllan och spring! - - - V:cello.
Fåfängt att du sopar
Och strör granris på golfvet omkring.

Fäll förklä't, spring
Gesvindt, din lilla fjolla!
Se, Movitz härmar Colla . . . - - - V:cello.
Strunt — det gör ingenting.

Barn, nå, låt oss höra —
Kors, hvad luftsprång, drill och kadans! - - - V:cello.
Klang, plang, spänn ditt öra,
Drick och lyssna! Bort all resonans!
Än en kadans!
Skönt, Movitz, skönt det låter —
Hit bränvin, eljest jag gråter, - - - V:cello.
Gif oss en sup pomerans!

Ysch, barn, hör det klingar!
Snyt dig, Movitz... hjelp, Gud... nu han nös. - - - V:cello.
Stråken han nu tvingar
Och slår driller på qvinten helt lös.
Hjelp, Gud . . . han nös!
Det kostar på kanaljen —
Tänk, om du vor' i seraljen, - - - V:cello.
Bror Movitz, din nymf då frös.

Ulla, krögarn skriker!
Se den oxen så gödder och flink, - - - V:cello.
Rosig, röd och riker
Med lifstycke af rosenkalmink!
Spring, Ulla, flink,
Låt Movitz dig ej hindra!
Men Ullas ögon tindra: - - - V:cello.
Bror Movitz fick en vink.

Löp ej i din yra!
Dubbelt-öl vill han ha, jag förstår. - - - V:cello.
Stopet numro fyra
För bror Movitz islaget nu står.

Ja, jag förstår:
När du har inga pengar,
Så klinga dina strängar . . . - - - V:cello.
En polska, Movitz, går!

N:o 145.

Fredmans Testamente

angående slagsmålet vid balen å Blå Porten.

Mutter, jag kommer med lyktan upptänd,
Med mitt glas, med mitt valdthorn och bassongen spänd —

Blå Porten på Kongl. Djurgården.

Ända till sta'n, dit bassongen är vänd,
Höres eko in i Gaffelgränd.
Skyarna blixtra bland skurar och bad ...
Ser du skylten på Liljans mellan löf och blad?
Bröderna dansa, fem, sex uti rad —
Må ej Fredman också vara glad?
Klang ... huru lång
Min bassong
Och svår han är att handtera!
Röret är trångt
Och för långt:
Det gnisslar hest och vrångt.
Systrar, låt oss promenera
— Tag då, mutter, lyktan och bär —
Jag skall för er qvintilera
På bassongen här.
Fag. Hör, hvar ton så klar och skär
Fram den bringas,
Höjs och tvingas
Som på flöjtraver!

Lotta, god afton, god afton, mamsell ...
Se, bror Lars, bror Carl Petter och en ann' gesäll,
Maja på Wismar och Cajsa Rydell —
Vi få roligt, gossar, nu i qväll!
Lys mig med lyktan och fäll henne ner ...
Der en puss, der vid planket ... stupa ej, jag ber ...
Hurra, kusiner! Jag dansar och ler —
Se, Blå Porten öppnas nu för er.
Hör, hvad för klang!
Si'ken vagn
Vid porten vände tillbaka!
Hör, hvad för rop ...
Allihop
Nu slåss om glas och stop.

Systrar, hållen eder raka
Mellan pikar, sablar och spett —
Denna sabel skall få smaka
Båtsmansblod och fett.
Fag. Spänn bassongen, blås i ett!
Storma huset
Intill gruset!
Det bort längse'n skett.

Skjut in i fönstret ... bryt sönder hvar karm ...
Aj, min arm ... aj, mitt ben ... aj, aj, aj, min arm ..
Stöt i trompeten, skrik, Mollberg, alarm
Och ränn sabeln i hvarenda tarm!
Söla den hunden i blod och i träck ...
Slå'n på truten den der, som är så örfilstäck!
Sparka den åsnan, som dansar så fräck
Och gör huset tomt till minsta fläck!
Ut, alle man,
Hvar om ann —
Kanaljer, ut hufvudstupa!
Stäm violin,
Ge oss vin,
I Sodoms gödda svin!
Låt oss rusta, slåss och supa,
Sqvadronera med sabeln så snällt —
Ärr och blånor, skorr så djupa,
Bagatell i fält!
Fag. Hör, hör eko svarar gällt!
Mars nu hvilar —
Göm dess pilar
Under Bacchi tält!

N:o 146.

Fredmans Testamente

angående Movitz' äfventyr med Ulla.

Bacchi bröder, se på Movitz der vid knuten —
Lam och bruten
Och förskjuten,
Ligger han och har
Basfioln och bränvinsflaskan vid sin sida.
Bröder, bida
Snart så vida
Att han stråken tar!
För han sjunger, sku vi skratta
Och i glasen fatta —
Låt oss dansa, glasen fatta,
Hurra kring vår far!

Solen baddar, gubben svettas, krogdörrn hviner,
Skylten skiner,
Ulla finer
Står i dörrn och ler.
Uti förklä't med buteljen hon framstiger,
Ler och niger —
Movitz tiger
Och på henne ser.
Flickan sjunger . . . Skål, min lilla!
Vi oss två inbilla
Bacchi fest, vi oss inbilla —
Fröja vällust gör.

Se hur Movitz vid sin flaska ödet glömmer,
Flaskan tömmer
Och berömmer
Fröjas milda lag,
Tar i Ulla, tar i förklä't, tar i kjolen —
Men fiolen,
Bränd af solen,
Sprack och gaf ett slag . . .
Movitz går, fioln förvaras.
»Kom», sa' han, »vi paras,
»I förtreten låt oss paras
»På så vacker dag!»

N:o 147.

Fredmans Testamente

till lilla Lotta i köket och enkannerligen till våra husjungfrur om något, som passerat.

Se fälenubben
Movitz — se gubben
Spjelkar ur stubben
Bränsle och ved,
Slår yxan ned,
Drar mun på sned
Och klår sig om skägget så vred.

Pipan han röker,
Flaskan försöker,
Ryggbastet kröker
Och hugger ett hugg,
Gör kil och plugg.
Se'n, full, i mjugg
Han hostar och spyr i en glugg.

Månen han blänker,
Rimfrosten stänker,
Stjernan sig sänker,
Men skyarne gå.
Kyrktornen stå
Helt silfvergrå —
Det dagas ... hör, klockorna slå.

Klockan slår åtta —
Upp, lilla Lotta!
Fyrugn och potta
Skura och släng!
Stäng dörren, stäng,
Bred upp din säng
Och kjorteln på rona nu häng!

Snöra dig, flicka!
Gäspa och hicka,
Nattståndet dricka
Nu spruta i hand!
Drick lite grand,
Skölj gom och tand
Och klå dig på låret ibland!

Lifstycket snöra,
Klå dig på öra,
Börja nu göra

Med naglarna mord,
Smäll på hvart bord!
Läs några ord —
Bestorma se'n himmel och jord!

Gråt och begrunda,
Skratta och blunda,
Se'n sammalunda
Gråt åter ömt
Om hvad du drömt,
Hvad hjertat gömt —
Sist skratta åt den dig har glömt!

Tofflorna kippa —
Börja se'n trippa
Med nyckelknippa
I ondska och harm,
Med flottig arm,
Med öppen barm,
Högt svällande, brusig och varm!

Lotta hon löper,
Krånglar och köper,
Skummar och stöper
Ljusflott och ljus —
Allt går burdus.
Nu katt och mus
Kringhvälfva båd diskar och krus.

Ögonen hota,
Läpparne knota,
Hjertat till fota
Faller en hvar.

Märk, kärlek drar —
Hans tron syns klar:
I spisen ett tempel han har.

Movitz, den sällen,
Nu på spishällen
Tusen tillfällen
Kärleken ger.
Gupp upp och ner,
Gupp, gupp än mer —
Ställ köksdörrn på glänt . . . Movitz ler.

Kjolen är struken,
Likså halsduken,
Förklä't för buken
Struket och grant,
Gullspets galant,
Flors-engageant,
Och kläde kring hufvu't charmant.

»Akta nu kjolen,
»Stöt ej fiolen,
»Runka ej stolen!
»Herrskapet hör.
»Allt hvad du gör
»Hörs innanför . . .
»Aj, Movitz, jag svimmar, jag dör!

»Nu är jag lagder,
»Stå ej försagder,
»Vis dina bragder,
»Bruka den makt,
»Som Pafos prakt
»I spiseln lagt,
»Som mig i ditt sköte nu bragt!

»Se denna barmen
»Flåsar i harmen!
»Kärleks-allarmen,
»Dess blixt och revolt
»Jag älskar båldt —
»Var, Movitz, stolt...
»Min engel, min herde, nå hålt!»

Movitz den dåren,
Så lurfvig i håren,
Med förklä't för låren,
Tvi tocken man!
När Fröja brann,
Så gäspa han
Och lemna sin skörd åt en ann.

Gryt-ringen slamrar,
Stekspettet skramlar,
Stekvändarn ramlar
Och Lotta, vår vän,
Slog köksdörrn igen.
Hvad skedde se'n?
Jo, Movitz hon sparka i änd'.

N:o 148.

Fredmans Testamente.

Ceremoniel vid kommendören och jägaren Stenbergs griftefest.

Korno. - - - Sjung vid valdthornens skall,
Sjung, du jägarskara!
Men, vid din eld och snara,
Stig fram att oss förklara
En jägares fall,
Som, bäst han gick och ragla
Kring Dianas fält,
Sin bössa han förnagla
Ner i Bacchi tält...
Stöt i trompeten gällt!

Korno. - - - Processionen raglar, står...
Se, kring hjelten döder
Hvad många Bacchi bröder —
På hvarens näsa röder
Så tillrar en tår.
Den ena åt den andra
Visar flaskan glad.
Ned till tartaren vandra
Tre och tre i rad
Och supa oskobad.
Korno. - - - Kyparn Ede, se der
Hvar han går och stretar

Med benen käckt arbetar
Och som den blinde letar
Hvart vägen bär.
Som härold för processen
Han en spira för,
Med Bacchi krans på hjessen
Man hans utrop hör:
»Du är vår kommendör!»

Korno. - - - Blås en sorglig tenor!
Si, der se vi båren —
Si, Bacchi folk, till åren
Med de utslagna håren,
De sjunga i kor.
Vår vän vid Bacchi fana
Tappert stupat har.
Sof sött! Du tjent Diana
Som en passlig karl,
Men dyrkat vinets far.

N:o 149.

Fredmans Testamente.

Platskans öfverfart på Styx i Oktober 1785.

»Vivat, klang, min vackra gumma!»
Sjöng till Platskan Bacchus sjelf,
När han morgonvörten skumma
Af sin brygd vid Karons älf.

»Gumma», sjöng han glad och tralla
Och ur ämbart tog ett krus,
»Till din tjenst! Hvad att befalla —
Orkar du ännu ett rus?»

Platskan, i en stoppad hufva,
Ned vid flodens bräddar skalf
Under giktvärk, fluss och snufva
Vid en blåst ur skogens hvalf.
Bredvid satt en nymf, som hicka,
Och en ann', som vofflor åt.
Platskan buga sig att dricka,
Just då Karon sköt sin båt.

Karon plaskar tungt i vassen
Med sin klufna svarta år,
Med den penningen i kassen,
Som för rodd han alltid får.
Bacchus, som nu idlig skumma
Till olympens hemkomst-öl,
Titta upp, såg Karon tumma
Styret på sin mörka köl.

»Gubbe»; ropte han, »för tusan,
»Säg, hvem sökes? Svara promt!»
'Jo, jag söker den madusan
'Från S:t Olofs röda tomt.
'Hon mig öfverfarten nekar,
'Men mig gudar ha befallt
'Svepa hennes murkna käkar
'I mitt skört — och dermed allt!

'Fröjas port hon öfvergifvit,
'Öfvergifvit dess paulun.
'Såleds på mitt pass står skrifvit
'Genast att afhemta frun.

'Furierna vid andra stranden
'Vid ett sken som dagen klart
'Stå tillreds med bloss i handen
'Att upplysa hennes fart.'

Som en skymt var gumman unnan
Och i båten hukad satt.
Bacchus med en vink från tunnan
Böd sin svärmor en god natt.
Åskan knalla, regnet sqvala
Och från alla himlar dröp . . .
Då uti sin källarsvala
Bacchus lunka in och söp.

150.

Fredmans Testamente.

Mor Maja. Den 16 September 1784.

Gissa hvad den gumman heter,
Som i krogdörrn står så feter,
Hon, med stubben snäf och kort,
Som nu vände näsan bort . . .
Inte den . . . nej, den till venster,
Hon, som står och tvättar fenster . . .
Kära hjertans, dit, min vän . . .
Inte den . . . nå, inte den . . .

Nå, jag tror, ni är förryckter!
Ser ni inte — är ni nykter...
Dit, för tunnor tusan fan!
Den der kär'ngen der på plan,
Hon, som nös... den der, som nyser,
Hon, som skubbar sig och fryser...
Inte den, som står vid karln...
Dit jag pekar, kära barn!
Är ni rasande i synen?
Hon med svarta ögonbrynen —
Stå ej der och ögat hvälf...
Skäms och stå nu der med skammen!
»Åh, jaså, den der madamen...
»Herre Gud... Mor Maja sjelf!»

151.

Fredmans Testamente.

Ytterligare om mor Maja.

Gamla mor Maja hon satt med sin katta
Längst inom skranket på Röda Husarn,
Var då så kärlig, så from som ett barn
Och ideliga pumpa i och skratta,
Fatta i stånkan och skratta och drack —
Ölet i näsan på gumman det stack.

Dermed så lyfte hon stubben på rona,
Klef inom skranket i källaren ner

Stolt med sin stånka... mig tyckes jag ser
I trappan nu vår ärliga matrona,
Hur hon småskrattar och klifver så tung...
Drick, mina gäster, och frossa och sjung!

»Skål!» sade Bredström och högg så i stopet...
»Uff, det är kostligt, den buskan är skön —
»Hvad den är spräcklig och mörkbrun och grön
»Den der kan sätta kära mor i ropet.
»Kan kära mor brygga mera? Brygg mer
»Och lägg mer tallstrunt i kärlena ner!

»Klinga med bägarn och veckla ut duken,
»Låt oss förglömma vårt sorgliga lopp!
»Idlig, mor Maja, skrif idliga opp
»Och borga lite mera på peruken...
»Hur går med jackan? Här reser min väst —
»Mera i bägarn! Betalning härnäst.»

152.

Fredmans Testamente.

Mor Maja och Movitz.

Under det att Movitz hällde
Ur sitt stop sin sista tår,
Krögarmor i porten smällde —
Hon ännu i porten står.
»Kummil, go' herrar!» sa' hon. »Jag nu går» ...
Hvem af oss lefver vet fan nästa år.
Gutår! :|:

Med full hals se'n skrek mor Maja,
Ref sin lugg, sitt svarta hår —
Skådom här en Bacchi kaja,
Som i Sodoms portar står.
»Finkel, go' herrar, allt hvad jag förmår,
»Och den madrassen med blaggarn och blår»...
Gutår! :||:

Ned i källarn, ned på stegen
Vred mor Maja ben och lår —
En slafvinna, en lifegen
Aldrig aktar slika sår.
»Pontak, go' herrar... Vet, vägen är svår:
»Se der med remmaren, se hvar jag står» ...
Gutår! :||:

Sjung en skål, sjung för din flicka,
Som om all din frihet rår!
Ej uppsyningen skall sticka
In sin näsa, der du står.
Klinga, go' herrar, ty tiden är svår...
Skål, fader Movitz! Här står det, det står.
Gutår! :||:

Och som porten nu är stängder
Och om dörrn mor Maja rår,
Grip dig an... är du befängder...
Se, hvad fluidum du får!
Klinga, go' herrar... Bror Movitz han går
Bort med mor Maja — han gick, ni förstår...
Gutår! :||:

N:o 153.

Fredmans Testamente.

Krögaren Markolfus.

Fader Markolfus dansa på krogen
Med glas och fiol.
Vår Bacchus trogen,
Gammal och mogen,
Slog han med knogen
I bänkar och bol,
Och som tuppen han gol. - - - Fin.
Fader Markolfus han dundra och skrek —
Ögonen röda och näsan var blek.
Hufvu't var blått,
Skägget var grått,
Halsen var brun
Som en kapun . . .
Innan han dödde, hin håle han tog'en. D. K.

N:o 154.

Fredmans Testamente.

Jergen Puckel på Skärsätra.

»Heer, kamerater, wie schtår till?»
Jo, lustigt: vi äro raska.
Jergen Puckel, tag din flaska
Och din spickesill!
»Pruder, prafissimo, trink aus!
»Wir wollen uns tivertiren
»Und anjetzo pokuliren —
»Da ist ja ein schmaus!»
Låt alla glasen klinga,
Låt alla korkar springa,
Buteljer svinga...
Drick nu, om du vill!

»Prafo — charmantes eel i qväll!
»Thet porser och thet pornerer...
»Men min' pen the palancerer —
»Das ist packatell!»
Ja, bagatell... Men klinga, drick!
Hvem kan väl så skönt förbättra?
Allting skönt uppå Skärsätra
Intill minsta prick!
»Tyst, kamerater, stilla!
»På svenska jag tala villa.
»Jag talar illa —
»Exkusirn sie mich!»

Lustigt drick ut i botten, svälj —
Slå ännu i glasen mera!
Skålar finnas ännu flera
Och mång' full butelj.
Ölet ger vällust, märg och hull...
Låt hjertat och vinet rinna!
Skål, vår värd och vår värdinna
På den gröna mull...
»Krats, troja dus kampampen!»
Jag dricker, så jag får krampen.
Jag tar till pampen...
Rättnu är jag full.

N:o 155.

Fredmans Testamente.

Movitz kapellmästare.

Systrar, hör sådan kostlig bassong!
Se, fader Movitz svänger nu stråken —
Blår till strängar på sin violon,
Som är mörkbrun och höger som kåken.
Trampa de fotspår, du kära far,
Som fader Berg till Bacchi kapitel!
Tag nu emot kapellmästartitel —
Aldrig vin och konfonium spar!

N:o 156.

Fredmans Testamente.

På grafstenen öfver kapten Schmidt.

Statt stilla, vandringsman, och se
Två stöflar i en grop —
En Bacchi käck trotjenare,
En hjelte vid ett stop!
När domsbasunen blåser an,
Om han står opp igen,
Så får han visst af Hillebrand —
Ja, visst — en spark i änd'.

N:o 157.

Fredmans Testamente.

Epigrammes de Movitz.

1.

När tar du dig en sup, min far?
»Så länge någon tår är qvar.»

2.

När är på dricka brist och slut?
»När du har druckit stopet ut.»

3.

Ditt hufvud är af alabaster,
Din kropp utaf ett dyrbart trä,
Ditt hela innanrede knaster,
Och öfverallt är du ett fä.

4.

Petter Bredström, den hundsvotten,
Gjorde detta epigram:
»Se'n jag tömt mitt stop i botten,
»Gör jag något i madam.»

5.

Din gamla nederruttna tomt
Hvem, Mollberg, rår om den till pricka?
»Jo, Venus har intecknat somt,
»Men Bacchus bor der jemt på vicka.»

6.

Mollberg satt vid Bacchi press,
Spelte kort och jemt stack öfver,
Alla lura dicht på klöfver,
Men han slog ut hjerter äss.

7.

När smakar sömnen bäst, kamrater?
»Jo, när man med ett öppet gap
»Spelt bort sin börs och ligger flater,
»Fullspild af öl och vin de Cap.»

8.

Mollberg skulle lära läsa
Till en början ABC,
Men hans långa röda näsa
Gjorde att han ej såg D.

9.

Hvarför jemt så tankefull —
Har du några små att föda?
»Ja, båd' bruna, grå och röda
»Spisa middag på mitt hull.»

10.

Säg, hvem är din bästa vän?
»Den, hvars fiende jag blifver
»Och som sist jag öfvergifver,
»När han intet har igen.»

11.

En häst, som sörplat öl och trötter
Ändå vid krogdörrn modig står,
Han stupar ej — hvarför? »Gutår!
»För det han står på fyra fötter.»

12.

Tre ting ohyggliga för mej:
En möglig kärng i älskog dånad,
En svulten katta i sin trånad,
En Bacchi man, som står förvånad
Och för ett halfstop säger nej.

13.

Hvad älskar du helst för musik,
Kanske fioler som de flesta?
»Nej, den som skrålas framför lik,
»Med villkor att man får till bästa.»

14.

Hör, Mollberg, säg, hvem är din far?
Den frågan kanske konfunderar.

»Min far är den, som aldrig spar,
»Och jag dens barn, som bäst trakterar.»

15.

Säg, hvad nation, af dem du mins,
Du älskar mest, och nämn bevisen!
»Jo, som der aldrig svag-öl fins,
»Så tycks mig mest om portugisen.»

16.

Hvarför är ej jag i ropet
Liksom du för oboe?
»Jo,» sa' Mollberg, tog till stopet,
»För du spelar som ett fä.»

17.

Christian Wingmark stod och prata
Hvad han var för matador,
Hur förnämt och stolt han bor
På en den förnämsta gata
Och får mjölk af femton kor.
Men hur blefvo vi ej flata,
När hans nåd — stod utan skor.

18.

Han har en dråplig lycka gjort,
Beröms till höger och till venster:
Hans lyckhjul dras i Fröjas port,
Och näsan visar hans förtjenster.

19.

Af kärlek all naturen lifvas —
Men krögarmor på Amsterdam
Hon fräser så att det är skam,
Hvar gång ett sänglag skall bedrifvas.

Nå, kattor plä med sitt jamjam
Uti sin kärlek slåss och rifvas.

20.

Hur gör dig Ullas min bevekt?
Hon är ju blek liksom en dödan!
»Jo, sådan älskog lönar mödan —
»Och bästa öl är alltid blekt.»

N:o 158.

Fredmans Testamente.

Gurkorna. Pastoral.

Farväl, min fordna lycka,
Min herde och min hjord,
Mitt lilla glada bord,
Som jag för dig besmycka
Med skönsta frukt som fås!
Farväl — jag kan ej länger:
Min Damon nu sig svänger
I Westerås.

Kors, kors, hur du lär flacka
Kring Fröja yr och vild!
Mig tycks jag ser din bild,
Gult skärp och ljusblå jacka,
Med fint och knyppladt krås,

Och hur du åt mig skrattar,
När du din brud omfattar
I Westerås.

Må ej mitt hjerta brista!
Jag honom saknat har
I fulla fjorton dar.
O, gudar, låt min kista
Af Karon hopaslås...
Min Damon, hvad du dröjer!
Hvad är som dig förnöjer
I Westerås?

Han skulle endast fara
Uppå en kort visit
På några dagar dit
Och köpa gurkor bara,
En kagge med sin sås.
Men, ack, en ann' herdinna
Förmått hans hjerta vinna
I Westerås!

Kom, trogne herde, åter
Med dina gurkor, kom
Och till din brud vänd om,
Som sitter stängd och gråter
Inom tre starka lås...
Tro fritt den mig förklena,
Tro fritt din Greta Lena
I Westerås!

Att så jag är förskjuten,
Det våller *hon* allen.
Jag känner henne re'n:
Den snipan snörper truten

Liksom en fiskemås:
Hon ideliga ljuger,
Och ingen är så sluger
I Westerås.

Hon bott med mig tillhopa
I stora Hopargränd.
Nog är den tossan känd:
Hon kan ett golf knappt sopa,
Knappt skilja räf från gås:
Hon vill ett hushåll styra . . .
Nej, inte slika fyra
I Westerås!

Men att hon har en tunga
Så hal liksom en ål,
Förtalar Per och Pål,
Kan styfvern slugt utpunga,
Ah, c'est une autre chose!
Märk hennes ögon bara —
Fins sämre gammal mara
I Westerås?

Om Thirsis, om den sloken
Och mig hon mycket sagt,
Att jag gått mellan vakt
Med hufklä' åt Hornskroken,
Gått kippskodd, det förstås . . .
Nej, Damon, nu jag gråter —
Kom, trogne herde, åter
Från Westerås!

Du, herde vid min sida,
Ställ bort min blomsterkorg,

Blif åsyn af min sorg,
Blif vittne till min qvida
Och på din pipa blås!
Må Damon mig förgäta,
Fritt sina gurkor äta
I Westerås!

Fritt må han mig förgäta . . .
Jag Damon nämna kan
I skogen för tyrann.
Min hämd skall honom fräta
Och gnaga'n i hans bås.
En annan Melicerta
Må ta hans lumpna hjerta
I Westerås!

N:o 159.

Fredmans Testamente.

Våren. Pastoral.

Nu qvicknar den sköna naturen,
Och fjäriln han fläktar bland blommor och bin.
Den nakna och kyliga muren
Bär flätade rankor af rönn och jasmin.
På fältet jemt källorna brusa
I skygd af kastanier och granar och hägg,
Och bakom, der asparne susa,
Hörs jägarens valdthorn och hästarnes gnägg.

Än höres en flöjt, än en pipa,
Och än en herdinna på cittran der slår.
Förgäfves kan Damon begripa
Att han är förgäten, och det för ett år:
Han smilar och blåser och bockar
Och skapar sig till på visst hundrade sätt.
Men nymfen en blomma hon plockar
Och skänker sin Celadon — det var då rätt.

N:o 160.

Fredmans Testamente.

Damon och herdinnan. Pastoral.

”Säg, hvarför, min sorgsna herdinna,
»Säg hvarför i skogen så ensam du går?
»Du söker en herde att finna —
»Den herden kanske han ditt hjerta försmår.
»Men nalkas mitt tjäll och min stuga,
»Som skymtar der borta, der bakom i lund!
»Jag vill dig, herdinna, ej truga:
»Jag endast bereder din lyckliga stund.»

Nej, Damon, din redliga hydda
I stillhet jag vandrar så sakta förbi.
Hvad som mina sinnen gör brydda
Det vet blott en enda . . . Låt bli mig, låt bli!

Förgät mina konstiga ränker —
Man känner din smickran... Nog, nog, kära du!
Mer ädelt, mer ömsint jag tänker,
Och derför i skogen försvinner jag nu.

N:o 161.

Fredmans Testamente.

Sommarqvällen. Pastoral.

Snart lugnar den sorlande floden,
Der böljan hon glittrar mot stjernornas glans:
En kyla sig tränger i bloden,
Och ögat det blundar vid myggenas dans.
Det sorgliga eko besvarar
Camillas uppriktiga rop,
Der tungt hon sin saknad förklarar
Bland lammen, som skockat sig partals ihop.

På ängen sig gräset nedlutar,
Hvar blomma insveper sitt brokiga prål.
I skogen vallhjonet ej tutar:
Herdinnan vid källan bortkastar sin skål,
På qvittrande fågeln att höra,
Men icke på gökens kuku.
Ej minsta ett löf näns sig röra
Den stunden, som helgas åt kärleken nu.

N:o 162.

Fredmans Testamente.

Sommarmorgonen den 2 Augusti 1787. Pastoral.

Natur. din prakt vid dagens timma
Hjertat ömt upprör.
Hvad ljusa sken, som ur sin dimma
Morgonrodnan strör,
Ditt öga mot skyarne för!
Se, solen ur molnen bestrålar
Och målar
Båd' vikar och sjöar och dälder och näs,
Förgyller hvar blomma, försilfrar hvart gräs!

De öppna fält sig grönt utsträcka
Under blom och säd.
De gula åkrar gladt betäcka
Här och der ett träd.
Sjung, herde, i lunden och qväd!
Sjung nu om din frihet, herdinna,
Besinna
Hur herden vid källan han lyss och han ler,
Hur lammena springa kring kullarna ner!

I viken synas hvita änder
Simmande i land.
Med halsen krökt sig ankan vänder
På den hvita sand.
Än spritter en löja vid strand,
Än ekorren qvisten han släpper
Och knäpper

Och hoppar i granen från gren uppå gren,
Beställsam, försigtig och alltid allen.

Se ditåt, der som aspen susar,
Dit man båten styr,
Hur böljan sig i hvirflar krusar
Och i bläddror flyr,
Hur vattnet kring årarna yr,
Hur roddarn han sitter och leker,
Och smeker
Sin flicka i båten och nickar och ror,
Hur hon ler åt honom och suckar och tror!

Natur, din fröjd förtjusning väcker:
I fördubbladt prål
Det ljusblå hvalf sin glans utsträcker
Öfver ögats mål.
Ett sväfvande, qvittrande skrål
I luften utbreder naturen,
Och djuren
Begynna sin högtid och prisa den makt,
Som sirat sitt tempel med blommor och prakt.

Kom, Thirsis, sätt dig i det gröna,
Bredvid mig sätt dig!
Och, Amaryllis, du min sköna,
Närmre källan stig,
Tag cittran och spela för mig!
Och jag tar min flöjt och jag spelar
Och delar
Min frihet, min sällhet i lyckliga år
Med dig, min herdinna, ty lunden — är vår.

N:o 163.

Fredmans Testamente.

Liljan och Cloris. Pastoral.

Liljan, klädd i hvita kläder,
Emot solens brånad träder.
Af dess strålar hon sig gläder,
Men dock tvinar, sakta dör.
Hon afbildar hjertats fara,
Då det menlöst vill förklara
Lif och nöjen,
Lust och löjen:
Högsta vällust sorgen för.

Jag en skönhet sorgligt prisar:
All naturens prakt hon visar.
Hon båd' syn och hjerta spisar
Med det godas öfverflöd.
Liljan lik, hon ståtligt glimmar,
Ger min dag blott några timmar,
Se'n försvinner —
Och jag finner
Att dess lif skall bli min död.

Trohet sjelf mitt hjerta sårar,
Ömhet lånar aldrig tårar,
Redlig själ man ej bedårar,
Ädelt hjerta sjelft sig rår,
Och jag rår nu om mitt hjerta . . .

Cloris, tag dess hela smärta,
Lif och öden!
Ja, i döden
Du mitt lif, min trohet får.

N:o 164.

Fredmans Testamente.

Annika.

Fattig gumma, med svafvelstickor och flinta,
Lefver bland de betryckta och bland de pinta.
Annika, så heter jag,
(Polemeja!)
Gammal, krokig, matt och svag.
Pyteheja!

I min ungdom så var jag rasker och täcker —
Nu hvar ådra hvartenda öga förskräcker.
Gamla gumman här nu för er
(Polemeja!)
Niger, tiger, suckar, ber.
Pyteheja!

Annika är en gammal mö — vill ni veta —
Som i sjutti år mot döden fått streta,
Orkar intet mera här,
(Polemeja!)
Vill i grafven från besvär.
Pyteheja!

Hela dagen jag sjunger psalmer i nöden,
Tänker båd' uppå fan och himlen och döden,
Snusar, krusar, lusar mig,
(Polemeja!)
Ynkelig och hjertelig.
Pyteheja!

Svarter mössa, bruna band och solfjäder,
Ögnaglas, och kjolsäcken gjord utaf läder,
Höga klackar och näfverskor —
(Polemeja!)
Sådan ses jag, der ni bor.
Pyteheja!

Sprita fjäder, nysta garn, skura diskar,
Skåda spöken och höra fan hur han hviskar,
Gå på krycka och inte se,
(Polemeja!)
Alltid gråta, aldrig le.
Pyteheja!

Gamla gumman er önskar sällhet och heder,
Dag och natt för er välgång nöjder hon beder,
Önskar er af hjertans grund
(Polemeja!)
Lifvet som en ljuflig stund.
Pyteheja!

Skåda verlden och henne noga betrakta,
Gå försigtigt och vandra stilla och sakta!
När er afton nalkas skall,
(Polemeja!)
Sof då sött — er tid är all.
Pyteheja!

N:o 165.

Fredmans Testamente.

Krigsmannen.

Tappert mod,
Du ädla blod!
Träd redliga fram
Bland eld, rök och dam
Bland tusen dödars skrål
Till sjelfva ärans dyra mål,
Glans och prål!
En kula varm
I hjeltens barm
Snart mordhvilan får,
Gör glödgade sår —
Men kämpen uppstår:
Han spar af vekligt bröst och mod
Ej kött och blod.
Men värjan ut! Det går ej an
Att som pultron på Martis plan
I blod ej få
Sin klinga två.
Det är i hjeltars lif
De skönsta tidsfördrif
Kring brutna sköldar gå.
Så skall då mandom bli belönt,
En hjelmprydd hjessa lagerkrönt;
Och den, som stått

Mot lod och skott,
Följt döden spår i spår,
Här värdig får
Sin värfda ärelott.

N:o 166.

Fredmans Testamente.

Astrild.

Solen framtåga,
Med qvalm och med plåga
Kringspridde sin låga
Till innersta rum.
Böljorna susa
Båd' svarta och ljusa,
Mot stränderna krusa
Sitt glittrande skum. Fin.
Eol bullrar,
I luften sig kullrar.
Från solklara kanter
Till mörkaste branter
I storm och i fasa
Syns näckarne rasa,
Med rosor sig basa
Och sjunga fräckt. D. K.
Men Astrild präktigt tåga
Och simma så täckt:
I skyn med facklan och med sin båga

Han gunga på molnens fläkt.
Med sömnens gud, sin frände,
Tog Astrild en sväng
Och till en skönhet på stund anlände,
Som gäspa uti en säng.
Guden sin prakt utbreder
Och bäddar den sköna neder,
Kör ur dess stuga
Mygga och fluga,
Ser på sin bild förnöjd,
Bjuder allt vackert skåda
Hvad ögat ger fröjd —
Men bäst han hjertat har satt i våda,
Så flög han upp i sin höjd.

N:o 167.

Fredmans Testamente.

Strykjernet.

En gång jag såg
En skönhet med ett strykjern gå på kärlekståg:
Ett glödgadt lod
Hon med en eldtång tog... ack, himmel, hvad för mod...
Men, aj, aj, hjertat bräns igen!
Det gör så ondt och svider än —
Ack, skönsta vän!

Ja, liksom du
Uti små nätta veck manchetten delar tu

Och med ett jern
En bröstlapp stryker ut och drar på längd och tvärn',
Så drar du hjertat i mitt bröst.
Jag qväder med en kärlig röst —
Min enda tröst!

Mitt enda allt,
Stryk hjertat lagom, låt nu lodet blifva kallt!
Låt hjertat ej
Af rök och sot se ut som fan i konterfej!
Mitt hjerta legat i din tvätt —
Nu stryker du det rätt och slätt
På bästa sätt.

N:o 168.

Fredmans Testamente.

Lyckan.

Lycka, lilla gud,
Hvem skall bli din brud?
Mången söker dig, men fåfängt allt!
List och sminkadt mod,
Guld och ädelt blod
Låta helsa dig, ja tusenfalt.
Månn de korgen få? Nej, tiden ger oss svar:
List och sminkad hy din anda fängslat har.
Gammal, svagsynt, du
Ser ej färgen nu —
Lycka, tänk hur lätt man dig bedrar!

N:o 169.

Fredmans Testamente.

Menniskolifvet.

Det spädaste ögat knappt skådar sin dag,
Förr'n bröstet det röres i vågor:
Det lyder med ängslan den väldiga lag,
Som för det i tusende lågor;
Det möter med tårar en verld uti kif,
Ett dödande buller bland blänkande lif,
En samling af lysande plågor.

En suckande anda, en qvidande kropp
Gå fram ur sin tystaste gömma
Att följa hvarandra i närmaste lopp
Den väg, som en himmel vill dömma.
I brusande stormar på upprörda haf
Det lefvande skeppet ser ofta sin graf,
Och lekande hvirflar kringströmma.

Det menlösa hjertat i bröstet så slår
Och väntar med oro de stunder,
Som draga dess frihet, dess helsa och vår:
Det fruktar de blixtrande dunder,
Som tiden upptänder till fasa och fall
Och ondskan bereder, tills dagen blir all
Och lifvet för döden går under.

Så börjas med oro den lustiga färd,
Som verlden plär kalla för lycka:

Man vaknar i nöjen och somnar i flärd,
Man börjar om ödet att tycka.
Den andan, som sucka, det ögat, som gret,
Ett paradis finner, en boning nu vet,
Den tusende blomster besmycka.

Fru Falskhet, i grannlåt, i prakt och i prål,
I verlden än trifves och lyser:
Med öppnade armar hon lemnar sitt hål
Och mot all oskyldighet myser.
Hon är nu den första som möta plär oss,
Som släcker och qväfver de nytända bloss,
Och för deras låga hon ryser.

Så äro vi komne att smaka den del,
Som hämnas af tid och naturen.
Vårt bräckliga intet, vårt gyllene spel,
Det liknar de suckande djuren:
I dag uti frihet, i morgon i fall:
Allt lefvande längtar att dagen blir all,
Likt fängslader fågel i buren.

Du lefvande gudom, du eviga ljus,
Upptänd i mitt hjerta din låga!
Min bäfvande anda lyft upp ur sitt grus,
Och vårda min lilla förmåga!
Förlossa den fångne, som suckar och ber,
Förklara det öga, som dunkelt dig ser,
Och skåda ditt verk uti plåga!

N:o 170.

Fredmans Testamente.

En blick på verlden.

Rundt kring i verlden jag sväfvar,
Aldrig för ödet jag bäfvar,
Aldrig än mitt öga nånsin gret.
Blixtrar förfärlig min lycka,
Tar jag min staf och min krycka,
Vandrar sakta dit ej någon vet.
Ingenting mig ängslar, fängslar, stör,
Fast jag hör
Döden rör
Min kammardör.
Han tar väl blomman bort i sin knopp,
Men ändå, tänk, så låter jag opp.
Dock, ack, jag ber dig:
Skona mig!
Nej,, jag vill med mod och prakt
Trotsa döden och hans makt,
Som ett lejon ligga bister på min egen vakt.
Det må vara hur det vill,
Kära död, jag hör dig till —
Ack, jag ryser,
Då du lyser
Med ditt blanka svärd.

Brusande vågor och plågor,
Tusende blänkande lågor

Glimma för vår alltför matta syn.
Brantaste klippor, som trossa
Lefvande skeppen att krossa,
Eld och storm från stoftet upp till skyn —
Ja, hvad bryr jag mig derom? Jag ber,
Ögat ser,
Munnen ler
Åt allt hvad sker.
Verlden är ljuflig och lustig och blid —
Kom nu, min frände, det blir dock dervid!
Kära, ack, jag ber:
Muntra er!
Dock jag är i allt besvär
Fågeln lik, som fängslad är:
Fast hans tunga orkar sjunga, han sig sjelf dock tär.
Men så svinna dessa dar:
Snart vi skiljas en och hvar
Från hvarandra
Till att vandra
På vår sista färd.

Hände i verlden hvad händer,
Fritt jag min fackla då tänder,
Om min sol är kulen, mörk och svag.
Skänker mig döden sin galla,
Må han det gerna befalla,
Men den kalken smakar icke jag.
Ja, intill de sensta åldrars tal
I allt qval
Min pokal
Mitt bästa val!
Lyckan i verlden liknar i fjäs
Draken på godset, som grinar och fräs,
Blott man honom är
Litet när.

Men tänk, om mitt lif nu fick
Se sitt sista ögonblick,
Gick jag visst med heta tårar från min jordaprick.
Men, ack, ack, hvad är det mer?
Middagssolen snart går ner,
Afton nalkas,
Dagen svalkas —
Oljan blir förtärd.

Liksom på vädrenas vingar
Örnen mot solen sig svingar,
Så ock mitt hjerta lyftes lika snällt.
Snart ett nöje sig lyktar,
Snart i ett annat jag flyktar
Och mitt öga ser ett blomsterfält:
Skönhet främst i spetsen står och ler.
Hvad jag ser,
Intet mer
Jag hjertat ger.
Nu mina stunder de äro förbi:
Bojan är bruten och fången är fri —
Allting går till slut
Hvar minut.
Ja, så är vårt lilla spel:
Gamla gubben styf och stel
Med en skönhet dansar ofta till vår sista del,
Och när dansen slutad är,
Hvila då från allt besvär
Dessa båda.....
Kom och skåda
Hvad vår glans är värd!

N:o 171.

Fredmans Testamente.

Det antända hjertat.

Brunblåa bölja,
Värdes du dölja
I ditt djup ett hjerta,
Som så brinner,
Men ej finner
Ro i all sin smärta!
Brusande vågor,
Släck mina lågor!
Jag är bränd och bunden.
Ja, jag hastar,
Jag mig kastar
I Norrström på stunden.
Hjelp, hjelp, hjelp, hjelp mig snart,
Iris, jag dig beder!
Ett, tu, tre — eljest i en fart
Rusar jag neder.
Cloris lilla,
Jag mår illa.
Ädla själ,
Så farväl . . . .
Ack, mitt arma hjerta!

N:o 172.

Fredmans Testamente.

Matronans bröllop.

Hvem undrar att en käck matrona
I äldre åren blifver kär?
En ung herdinna gör sig krona,
En äldre krans på hufvut bär.
Allt friskt med tiden ej förgår —
Somt får med åldern liksom krafter:
De bästa malts och drufvors safter
Bli de, som legat många år.

Ett ljus, som tyckes slockna redan
Vid litet talg, ger dubbelt sken:
Sjelf månen lyser bäst i nedan,
Ur stubben ofta skjutes gren,
I gammal jordmån gror det bäst,
De torra väggar snarast brinna,
Man blommor kan på stamträn finna —
Och gamla pengar gälla mest.

N:o 173.

Fredmans Testamente.

Gardesmarschen.

Marsch, mina björnar... venster sväng... höger
om...
Marsch från qvarteret!
Slå ramen på bandtleret — - - - Tamb.
Och kom, min frihet, kom! :|:
Frihet är ett paradis:
All naturen dig ger pris,
Du barns och gubbars paradis!
Marsch, mina björnar... höger om... venster sväng...
Förtretliga skara,
Låt mig nu få vara,
Försvara
Min taskbok och rock och väst och byxor, tofflor,
nattrock, nattmössa och säng...
Venster sväng... sväng... sväng! :|:

N:o 174.

Fredmans Testamente.

Rikedom och Cloris!

Tänk, om jag vor' rik och mäktig,
Tänk, hvad lycka, tänk, hvad godt,
Tänk, hur jag skull' klä mig präktig!
Tänk, om Cloris blef min lott,
Tänk, hur afund skulle kifva
För min dörr, som stod igen!
Tänk, hur närsynt jag skull' blifva,
När jag såg en gammal vän!

N:o 175.

Fredmans Testamente.

Till min flicka.

Täckaste kropp,
I snörlif fängslad, grann i salopp,
Och diademet i hufvut står opp,
Och uret i kjortelen visar vårt gyllene hopp!

Öronen ringa,
Klinga,
Ramla,
Skramla,
Säga nu fästmannen till.
Hör du nu, :||:
Hör du nu: :||:
Gerna jag gifta mig vill.

Men jag då flyr
Från den, som hjertat ängslar och bryr:
Min suckan är nu ej mera så dyr —
Det gör mig blott smärta att ungen är flyktig och yr.
Skönaste händer,
Tänder,
Ögon,
Läppar,
Kinder och fötter och tår!
Vänta man, :||:
Vänta man: :||:
Skönhet med tiden förgår.

N:o 176.

Fredmans Testamente.

Poeten.

Lustigt är ibland poeter,
När de mat och flaskor få
Och en värd bra tjock och feter,
Som dem vill tillhandagå:
    Då bli de först poeter
Och anakreonter små. :|:

Lustigt deras blod ju rinner —
Hungern tar poeten an:
Mer han hungrar, mer han brinner
Och sin måltid måla kan.
    Lustigt ju blodet rinner
I en så förryckter man. :|:

Sällan plär han tungan leda
Som ett annat menskobarn:
Långa ord och stundom sneda —
Hjernan hvirflar som en qvarn.
    Jemt vill han tungan leda
I ett obegripligt garn. :|:

Får han leka med de sköna
Uppå Pindi berg ibland,
Blir han fånig som en höna,
Går en usling i sitt land.

Leker han med de sköna,
Ger han ej sin tro och hand. :||:

Han predikar sedoläran
Inom ett sokratiskt sken.
Med sitt glas: »Jag har den äran!»
Mister han båd' arm och ben,
Mumlar om sedoläran,
Grumlar upp buteljen se'n. :||:

Han är rädd och han är dristig,
Han är galen, han är klok,
Han är dum och han är listig,
Han är fri och han bär ok.
Ja, han är rädd och dristig —
En poet, kort sagdt, en tok! :||:

N:o 177.

Fredmans Testamente.

Middnattsgillet, Hogarths tafla, efter originalet »A midnight modern conversation» *transporterad i poesi och musik och till konungen aller underdånigst aflemnad den 13 Febr. 1791.*

Kom, Apollo, gack din skald till handa,
Om mig egnar kallas din!
Skänk mig Hogarths öga, eld och anda,
Låt hans teckning lifva min!

Redan min skugga tungt i en dvala
Röner sömnens roliga gräl,
Och re'n mig tyckes vinet sqvala
Kring min hjessa och min häl.

Bålen fylld på bordets rundel röker,
Der citronens skurna skal
Sig ikring den varma brädden kröker
Under slefvens dropp och sqval.
Ljuset i staken osande lågar
Bland de spräckta virade krus,
Och Fredmans byst — om någon frågar —
Dagas af detsamma ljus.

Af det fluidum, på duken sjuder,
Svettas väggar, bord och golf,
Och i vrån, der urets klämtning ljuder,
Pekar säjaren på tolf.
Döf vid dess valsar, med våt mungipa
Och nattmössan vecklad och hvit,
Grubblar bror Bredström vid sin pipa
Om vår riksgäld och kredit.

Rygg mot rygg, vid bordets öfra ände,
Re'n af rök och ångor sjuk,
Syns en hickande och bakvänd frände
I en grenad svart peruk.
Åter en annan skugga der höjes
Med en blick om punschen är sval —
I dess insjunkna kinder röjes
Lefverns böld och lungans qval.

Snarkande på stoln, med hand i barmen,
Skallig gapar der en ann:
Lockperuken, smord och smält i varmen,
Halkat af den Bacchi man.

Åter en ann i länstolen fattar,
Spiller hvad i flaskan nu fans —
Märk hur prelatens mage skrattar
Åt den broderns rageldans!

I en syrlig dimma brodern famlar
Der med krökta knän och lår:
Fromt mot dukens våd hans vålnad ramlar
Och buteljen sönderslår.
Handen, som röjt sin styrka på duken,
Är, som örat, domnad nu nyss,
Som, fast det gluttar ur peruken,
Ej till bordets visor lyss.

Himmel, ack, der damp han hufvudstupa,
Diskursive, brodern Per,
Han, som alltid gratis värmt sin strupa
Och vid skåln oratorn är!
Föttren i vädret nedsparkat hatten
Under hans orerande prål,
Hvarföre ock i denna natten
Pannan bär två djupa hål.

Ädla skugga, på hvar stadens gata
Nyss din läpp flög qvick och yr,
Nyss om kung och land du lyktat prata —
Nu ditt öga ljuset skyr.
Nyss din nattkappa, stelnad i tvätten,
Just till festen manglades slätt,
Och nu med ljuset i manchetten
Brinner hela årets tvätt.

I din dröm, kamrat, hvad bilder stimma,
Du, som hand mot pannan för
Och som, qväfd i brödrens gyckeldimma,
Snart af vinets ångor dör!

Morfeus må ditt öga betunga —
Jag, med hjessan blottad och kal,
Vill för min kung en visa sjunga
Vid en gladt upphöjd pokal.

I raske två, I kyrkans fäder
Med gurgladt svalg och svarta kläder,
Som kämpat i er anlets svett,
Klockan går rättnu till ett! :||:
Hurra vid glasets klang mot tapeten,
Ers vördighet, i denna dieten!
Du ler och plirar vindt och snedt —
Klockan skrider rättnu till ett. :||:

Du ystra skalk, som ögat vänder
Med svarter blick och hvita tänder,
Ditt glas är aldrig tungt och hett!
Klockan går rättnu till ett. :||:
Din skälmska min kan bröderna locka
Att tumla med dig, du Bacchi docka!
Du redan deras öde sett —
Klockan skrider rättnu till ett. :||:

Klang, du, som bålens olja skummar,
Och du, som glasets bräddar tummar
Med löjlig blick i ljuft och ledt!
Klockan går rättnu till ett. :||:
Kom, drick tills dagens fackla sig tänder,
Drick konungens skål i Svea länder,
Som norden lugn och frid beredt!
Klockan skrider rättnu till ett. :||:

N:o 178.

Fredmans Testamente.

Reveljen. I anledning af en annan Hogarths tafla.

Trumslagarn ramlar i gränd på fyra,
Tupparne gala vid klockornas dön,
Brandvakten snarkar och vädren yra,
Strömmen han brusar och böljan är grön,
Hundarne skälla vid kattornas pul,
Pottorna sqvala i skrubb och gränder,
Hyrkusken krånglar och kör och vänder,
Åkarne slamra med bjellror och hjul.

Tunnbindarn börjar nu kärlena banda,
Krögarne hicka vid stjernornas sken,
Paltarne kuta med allehanda,
Och vaktparaden nu pudrar tupén,
Redan barberarn i ränn med sitt fat
Skumpat kring Klara, Maria, Katrina . . .
Gubbar, si glasena huru de skina —
Drick för din flicka, du gamla krabat!

Posterna ropa med frusna miner
Längst in i kuren sitt: »Wer da! Lös af!»
Kringlan på bagarbodluckan skiner,
Slädorna köras i glittrande traf.
Tarmarne skallra, och vädret är kallt:
Ut med trakteringen ur mungipan!
Ljuset det brinner nu ned i pipan —
Bålen utdrucken och svagdrickat allt!

Gamle bror Jockum med hål i pannan
Snarkar på karmstoln framstupa så godt.

Grensle på bordet så syns en annan:
Tinningen blöder, och ögat är blått.
Åter en gubbe i tankarne se'n
Tänder på pipan och tar gazetten:
Elden den fladdrar uti manchetten —
Altona brinner i näfven på den.

Si, Peter Bredström med trumf i klöfver
Slagen och piskad och utan gehör!
Bäst han ponerar, så ger han öfver
Och uti väggen han tinningen kör.
Hatten är borta och skjortan i kras,
Handskarne ligga qvar på duken —
Der ligger käppen, och der peruken,
Kippade hasor och krossade glas.

Uret i rundeln det slår och pickar,
Säjaren pekar tre qvart uppå fem.
Gamle bror Jockum vid baljan hickar,
Ropar i ångsten: »Tag hit nu en kläm!»
Åter en annan, med ögonen hop,
Tjock och rödblommig, slefven fattar,
Sqvalpar i bålen och ler och skrattar,
Sjunger om Cloris vid tupparnes rop.

Men hör på Trundman i gränden, gubbar!
Piparen valkar sitt rossliga slem.
Gamle bror Jockum, hur du dig skubbar,
Är det så dags, bror, att du nu skall hem.
Drickom till slut sista droppan — gutår —
Fast vi på stolarna stupa och ramla!
Skål, våra vänner, båd' unga och gamla...
Himlen ledsage hvar vän, som är vår!

N:o 179.

Fredmans Testamente.

Öfver en tafla, föreställande bror Jockum, som rakar sig.

Det var en gång en målare, som måla
Gamle bror Jockum, der han satt
Och framför spegeln sig kring truten tvåla,
Höljd med sin rakduk, mössa och hatt.
Än blixtra knifven i mungipan,
Än dyka han så löddrig ned i skåln,
Än på remmen han nu slipa'n,
Än så sög han tobakspipan,
Än tog han sig en sup på tvåln. :||:

Gubben i länstoln snöt sig, log och blunda,
Och gröna toffeln knarka i sand,
Skjortan var prydd med små manchetter runda
Och i halslinningen röda band.
Lifstycket framtill tycktes vara
Skarlakan, men blommeradt uti öl:
Bak i ryggen syntes bara
Vallmar, valkadt, af det rara
Vestgöten sveper omkring sitt föl. :||:

Nu, der han satt i länstoln med sin kanna,
Limmad kring truten, hvit och våt,
Framför en spiseld vid en vattenpanna,
Hukad och surögd, full med försåt,
Tog han rakvattnet, lät det jäsa,

Streta till fönstret, knep så en citron:
Araks-korken för hans näsa
Sprang i taket, börja fräsa,
Och broder Jockum sjöng sin ton: :|:

»Skål för mig sjelf och för min tröga lycka!
»Målare, måla, om du kan,
»Gamle bror Jockum vid sitt glas och krycka,
»Hvass uti knifven, hvass som en ann!
»Vivat, den saften skall mig smaka —
»Jag är så lustig som en friad slaf.
»Aldrig skall jag mig bejaka
»Nånsin kyssa någon maka:
»Förr skall jag skära halsen af.» :|:

N:o 180.

Fredmans Testamente.

Faraospelet.

Kom, min vän, jag beder,
Sätt dig vackert neder
Vid en pipa och ett glas!
Drick och knäpp opp västen,
Våga hela resten! :|:
Du och lyckan måste dras.

Kom, vi vele sjunga
Om vår sorg och tunga

Uti dessa sorgedar,
Om vår glans och lycka...
Vill du korten rycka? :||:
Denna taljen skall bli rar.

Godt på denna orten!
Blanda vackert korten —
Tag af ljuset, kära du!
Ässet går och gäller...
Fan och hans gesäller! :||:
Tänk, jag tappa — klöfver sju.

Djefvulen regera —
Får jag retirera?
Gud förbanne... ruter tre!
Tiden allt förbyter:
Quince leva jag bryter... :||:
Attendez, tvåan gagnée!

Uti dessa tider
Mångens hjerta svider,
Mångens tårar pressas fram:
Intet mynt i pungen...
Paroli på kungen — :||:
Ah, mon dieu, perdu, madame!

Huru allt sig vänder,
Verlden blir ett Bender:
Tusen dödar dygden slår.
Himlen allt må styra...
Paroli min fyra :||:
Je retire, och knekten står.

Lockperuken talar
I de höga salar,

Mera än den honom bär:
Äran bor i stocken
Och i sammetsrocken ... :|:
Femman går nu prompt, mon cher!

Landets barn de jäsa,
I hvarandra läsa
Afund, egennytta, harm,
Falskhet främst i spetsen ...
Men nu är jag ledsen: :|:
Sexan går — jag blir så varm.

Konster alla bruka,
Hjelpa rikets sjuka:
Folket ropar ack och ve!
Flit, förtjenst och ära
Sig i bröstet skära ... :|:
Attendez, sjuan gagnée!

Ja, hvad skall man säga?
Låt sin gång allt ega!
Svenska afund känna vi:
Vän sin vän fördömmer,
Dolken blodig gömmer ... :|:
Attendez, ett paroli!

Lycklig den, som sakta
Vet sitt lopp betrakta,
Likt ett skepp, som går i sank!
Uppå tidens vågor
Föds och dränks hans plågor ... :|:
Jeu fini et va la banque!

N:o 181.

Fredmans Testamente.

Kambiospelet.

Låt oss allt behaga,
Låt oss korten taga —
Kom och sätt dig ner i ro!
Bort en sorglig anda...
Granne, blanda, blanda — :||:
Hej, gutår, och kambio!

Granne, marsch ur potten!
Blaren, den hundsvotten —
Kambio... och kuku står.
Jag ser skorsten ryka:
Värdshus måste stryka... :||:
För sju tusan, hej, gutår!

Bacchus spelar lyran!
Arlekin och fyran...
Granne, stryk och drick en tår!
Bullrar du och ryter?
Fan och hans rekryter — : :
Hussu öfver tolfvan rår.

Gif mig hit min flaska!
Två husarer raska...
Stryk för hugget, skall du si —
Blarn, den hottentotten!
Fan tar hela potten... :||:
Hej, gutår... kavall förbi!

N:o 182.

Fredmans Testamente.

Lomberspelet.

Bröderna passa, glo och gräla
Och vid lomberbordet träla,
Stolt sin röda trumf anmäla
I all ödmjukhet, Fin.
Buga sig så djupt och krusa,
Blanda sina kort och snusa
Och emot hvarandra rusa
Mellan bet på bet.
»Jag har köpt», straxt himlar en och ler,
»Jag har köpt maniljen!»
Men den andra nedåt ser:
Den gossen tappat har kodiljen.
Klang, maniljen,
Klang, kodiljen —
Slå i glaset mer!
Klang, go' vänner... Pass!
Se bålen, hur den qväfva vill vår strupa
Hufvudstupa,
I män af Bacchi klass!
Fritt, om det gäller supa,
Er uti skuld fördjupa!
Vinet oss fröjdar — stor sak i dagligt bröd! D. K.

N:o 183.

Fredmans Testamente.

Karnavalen.

Du ljufva karnaval,
Du skingrar sorg och qval!
Med pukor och trompeter börja vi vår bal.
Släck lyktor, ljus och bloss —
Månn någon känner oss?
Kom, Pelle, klockan sex igen med vår karross!
Ack, otroligt,
Alltför roligt...
Bon soir, madame!
Hör, go' vänner, stig ur vägen... släpp oss fram!

Beau masque, comment vous va?
»Jo, assez bien, la la!»
Förlåt mig det, min söta masque mår inte bra.
»Ah, ma foi, j'enrage —
»Fins här ej à la glace
»Och mandelmjölk och mera godt i vårt kalas?»
Ack, otroligt,
Alltför roligt...
Bon, la chaine, la chaine...
Ack, jag har så fasligt ondt i mina knän!

Ack, se, ack, jag blir sjuk!
En mask med stoppad buk,
Ack, se hur den ser ut som fan i lockperuk...

Ack, hör hvad sorl och stim —
Se juden Efraim,
Se, gamla gubben går här än med kärleksrim!
Ack, otroligt,
Alltför roligt...
Bon soir, mon ami —
Tänk att maskeraden skall nu slutad bli!

N:o 184.

Fredmans Testamente.

Paradiset.

Adam var den förste man,
Som den första qvinna vann.
På det viset
Paradiset
Byggde hon och han.
Eva var, som hvar man vet,
Ung och täck och rask och het:
Mjuka händer,
Hvita tänder,
Och så lagom fet.
När som Eva uti busken
Icke mycket långt ifrån
Ropte: »Adam!» stod den slusken
Dummer som en spån.
»Adam, min vän,
»Hvar är du nu, min maka?

»Ät af äpplet nu igen!»
'För den och den,
'Hvad nu igen?'
Var Adams svar tillbaka —
Och då skratta djefvulen.

N:o 185.

Fredmans Testamente.

Adam i paradiset.

När Adam han bodde i paradis,
Så hade han roligt på menskeligt vis —
Men hin skall den gästa:
Till bästa
Sin nästa
Han gaf hvarken vått eller torrt som man vet.
Ej var han karl till att laga en bål,
Fast pomeranser satt rundt kring hans gål.
Tvi den hundsvotten!
I botten : :
Vi dricka uti all förtret.

Fy tusan, det var ett undligt gemöt
Att lukta på drufvan och stå som ett nöt
Spritt naken, förryckter,
Betryckter
Och nykter
Och titta i luften och undra på allt!

Se'n han blef gifter, så bar det till vägs
Ur paradiset om qvälln klockan sex:
Tommer blef gålen . . .
Men bålen :||:
Står fuller: så drick — det blir kallt.

N:o 186.

Fredmans Testamente.

Kain och Abel.

Kain, Adams äldste gosse,
Gjorde bror sin en syrpris,
Slog ihjäl'en på en mosse
Vid en grind i paradis . . .
Drick, drick, låt pojkar lufvas —
Karlar slåss på annat vis.

Abel kanske ville råda,
Kain tyckte han var karl.
Nyktra måst de varit båda,
Ledsna vid så torra dar . . .
Drick, drick, låt korken skrufvas!
I buteljen ha vi qvar.

Kain var ej van att frukta,
Satt sin hatt uppå och slog.
Abel på sin mössa lukta,
Och i mössan han ock dog . . .
Drick, drick, låt dig ej kufvas!
I buteljen ha vi nog.

N:o 187.

Fredmans Testamente.

Moses' skål.

Käre bröder,
Drickom Moses' skål!
Han är döder,
Men i denna bål
Vi hans namn upplifva,
Oss på resan gifva
I det friska, friska röda haf.
Denna bischoffsslefven
För vår värd är blefven
Moses' staf.
Hafvet han med denna stafven delar . . .
Farao han kom med all gevalt,
Konsten honom felar:
Han med vagn och selar
Plumpa neder som en tunna malt.
Lika godt, må vara,
Vi torrskodde fara
Öfverallt.

N:o 188.

Fredmans Testamente.

Kung David.

Kung David han spelte på harpan och drack,
  Hin håle då gnodde, så böxorna sprack.
Kung Saul blef frisker och lustig och fri —
  Vipp lustigt, kung David, din skål dricka vi!

Kung David i slungan han lade en sten,
  Han slog så ur Goliath hjerna och ben
Och hundrade tusende man på en gång —
  Vipp lustigt, kung David, dig egnas vår sång.

Din harpa Batseba i kärleken drog,
  När du uppå taket der spelte och log.
Nu hvilar din kropp jemte hennes i mull —
  Vipp lustigt, kung David, jag tumlar omkull.

Vi dricka kung David till ära och pris...
  Ack, kund' du oss höra uti paradis
Ell' vi fick dig neder till oss på en stund,
  Vipp lustigt, kung David, bland svickor och sprund!

N:o 189.

Fredmans Testamente.

David och Salomo.

Konung Saul :||: var en misantrop,
Mjältsjuk, rädd och slagen,
Glömde vänskapslagen —
Ingen sådan :||: i vår glada hop!

Tro mig, David :||: visste bättre han:
Rasa, kurtisera,
Hvarje qväll supera —
Såleds gjorde :||: Jonatan och han.

Fastän pojke, :||: var han hjelte re'n:
Goliath, den krabaten,
Slog den lille saten,
Så han tumla, :||: bara med en sten.

Sonen Salomo :||: låt oss vörda den:
Först han här på jorden
Stiftat murar-orden —
Då han tänkte :||: som en menskovän.

För sin lära :||: bör han ega pris:
Supa, lustig vara,
Låta sorgen fara,
Käre bröder, :||: det är vara vis.

Konung Salomo :|: fick en kär visit:
Långt bort kom det rönet,
Han var vis för könet —
Derför reste :|: drottning Saba dit.

Aldrig sa' hon: :|: »Herre, nå, var still!»
Som i våra dagar,
Nej: »Hvad er behagar,
»Käre herre, :|: jag rätt gerna vill!»

N:o 190.

Fredmans Testamente.

Profeten Jonas.

Gubben Jonas,
Ängslig, matt och sjuk,
Inte skonas,
Måst i fiskens buk
Stilla storm och vågen.
Stora kabeltågen
Hissa Jonas neder ifrån däck:
Hufvud ben och armar
Måst i fiskens tarmar
Utan skräck.

Gubben Jonas, kan man lätt begripa,
Tyckte väl att det var rent besatt,
Men ej gråt och lipa,
Nej, han tog sin pipa,
Rökte tobak både dag och natt.
Jonas kunde sluta
På en finsker skuta
Att han satt.

Kära Jonas,
Verlden mins dig än!
Du försonas,
Och du kom igen:
Fisken börjar tjuta,
Dig på stranden spruta,
Der en kurbitsblomma i din famn.
Fisken knep och krama'n . . .
Hartman sjelf von Graman
Blir ditt namn.
Låt oss klinga, Jonas lagrar skära —
Kamerater, hurra med pokal!
Låt oss hjelten bära
Fram till hjeltars ära!
Ingen egnar Jonas ge förtal.
Jonas var den största
Och den allra första
Amiral.

N:o 191.

Fredmans Testamente.

Unga Tobias.

Unga Tobias skull' i brudsäng stiga
På en unger, sköner, rasker piga,
Hvitlätt, fet och långer,
Som förut sju gånger
Pressat styrkan af en maka.

Flickan hade sköna bröst och leder,
Många friare ibland de meder.
Eljest gick hon ofta
I en sitserkofta —
Röda saffians-tofflor knaka.

Jungfrun bar ett gyllne ännespänne,
Och på halsen prydde perlor henne.
Nopkins-kjol, så nätter,
Aldrig fans den bätter
Än som flickan på sig haka.

Unga Tobias var en karl till åren
Med stångpiska flätad bak i håren,
Stora stöflar, sporrar
Och en hund, som morrar,
Att sjelf Asmodeus skaka.

Raguels dotter, unga jungfru Sara',
Flög burdus i sängen utan fara.
Asmodeus bullra,
Brud och brudgum kullra
På hvarannan så det braka.

Gamla Tobias satt vid vattubrynen:
Han var blind, ty svalan sk . . 'n i synen.
Medan sängen runka,
Han ur flaskan klunka —
Det kund' honom bättre smaka.

Vin långt mera än som kärlek gäller:
Heldre flaskan ha än ha mamseller!
Hellre blinder sitta
Än som torstig titta . . . . .
Lägg till tappen mun och haka!

N:o 192.

Fredmans Testamente.

Pigornas skål!

Vasthi hon var en drottning så grann,
Kung Ahasverus var hennes man.
Esther bedrog, som hvar man vet,
Hans konglig majestät.
Esther hon var en piga – stor sak —
Pigornas skål i kök och förmak . . .
Klinga för alla pigor! Hvar en har sin smak.

N:o 193.

Fredmans Testamente.

Våra björnars skål!

Habakuk fyllde Daniels fat,
Korparne gåfvo Elias mat,
Lejon och Guds profeter gåfvo hvarann så många
mål —
Men nu hörs det, som är något mer:
Björnarna föda mången sekter...
Granne, de äro tama... drick våra björnars skål!

N:o 194.

Fredmans Testamente.

Om krig och bardalekar.

Om jag finge kommendera
Femtontusen man,
Skulle jag på stund marschera,
Gripa turken an.

Proviant :||:
Skull' vi hafva goder
Och galant :||:
I mitt flaskefoder.
Ja, vi skull' marschera på
Och så slå.

I seraljen skull' vi sätta
Våra rumpor ner —
Jemt turkinnor små och nätta
I vårt högqvarter!
Natt och dag :||:
Skull' vår flaska rinna,
Du och jag :||:
Ha hvar sin turkinna —
Allt skull' gå liksom i harm
Med allarm!

Vid mitt högqvarter en flagga
Skulle hissas opp:
Uppå den skull' Venus vagga
Bacchi lilla kropp.
Sus och dus :||:
Natten om och dagen,
Varma rus :||:
För den kalla magen —
Ge den gamle storvisir
Ein stop bier.

Uppå turkens golftapeter
Skull' jag jemt förbli,
Vid trianglar och trompeter
Leka frieri

Som en munk :|:
Med hvar skön turkinna.
Klunk, klunk, klunk! :|:
Låt vår flaska rinna....
Ur seraljen ut, du fan,
Ut, sultan!

Släpp mig in — ur vägen snöping —
Sjelf jag för mig an!
Skönhet är en liten köping,
Jag är handelsman.
Släpp mig in! :|:
Iris, se min smärta —
Jag är din: :|:
Tag mitt hela hjerta!
Vin och flickor ge mig fröjd...
Jag är nöjd.

N:o 195.

Fredmans Testamente.

I botten!

Låt oss vår tid förgäta
Och alla lifsbesvär!
Vid bordet skall man äta,
I sängen vara kär —
Så ungefär.
Drick, granne, drick i botten... det går...
Gutår! :|:

Bekymrom ej vårt sinne
Hvad lyckan oss beskärt!
Ett bröst i gröfsta linne
Kan vara purpur värdt —
Så har jag lärt.
Drick, granne, drick i botten . . . det går . . .
Gutår! :||:

Låt vakna i sin kula
Ignatius Loyola
Med andra svarta fula,
Som sockersött bedra
Och allting ta!
Drick, granne, drick i botten . . . det går . . .
Gutår! :|:

Låt falska bröder spela
Som myggor i en ring,
Sin fosterjord så dela
Att hvar får ingenting,
När allt går kring!
Drick, granne, drick i botten . . . det går . . .
Gutår! :||:

Låt glömskan få begrafva
En Carl uti sin sand,
När minnen af Pultava
I stjerna och i band
Bärs i vårt land!
Drick, granne, drick i botten . . . det går . . .
Gutår! :||:

Låt barn i vaggan gråta
Och ondskan rasa vild,
Låt lagen bli en gåta
Och frihet bli en bild

Från ögat skild!
Drick, granne, drick i botten ... det går ...
Gutår! :|:

Släpp örnen öfver hafvet
Med vingar utaf gull —
Ett lejon står i qvafvet
Och stampar i sin mull ...
Men jag är full.
Drick, granne, drick i botten ... det går ...
Gutår! :|:

N:o 196.

Fredmans Testamente

De fyra budorden.

Menska du bör betänka,
Lifvet så kort får blänka!
Vill du der nöjen leta,
Bör du reglor veta.
Första budet lyder så:
Du skall ej lyckan rökverk bära
Och med knäfall ej åtrå
En falsk och flyktig ära!
»Hvad är det?» *Svar:*
Vi skola städse nöjas med oss sjelfva,
Att vårt lugn blir qvar,
När alla öden hvälfva,

Lifvet vore visst en börda
Utan att kärlek vörda —
Men som hans knut är vigtig,
Käre, var försigtig!
Andra budet lyder så:
Ej narras med den lilla guden,
Kalla honom icke på —
Han kommer nog obuden!
»Hvad är det?» *Svar:*
Vi skole älska lilla Cloris varligt,
Ty i all sin dar
Har kärlek något farligt.

Allt i naturen predikar
Ömhet för våra likar,
Men uti våra tider
Vänskap intrång lider.
Tredje budet derför lär:
Du ej skall tro hvad folket pratar!
Munnen ofta rosa plär,
När hjertat svär och hatar.
»Hvad är det?» *Svar:*
Vi skole varsamt välja vänner,
Blott behålla qvar
Dem man i botten känner.

Blomman sin fjäril gläder,
Sommarn ger vestanväder,
Allt hvad för ögat leker
Oss till ro beveker.
Fjerde budet mins derhos:
Haf icke sorg för morgondagen!
Tid och nöjen fly sin kos,
Och qvar du står bedragen.

»Hvad är det?» *Svar*:
Vi skole nyttja ungdomsåren —
Hösten ledsnad har:
Bekymret följer åren.

N:o 197.

Fredmans Testamente.

Venus lagbryterska.

Cloris — tvi vale den förtreten!
Borta är hela herrligheten,
Släp och falbolaner:
Kors, bevars, hvad planer
Mot de skönas ro!
Inte får du ditt kaffe dricka,
Inte vid din båge sy och sticka:
Tänk, om lilla guden
Också blef förbuden
Uti hjertat bo!
Jag upplyfter mina händer
Och förbannar riksens ständer.
Ingen skall ta dej ifrån mej,
Ingen skall ta mej ifrån dej —
Venus säger nej.

N:o 198.

Fredmans Testamente.

Herdeqväde till Camilla.

Den milda våren börjar rå —
Se, träden blomsterklädda stå
I hvita blommors robe-de-cour!
    Hvart blad, jag skådar,
    Mitt öga bådar
En ny natur.

Hvad målning på de glada fält,
Der blommans lif gör fjärilns sält!
Jag jorden i sin barndom ser.
    När morgon randas,
    Hvart lif, som andas,
I vällust ler.

Camilla, lydom hjertats lag!
Vår ungdom är en junidag,
Likt skenet täckt, men flyktigt far.
    Din vår försvinner:
    Du missnöjd finner
Snart hösten qvar.

Låt skogens dufvor lära dig
Att ömt förena dig med mig!

Låt oss på fjärilns glada vis
    Vår kärlek reta,
    I gräset leta
Vårt paradis!

N:o 199.

Fredmans Testamente.

Gurmanden.

Usla hop, som, ömt betagen,
Pustar under kärlekslagen,
Du förstår ej nyttja dagen
Och att sjelf om vägen rå —
Nej, en mat-gud, som styr magen,
Han bör ensam offer få. :||:

Hela verlden vor' en öken,
Om ej steken fans i köken —
Smakligt bord med många rätter
Det är såsen på vårt lif,
Och att väl bli stinn och mätter
Störst af alla tidsfördrif. :||:

Läckra soppa, bordets heder,
Du, som steken väg bereder,

Gjut din saft i alla leder,
I min gom ditt paradis,
Tills man hummern för mig reder
På en skön porslinsservis! :||:

Ack, men ett behof mig qväljer:
Mat-vin saknas ... Hit, buteljer,
Mal'ga, sekt och rhenskt jag väljer,
Ungerskt och hvad mera rart —
Snart, snart!
Älskare ... du blir bedragen!
Lär af mig att nyttja dagen:
Önska blott få sköta magen,
Sjelf om dina nöjen rå
Och att efter måltidslagen
Få en punschbål ofvanpå!

N:o 200.

Fredmans Testamente.

Lugnet vid flaskan.

Mitt sinne, friskt opp, bort till krogen!
Ty Bacchus han väntar oss der —
Att vara Apollo mer trogen
Det anses för bara besvär:

Hans gräl kan min åtrå ej mätta,
Jag bjuder alltsammans farväl,
Blott jag mig vid tunnan får sätta
Och läska min törstiga själ.

Låt högfärdens dårar predika
Om höghet, om ära och makt,
Låt menniskor kappas och fika
Att komma till heder och prakt,
Låt folket hvarannan förraska
Och stifta mot enighet krig,
Blott att de ej röra min flaska,
Som jag har satt undan för mig.

Låt girighetsbukar förtäras
Af åtrå till pengar och guld,
Båd' dagar och nätter besväras
Att vakta ett bonadt schatull
Och snika så mycket de kunna
Och tala ur girighets ton,
Blott min allra käraste tunna
Ej faller i samma passion.

Låt doktor Konfucius streta
Och skaffa sig rätt med gevalt
I luntor och lexika leta
Att känna och utforska allt —
Hvar Wien eller Rom är belägen
Jag aktar så mycket som grus,
Blott att de ej stå mig i vägen,
Der jag vill nedsätta mitt krus.

Låt Venus med hela sin skara
Fritt vandra förbi mitt qvarter:
Om hon mig ej gunstig vill vara,
Jag henne ock icke tillber;

Men ger hon mig korgen i harmen,
Jag tar den emot med god min,
Blott pojken kan taga'n på armen
Och hemta mig hem ett stop vin.

Låt allt fara fram i sin lusta
Och mig för sin ovän anse,
Låt fåfängans anhang utrusta
Emot mig sin hela armé:
Mitt sinne sig deraf ej qväljer,
Sjelf ger jag mig gerna i strid,
Blott att mina glas och buteljer
Af plundrare lemnas i frid.

Ja låt hela jordklotet bullra,
Låt verldena stå i gevär,
Låt byar och städer omkullra
Och rubbas med allt hvad der är,
Ja, ända till gator och torgen,
Blott att den källarn står qvar,
Der jag kan få taga på borgen,
När jag inga penningar har.

N:o 201.

Fredmans Testamente.

Offret för Zephis' skull.

Om, Bacchus, du är gud,
Så vet att min herdinna,
Fast hon ej är gudinna,
Rår mer än dina bud!
Jag aldrig skulle dricka
Ur ett så rågadt mål,
Om jag ej had' en flicka
Och drack dess skål.

Jag alltid Bacchus mins,
När det i glaset regnar —
Men när mig Zephis fägnar,
Jag glömmer att du fins.
Derför till hennes ära
Du detta offret får.
Kan du väl mer begära . . .
Fins än en tår?

N:o 202.

Fredmans Testamente.

Under stormen.

Om björnarna hota och gillstun slås opp,
Åt Norge jag ställer min kosa och lopp. :||:

Jag köper ej ära, jag säljer ej vän:
Om ovän förföljer, jag älskar igen. :||:

Den rike han lefver i vällust och fröjd,
Jag fattig med litet är bättre förnöjd. :||:

Om allmakten hotar och straffar derpå,
Hur skulle, o, menniska, med dig då gå? :||:

Uppriktigt jag älskar — hvad har jag derför?
Bedragen jag lefver, men trogen jag dör. :||:

N:o 203.

Fredmans Testamente.

Libation för värden.

När väktarne ropa att klockan slår tolf,
Då har jag buteljer på bord och på golf. :||:

När väktarne ropa att klockan slår ett,
Då kokar än punschen i halsen så hett. :||:

När väktarne ropa att klockan slår tu,
Då taga vi alla tre supar för sju. :||:

När väktarne ropa att klockan slår tre,
Då litet vi höra, men alls intet se. :||:

När vinet är slut och korftrumman slår an,
Då ligger min supbror och jag på hvarann. :||:

Vi vörda och älska vår värd och vår vän —
Den som det förtryter, han kyss oss i . . . :||:

N:o 204.

Fredmans Testamente.

En fattig fan.

»God dag», sade Sidenström, »god dag, herr sekter!
»Jag kommer så dristigt — förlåt mig, jag ber! :||:

»Här löper och springer båd' Blomberg och jag
»Från morgon till qvällen hvar endaste dag. :||:

»Hur är det? Hur blir det? Vi rå nu ej mer:
»På stunden till gillstun, min gode sekter! :||:

»Vi ha nu från slottskansli't reslusion
»På herrn och hans möbler förutan pardon.» :||:

Ack, Sidenström lilla, ack, hvad är det åt —
Ack, håll nu till godo, herr Blomberg, en plåt! :||:

Jag svär vid min heder, och himlen vet bäst,
Att allt hvad jag eger är blott en brun väst. :||:

En korgsäng, en trästol och tofflor ett par
Är alla de möbler jag stackare har. :||:

Jag tjenar min konung uti revision:
Trehundrade daler är all min pension. :||:

Jag lofvar herr Blomberg att af mitt qvartal
Betala intresse och fullt kapital. :||:

Jag är, utan skryt, uti pennan väl käck:
Båd' näsa och naglar ä' fulla med bläck. :||:

Ack, Sidenström lilla, ack, töfva ännu —
Kom till mig i morgon precis klockan sju. :||:

»Nej, herre, här gäller ej rim ell' reson...
»Vräk skrifvarn på gillstun — marsch utan pardon!» :||:

N:o 205.

Fredmans Testamente.

Det underliga djuret.

En gång ett djur i verlden kom
Utur naturens gömma:
Det sväfva flyktigt verlden om
Och tycktes kunna dömma.
Det hade tankar och begrepp
Och hvad vi hjerta kalla,
Såg lifvet an liksom ett skepp
Bland tusen hvirflar svalla.

Det hade ögon, näsa, mund,
Kund' sina fötter föra,
Ja, stå och grunda hela stund
Med pennan bakom öra,
Med fingren knäppa vissa slag
Och tankfull hjerna röja,
Ja, sucka tunga andedrag
Och blekna som en blöja.

Det djuret gissa hvem som kan
Hvad det nu månde heta!
En stor peruk som bara fan,
Och ben i blåsten streta
Med fickor fulla ända ner
Af papper, talg och läder...
Det djuret kallas sekreter
Och lefver utaf väder.

N:o 206.

Fredmans Testamente.

Sekreterarens lefnad.

Hvar skall jag födan taga,
Jag fattig sekreter?
Jag har ju ock en maga
Som andra menskor fler.

Jag hungrar och jag fryser,
Jag ruskar min peruk.
Fast röda kappan lyser,
Så värker dock min buk.

Min taskbok ligger stilla —
Jag tror hon ej är till!
Min messingsvärja lilla
Är pantsatt för en sill.
Briljanten på mitt finger
Är redan fan i våld.
Till Norge snart jag springer,
Så är jag i behåll.

Med sammetsväst och fransar,
Briljanten på min sko,
Jag för en Cloris dansar
I månsken på Norrbro.
Jag plär af hjerpar skryta,
Af orrar och fasan,
Fast jag uti en gryta
Får doppa flott i sta'n.

Det ruskar och det kliar
Uppå min gamla kropp —
Kanalje, om du biar,
Skall jag dig äta opp!
I mina dokumenta
Så många, många grå . . .
Dock stor sak de ej ränta:
De äro ganska små.

Nu har jag gift mig arma!
Min hustrus profession
Är baka vofflor varma
Och sälja öl vid bron.

Jag chapeau-bas dock blänker,
Med krusad lockperuk,
Fast öl jag stundom skänker
På torg och voffelbruk.

Så råkas gamla vänner:
En hyrkusk då och då —
Fru Platen mig ock känner:
De mig i rocken få.
»Betala, kära herre,
»Gif vackert myntet nu!»
Jag svarar då tyvärre:
»Skrif vackert upp, min fru!»

Så gör man komplimenter,
När björnarne vill dra.
Men dessa malkontenter
De ta oss chapeau-bas . . .
O, skrifvare, så goder,
Hvar är din rock och väst,
Ditt vackra sidenfoder?
Jam consummatum est.

N:o 207.

Fredmans Testamente.

Folkvisa.

Herr Bacchus han var en riddare båld:
Hans tunna vele vi berömma.
All verldens kransar har han i sitt våld —
Allra käraste vän, jag kan dig aldrig förglömma!

Den hjelten han lefver, när andra de dö:
Hans tunna vele vi berömma.
Han dansar med tappen på denna vår ö —
Allra käraste vän, jag kan dig aldrig förglömma!

Vår hjelte han dör, när andra få lif:
Hans tunna vele vi berömma.
Han gjuter sitt blod för press och för knif —
Allra käraste vän, jag kan dig aldrig förglömma!

Ej törstig på blod, din vän gör ditt mord:
Hans tunna vele vi berömma.
I kärlek och buller din ära blir spord —
Allra käraste vän, jag kan dig aldrig förglömma!

N:o 208.

Fredmans Testamente.

Epitafium.

Isterhaka, väldig buk,
Stinner pung och lockperuk,
Sammetsrock och präktig lycka,
Spansker rör och gyllne krycka...
Ståtligt, ståtligt, mina herrar, ståtligt!

Röd i synen, frodigt hull,
Stora skepp och tunnor gull,
Hufvudbry en stund på dagen,
Sedan värk i hals och magen...
Lappri, lappri, mina herrar, lappri!

Klockan elfva ungefär
Vakna trumpen, sur och tvär,
Post och vexlar länge läsa,
Ärligt folk för ro skull snäsa...
Vackert, vackert, mina herrar, vackert!

Röda tofsar, vackert spann,
Drängar som stå på hvarann,
Åka ut, migrän att glömma,
För en vän till fots sig gömma...
Vanligt, vanligt, mina herrar, vanligt!

Hus och gårdar, feta kök,
Alltid utur skorsten rök,
Stinna kockar, gny och buller,
Slag af kittlar och kastruller...
Lustigt, lustigt, mina herrar, lustigt!

Granna salar, kostlig mat,
Hvita bord och silfverfat,
Spisa liksom potentater,
Dricka vin och dömma stater...
Tappert, tappert, mina herrar, tappert!

Marmorgolf och gyllne tak,
Kabinetter och förmak.
Punsch och bischoff uti bålar,
Hjertat fullt af bara nålar...
Struntsak, struntsak, mina herrar, struntsak!

Höra ängslan, suck och rop
Af en arm och nödställd hop —
Bön och tårar intet gälla,
När champanjekorkar smälla....
Hurtigt, hurtigt, mina herrar, hurtigt!

Tapper uppsyn, ingen skam,
Herre öfver Amsterdam —
Men när någon börjar ana,
Ta bestört en pris havana...
Ängsligt, ängsligt, mina herrar, ängsligt!

Chapeau-bas och pungen klar,
Litet högmod ännu qvar —
Ge förslag till landets nytta,
Ändtlig stupa kullerbytta...
Slutet, slutet, mina herrar, slutet!

N:o 209.

Fredmans Testamente.

Impromtu den 4 Februari 1788.

Med en filosofisk hjerna,
Lyst af nattens stjerna,
Ifrån Floberg vi oss ärna
Ned till Hoppenstedt.
Ölet med sin must och kärna
Gör att benen spjärna
Till en liten vacker tärna,
Småögd och brunett.
Kroken, i sin gamla bruna rock,
Du och jag kör ut'en.
Långa Berggren i syrtuten
Smälla vi pladask på truten:
Om han tittar utom knuten,
Lyfta vi vår stock.
Mot skinnbrackors pock
Vi deklinera hic, hæc, hoc
Och rusta:
Vi oss förlusta,
Och modig är vår flock.
Vi trumfas som studenter —
Den som på dörren glänter,
Hugg'en på örat, om han ej dricker mer!

N:o 210.

Fredmans Testamente.

Mångelskan.

Jag lemnar er på borgen —
Kom handla hela korgen!
Ej bättre köp på torgen
På Skeppsbro-stolarna.

Kom och smaka på min vara!
Skönsta körsbär, röda och klara —
Känn på hvad de ä' rara!
Hur sa' ni? Sa' ni ja?

N:o 211.

Fredmans Testamente.

Bouts-rimés.

När jag vill på kärlek *tänka,*
Sjunger jag som *Lucidor*
Om min fattigdom — *gutår* —
Om hur gudarna *iskänka*

Mycket malört i mitt *vin.*
Men hvad skall jag arme *göra?*
Fredriksson tar mig i *öra*
Och en palt min *konkubin.*

N:o 212.

Fredmans Testamente.

Elegi.

Turturdufvan med sin maka
Kuttrar ini skogens vrår,
Regnet på min ruta slår,
Jofurs skyar slå och braka.
Ja, jag måste det bejaka:
Sorgen om mitt hjerta rår.
Se — mitt rum, hur tomt det står
Med en dank uti min staka,
Och i stopet . . . ingen tår!

N:o 213.

Fredmans Testamente.

Öfver längtan. Visa.

Bort, längtan! Du mitt nöje stör
Och likt ett stjernbloss hastigt svinner.
Du fägnar mest, när du upphör,
Ty då sitt syfte först man vinner.
I början ges väl honungsmust,
Men när den länge kittlat smaken,
Man mister snart sin förra lust
Och ändtlig ledsnar vid den saken.

Så hinner mången väl sitt mål,
Men saknar redan ganska mycke.
Man ej det vunna mera tål:
Man längtar efter större stycke.
Hvad under längtan var ett slott
Blir ansedt då för lägsta hydda;
Och de, som högst sin önskan nått,
I sjelfva nöjet blifva brydda.

Säll den, som utan längtans svek
Sin hela ro får säkert njuta!
Han håller ödets storm för lek
Och kan i himlens famn sig sluta.
Han mellan längtan och sitt hopp
Ej länge qväljes, spår och vakar,
Men lemnar allt sitt tidelopp
Uti dens vård, som allt ransakar.

N:o 214.

Fredmans Testamente.

Impromtu till M... J. M. G. hos Mummens en morgonstund.

Mummens värdshus: fordom beläget vid Drottninggatan n:o 108.

Med skorpan mellan tummen
Emot en kaffeskänk
Jag sitter här hos Mummen
Och hvisslar på en bänk.
Den glada lärkan spelar

Vid orrens knot och knorr,
Och med ett ständigt morr
En hund och katt krakelar.

Malena står vid pumpen
Nedhukad mot en så,
Glor opp ibland, så trumpen,
På hönsen, der de gå.
Än skurar hon ett bräde,
Än på en rostig nubb
Hon hänger opp en stubb,
En trasa och ett kläde.

Inom den gröna gången
En spräcklig grå kalkon
Vid pumpen högst på stången
Utbreder sin person.
En tupp vid ränniln plockar,
Och med en slingrig mask
Han, gulbent, stolt och rask,
Den stolta hönan lockar.

Vid trädgårdsgrinden åter
Utur en lågländt glugg
En lurfvig dogg i mjugg
Sitt stängda lif begråter:
Kringhvärfd af gnagda ben,
För sönderslagna diskar
Han tyst på svansen viskar
Och slickar stäfvan ren.

Vid planket djupt i mullen
En kägla ligger kull,
Och klotet, fullt med mull
Från förra dagspatrullen,

I gyttjan trillat ner.
På taflan kast stå tagna,
Och pipor sönderslagna
Man i hvar vinkel ser.

Der stegen står och vickar,
En gulbrun yfvig katt
Sig på en spjela satt
Och sina tassar slickar
Vid den uppgå'nde soln:
Den ena ungen jamar,
Den andra trasan kramar,
Som ligger qvar på stoln . . .

Hvad skönhet i naturen,
Hvad fetma i hvart spår
Från kyparn, der han står,
Till sämsta lif bland djuren!
Allt bildar paradis:
Allt lust och nöje bådar . . .
Men, ack, min syn ej skådar
Jeannette och Louise!

N:o 215.

Fredmans Testamente.

Till den 108:de dragningen.

Jag vill några numror ta
Uppå lotteri och vinna,
Anna Johansdotter finna
Klädd till brud i Upsala.
51 är hennes nummer —
Nästa dragning har hon man...
Tro, fast spåman tyckes dummer,
Blir hans spådom ändå sann!

Stina Andersdotter, ja,
Liten fänta ifrån Kalmar
I sitt fina hvita vallmar,
Hvad skall man om henne tro?
Jag vill just ej idligt skryta,
Men på 56 — slå vad —
Med sin häst, sin ko och gryta
Jerker narrar hon åstad.

Se'n, när lyckan gynnat dem
Med god vinst på sina lotter,
Tör *Maria Håkansdotter*
Vinna numro 65.
Re'n jag önskar henne lycka,
Tills hon med en blygsam färg
I sin brudsäng med sin krycka
Dimper kull i Kroneberg.

Lisa Andersdotter — märk —
Ifrån Elfsborg, som jag tycker,
82:an sakta rycker
Ur det klara spegelverk.
Sara Johansdotter sedan
Skall på numro 62
Blifva rik — hon är det redan . . .
Hoppet fröjdar dem ändå!

N:o 216.

Fredmans Testamente.

Ulla Winblads och Movitz' komplimenter.

Första brefvexlingen.

ULLA WINBLAD.

Om ditt tappra bröst kan blottas
För Kupidos gyllne pil,
Vet då, att på femton mil
Skottet från hans båge lossas
Att din mandom elda opp.
Från Norrköping med mitt hopp
Flänger han, och vägen skottas —
Sjelf jag sitter i hans knä.
Hymen med Kupido brottas . . .
Låt dig inte så hundsvottas,
Och ej svigta som ett fä!

Movitz' *svar.*

Jag, min Ulla, dig skull' svara
På ditt bref, men himlen vet
Intet lack och ej signet
Fins i mina gömmor, bara
Stungna korkar, tomma krus:
Knappt en skilling fins till snus.
Hur skall då jag mig förklara,
Bland klienter allra minst!
Kan väl större armod vara,
Kan man högre brist förklara
Vid sitt hjertas högsta vinst?

Andra brefvexlingen.

Ulla Winblad.

Köld uti hvar prick och komma,
Drif-is i hvarenda rad!
Dufne hjelte — ej ett blad
Af min myrten och min blomma
Skall din kulna hand ge lif!
Nej, om furier skall du drömma . . .
Men om hur mitt bröst lärt ömma
Sätt dig ner, din skurk, och skrif!

Movitz' *svar.*

Skönsta Ulla! I arresten
Under rådstuns svarta hvalf
Afklädd intill bara västen,
Väntar jag hon skall slå half:
Om en timma ell' halfannan
Skall min kärlek ge dig svar.
Nu jag annat göra har —
Ångestsvetten står i pannan!

Tredje brefvexlingen.

ULLA WINBLAD.

Om du så ditt hjerta blotta'
Vid din trogna Ullas namn
Som din rygg i Themis' famn
Öfvertygas klockan åtta
Att du chefen gjort förtret,
Så gudnå mig, arma flicka,
Jag skull' ej dig detta skicka
Med min dufva till signet.

MOVITZ' *svar.*

Med buteljen vid min haka
Står jag modig, ung och trygg:
Morgonrodnan på min rygg
Pressat Bacchi saft och laka
Ur hvar knoka, bröst och knöl.
Mig nu ingenting mer felar
Än att kärlek såret helar
Med en kyss och ett stop öl.

Fjerde brefvet.

ULLA WINBLAD.

Din beständighet har vunnit,
Och din motgång är förbi.
Slå ditt glas nu fullt uti
För den nymf, ditt hjerta funnit
Vid sin spinnrock och sin pall!
Vet, om hjelpen följer åren,
Nästa vinter emot våren
Är min spånad redan all.

N:o 217.

Fredmans Testamente.

Impromtu.

Mollberg satte sig att supa
Midnattstid på Liljans krog,
Söp så plumpt, att krögarn dog
Och min fot med lyran stupa
På en ankare i vrån.
»Drick, kamrat!» var sista ordet...
Krögar-mor låg under bordet
Och i rännsten äldsta son.

Ölet rann och ljuset spraka,
Golfvet jemt i vågor flöt
Än med en elektrisk stöt
Tycktes Jofur disken skaka
Så att glas och flaska föll,
Än en blixt — hvit som ett lakan —
Kasta skorsten bums i gatan,
Men ändå min kruka höll.

Bacchus ropa sjelf och svara,
Gömd i qvalm och heta moln.
Skumögd, såg jag ej den *skåln*,
Som han täcktes mig förvara
Och nu räckte mig så stor:
»Drick», han sa', »hvad jag vill unna
»Lägg din lyra på min tunna
»Och dig sjelf på krögar-mor!»

N:o 218.

Fredmans Testamente.

Trähands begrafning 1785.

Ack, se processen — gif rum ... Hvem är som döden skurit?
Hvem för prestafven?. Hvad är för sorgelik?
Dödgräfvarn svär öfver den, som svarta kläder burit,
Pojkarne skuffas ... Hvad buller, larm och skrik?
Håkan är somnad
Från vår tids fåfänglighet: :||:
Trähand är domnad
I evighet. :|:

Se, hvilken samling! Se värjorna med messingsfästen,
Pudrade peruker och schärp af etamin!
Der ser man — se dem, se — hela den fatala resten
Kanka bort Håkan i ett beslaget skrin.
Dog han på krogen
Utan något bränvinsrus? :||:
Nej, döden tog'en
I eget hus. :|:

Hvad var för sjukdom som kallat gubben utur verlden,
Var det förkylning ell' var det plöresi?
Nej, det var lungsot som skynda på den sista färden,
Plågsammer hosta och gammalt fylleri.

Men i förtreten
Söp han sällan bränvin se'n: :|:
Kanske dieten
Tog gubben hän. :|:

Sådant är lifvet: att bäst vi här i verlden trampa,
Möter oss döden med ett förfärligt hugg.
Håkan, så fruktad, när han i krögargolfvet stampa,
Får nu ej längre ta fyrkar uti mjugg...
Nu kan han hinna
Att uti de sällas land :|:
Söka och finna
Sin rätta hand. :|:

N:o 219.

Fredmans Testamente.

Välmenta råd.

1.

Jaså, min bror, du vill ej trätobrus
Utaf din ungdomsvarma hustru lida.
Nå, var om natten då vid hennes sida,
Men hela dagen utom-hus!

2.

Till munnen jemt buteljen för,
Så skall du glömma alla öden
Och inte veta alls af döden
Förrän den stunden, då du dör!

N:o 220.

Fredmans allra sista Testamente.

Föreskrift om hans egen jordafärd.

Ack, mitt hus är tomt och öde —
Jag har mist min bästa vän!
Sjelf jag längtar till de döde
Och slår nu min dörr igen.
För mitt fönster häng gardiner,
Och ett flor kring spegeln fäst!
Sätt fram glas och karafiner
För processen och min prest!

Men, go' vänner, hör min tanka:
Gör min jordafärd ej grann!
Blott ett litet skrank afplanka,
Der min kista ställas kan!
Svep mig bara i ett lakan,
Som tillhört en viss mamsell!
Lägg en psalmbok under hakan
Och i mun en karamell!

Fäst se'n vackert på min kista
En försilfrad messingsplåt,
Der min födsel och mitt sista
Läsas kan med suck och gråt,
Skrif: »I denna kista hvilar
»En olycklig vandringsman,
»Sårad utaf Astrilds pilar —
»Amen, amen...... Sofve han!»

Innehåll.

Register.

